GYÓGYSZERÉSZETI NAPTÁRA

1883

1883.
BUDAPESTI GYÓGYSZERÉSZ TESTÜLET
90
KÖNYVTÁRA

A fogyatkozásokról.

E/1710.

E folyó 1883-ik évben összesen négy fogyatkozás fog beállani és pedig kettő a napban és ugyan csak kettő a holdban, melyek közül azonban nálunk egy sem lesz látható. Ezen tünemények sorrendje és részletei a következők:

I. Holdfogyatkozás április 22-én. Kezdete 18 perccel déli 12 óra után, közepe 55 perckor déli 12 óra után, vége 1 óra 31 perckor délután.

Láthatósága terjed: éjszaki Amerikának nyugati vidékeire, továbbá Ausztráliára és Ázsiának keleti részeire. Nagysága nagyon csekély csak 1·06 hüvelyknyi.

II. Teljes napfogyatkozás május 6-án. Kezdete 8 óra 41 perckor este a keleti hosszuságnak 166 foka 22 perce s a déli szélességnek 26 foka 21-ik percze alatt, a nagy Oceánon éjszakra a déli naptéritő körtől.

E fogyatkozásnak láthatósági köre tehát a nagy világtenger déli felére és részben Ausztráliának keleti részére s a központi Amerikára terjed ki. A földrajzi hosszuságokat a ferrói délkörtől számitom.

III. Részleges holdfogyatkozás október 16-án. Kezdete 7 óra 15 perckor reggel, közepe 8 óra 10 perckor, vége 9 óra 6 perckor reggel. Nagysága 28 századrésze a hold látszatos átmérőjének, vagyis 3.36 bécsi hüvelyknyi.

E fogyatkozás látható lesz Afrikában és Amerikában, valamint Európának nyugati vidékein is. Budapesten a hold még a fogyatkozás kezdete előtt nyugszik le.

IV. Gyürüs napfogyatkozás október 30-án. Kezdete 10 óra 26 perckor este a keleti hosszuságnak 140 foka 14 percze és az éjszaki szélességnek 31 foka 13 percze alatt a nagy világtengeren Polynéziában.

Ezen fogyatkozás látható lesz a nagy világtengernek éjszaki felén és részben éjszaki Ázsiának keleti vidékein, valamint éjszaki Amerikának nyugati tájain.

Egyet. Gyógyszerész. Könyvtár

N. Bold. assz. hava. **JANUÁR.** Télhó 31 nap.

A hó és hét napjai	Kath. és Protest. naptár	Görög naptár
1 **Hétfő**	**Ujév, kis k.**	20 Ignác
2 Kedd	Makár apát	21 Tamás
3 Szerda	Genovéva sz.	22 Béata
4 Csütörtök	Titus pk.	23 Krétai 10 vt.
5 Péntek	Telezfor p.	24 Kar. e. böjt v.
6 **Szombat**	**Vizkereszt**	**25 Nagy Kar.**
7 **Vasárnap**	**G 1** Bálint vt.	**26 C 32 Egyp. fut.**
8 Hétfő	Szörény	**27 István vért.**
9 Kedd	Julián vt.	28 20000 vért.
10 Szerda	Rem. Pál	29 14000 apró sz.
11 Csütörtök	Higin p.	30 Anizia
12 Péntek	Ernő pk.	31 Melánia
13 Szombat	Veronika	**1 Január 1883.**
14 **Vasárnap**	**G 2 Jéz. nev.**	**2 B Epiphania e.**
15 Hétfő	Mór	3 Malakiás pr.
16 Kedd	Marczel vt.	4 70 tanitvány
17 Szerda	Remete apát	5 Theopompt.
18 Csütörtök	Piroska	**6 Epiphania**
19 Péntek	Márius	7 Iván
20 Szombat	Fáb. és Seb.	8 Dominik.
21 **Vasárnap**	**G** Ágnes sz. †	**9 B 1 Epiph. u.**
22 Hétfő	Vincze vt.	10 Nisz. Gergely
23 Kedd	B.Assz. eljegy.	11 Teodóz ap.
24 Szerda	Timót	12 Tacziána
25 Csütörtök	Pál fordul.	13 Jermil
26 Péntek	Polikárp.	14 Szab. és t. vtk.
27 Szombat	Ar.szájuJános	15 Th. Pál
28 **Vasárnap**	**G. Margit sz.**	**16 B 2** Péterszkf.
29 Hétfő	Szal. Ferencz	17 Nagy Antal ap.
30 Kedd	Etelgunda sz.	**18 N. Athanáz**
31 Szerda	Nol. Péter vt.	19 Makár ap.

Utolsó negyed 1-én 2 óra 6 p. délután.
Ujhold 9-én 7 óra 15 p. reggel.
Első negyed 10-én 2 óra 4 p. reggel
Holdtölte 23-án 8 óra 31 p. reggel.
Utolsó negyed 31-én 11 óra 42 p. délelőtt.

Böjtelő hava. **FEBRUÁR.** Télutó 28 nap

A hó és hét napjai	Kath. és Protest. naptár	Görög naptár
1 Csütörtök	Ignácz vt.	20 Eutim ap.
2 Péntek	**Gy. sz. B. asz.**	21 Maximin
3 Szombat	Balázs pk.	22 Timót
4 Vasárnap	**G Fars. vas.**	**23 B 3** Kelem.
5 Hétfő	Ágota	24 Xénia
6 Kedd	Husb. kedd	25 Hitt. Gerg.
7 Szerda	Hamv. sz.	26 Mária
8 Csütörtök	Mattai J.	27 Krizosztom
9 Péntek	Jéz. 5 sebe	28 Efrem
10 Szombat	Skolasztika	29 Ignácz vt.
11 Vasárnap	**G 1** Eufróz.	**30 B 4** Ipoly
12 Hétfő	Eulália	31 Vazul
13 Kedd	Jordán p.	**1 Febr.** Trifon
14 Szerda	Kántor †	**2 Kr. bemut.**
15 Csütörtök	Fausztin	3 Simeon
16 Péntek	Kr. sz. †	4 Izidor
17 Szombat	Julián	5 Ágota vt.
18 Vasárnap	**G 2** Simon	**6 Ticod. kezd.**
19 Hétfő	Zsuzsánna	7 Parthén
20 Kedd	Eleuter vt.	8 Tivadar
21 Szerda	Eleonora	9 Niczefor
22 Csütörtök	Péter székf.	10 Karalamp.
23 Péntek	Romána	11 Vazul
24 Szombat	Mátyás	12 Mélét
25 Vasárnap	**G 3** Valburga	**13 B Hetvenedvas**
26 Hétfő	Sándor	14 Cziril
27 Kedd	Leánder	15 Onezim
28 Szerda	Román	16 Pamfil

Ujhold 7-én 7 óra 26 perckor este.
Első negyed 14-én 11 óra 11 perckor délelőtt.
Holdtölte 22-én 1 óra 34 perckor reggel.

Böjtmás hava. **MÁRCZIUS.** Tavaszelő 31 nap.

A hó és hét napjai	Kath. és Protest. naptár	Görög naptár
1 Csütörtök	Albin	17 Tivadar
2 Péntek	Szimplicz	18 Leo pápa
3 Szombat	Ginda	19 Arkip
4 Vasárnap	**G 4** Kazm.	**20 B Husv. vas.**
5 Hétfő	Özséb	21 Vajashét k.
6 Kedd	Frigyes	22 Eug. sz.
7 Szerda	Aqu. Tamás	23 Polikarp
8 Csütörtök	Ist. János	24 Sz. Iván
9 Péntek	Franciska	25 Taráz
10 Szombat	40 vértanu	26 Porfir
11 Vasárnap	**G 5 Fek. vas.**	**27 B Zsirhagyóv.**
12 Hétfő	Gergely p.	28 Vazul
13 Kedd	Rozina sz.	**1 Márcz.**
14 Szerda	Matild	2 Teodot
15 Csütörtök	Longin	3 Eutróp vt.
16 Péntek	Fájd. szüz	4 Gerazim
17 Szombat	Gertrud sz.	5 Kónon vt.
18 Vasárnap	**G 6 V.v.** Sánd.	**6 B 1 böjth.**
19 Hétfő	József	7 Vazul
20 Kedd	Joákhim	8 Teofilakt
21 Szerda	Benedek	9 40 vértanu
22 Csütörtök	N. csütörtök	10 Kodrat
23 Péntek	N. péntek	11 Szophron
24 Szombat	N. szombat	12 Nicephor
25 Vasárnap	**G Husvétvas.**	**13 B 2 böjth.**
26 Hétfő	**Husvéthétfő**	14 Sándor
27 Kedd	Rappert	15 Agáp
28 Szerda	Guntram	16 Szabinus
29 Csütörtök	Czirill	17 Elek
30 Péntek	Kerény	18 Cyrill pk.
31 Szombat	Benjamin	19 Krizsán

Utolsó negyed 2-án 6 óra 42 perckor reggel.
Ujhold 9-én 5 óra 47 perckor reggel.
Első negyed 15-én 9 óra 47 perckor este.
Holdtölte 23-án 7 óra 20 perckor este.
Utolsó negyed másod izben 31-én 9 óra 37 pk. este.

Szent-György-hava. **ÁPRILIS.** Tavaszhó 30 nap.

A hó és hét napjai	Kath. és Protest. naptár	Görög naptár
1 Vasárnap	**G 1 Fenérvas.**	**20 B 3** Szabai vt.
2 Hétfő	Kr. dárd. sz.	21 Jakab pk.
3 Kedd	Rikhárd pk.	22 Vaz áld. vt.
4 Szerda	Ambrus	23 Nikon
5 Csütörtök	Fer. Vincze	24 Zakarjás
6 Péntek	Célestin	**25 Gy. o. B. A.**
7 Szombat	Ármin	26 Gábor főa.
8 Vasárnap	**G 2** Dénes p.	**27 B 4** Matróna
9 Hétfő	Demeter	28 István
10 Kedd	Makár pat.	29 Márk pk.
11 Szerda	Leo p.	30 Klim. János
12 Csütörtök	Gyula pk.	31 Ipacs
13 Péntek	Hermenegild	**1 Aprilis**
14 Szombat	Tibor	2 Titus
15 Vasárnap	**G 3 József olt.**	**3 B 5** Niczetás
16 Hétfő	Kalliszt vt.	4 József
17 Kedd	Rezső vt.	5 Theodul
18 Szerda	Apolonius	6 Eutik
19 Csütörtök	Kreszcenc	7 M. György
20 Péntek	Ágnes	8 Herodion
21 Szombat	Anzelm pk.	9 Eupszik
22 Vasárnap	**G 4** Szóter	**10 B 6** V. Ferencz
23 Hétfő	Béla pk.	11 Antipás
24 Kedd	György vt.	12 Vazul
25 Szerda	Márk ev.	13 Artemon vt.
26 Csütörtök	Ervin	14 N. Csütörtök
27 Péntek	Peregrin	15 N. Péntek
28 Szombat	Vitályos	16 N. szombat
29 Vasárnap	**G 5** Péter vt.	**17 B Husvétvas.**
30 Hétfő	Ker. nap	**18 Husvéthétfő**

Ujhold 7-én 2 óra 52 perczkor délután.
Első negyed 14-én 10 óra 6 perczkor délelőtt.
Holdtölte 22-én 45 perczkor déli 12 óra után nálunk láthatatlan holdfogyatkozás.
Utolsó negyed 30-án 8 óra 19 perczkor reggel.

Pünkösd hava. **MAJUS.** Tavaszhó 31 nap.

A hó és hét napjai	Kath. és Protest. naptár	Görög naptár
1 Kedd	Fül. s Jak. k.n.	**19 Husvétkedd**
2 Szerda	Atanáz k.n.	20 Tr. Tivadar
3 Csütörtök	**Áldoz. csüt.**	21 Január és t.
4 Péntek	Florián vt.	22 Sz. Tivadar
5 Szombat	Gocsárd	**23 György vért.**
6 Vasárnap	**G 6** János	**24 B 1** Szabb. vt.
7 Hétfő	Szaniszló	25 Márk ev.
8 Kedd	Sz. Mih. megj.	26 Vazul pk.
9 Szerda	N. Gergely	27 Simeon
10 Csütörtök	Antonin pk.	28 Józon
11 Péntek	Beatrix	29 9 vértanu
12 Szombat	Pongrácz	30 Jakab apost.
13 Vasárnap	**G Pünkösdvas.**	**1 Máj. B 2** Jerem
14 Hétfő	**Pünkösdhétfő**	2 N. Athanáz
15 Kedd	Zzófia sz.	3 Tim. vt.
16 Szerda	N. János	4 Pelágia vt.
17 Csütörtök	Ubald	5 Ireneus vt.
18 Péntek	Venáncz †	6 Szenv. Jób
19 Szombat	Ivo hitv. †	7 Szt. k. megt.
20 Vasárnap	**G 1 Sz.Hároms.**	**8 B 3** Hitt. Ján.
21 Hétfő	Kr. sz. vére	9 Izsajás pr.
22 Kedd	Ilona vt.	10 Z. Simon
23 Szerda	Dezső	11 Vizszentelés
24 Csütörtök	**Urnap**	12 Epifanius
25 Péntek	Orbán p.	13 Gliczeria vt.
26 Szombat	N. Fülöp	14 Izidor vt.
27 Vasárnap	**G 2** János p.	**15 B 4** Pakhóm
28 Hétfő	Vilmos	16 Tivadar
29 Kedd	Maximus	17 Andronik
30 Szerda	Nánd. vt.	18 Péter Dén.
31 Csütörtök	Angyél	19 Patrik vt.

Ujhold 6-án 11 óra 14 perczkor este láthathatlan hold fogyatkozás.
Első negyed 13—14-ikére virrad. 10 perczel éjfél után.
Holdtölte 22-én 4 óra 26 perczkor reggel.
Utolsó negyed 29-én 3 óra 39 perczkor délután.

Szent-Iván hava. **JUNIUS** Nyárelő 30 nap.

A hó és hét napjai	Kath. és Prot. naptár	Görög naptár
1 Péntek	Jézus sz. szive	20 Talalé
2 Szombat	Erazmus	**21 Szilárd**
3 Vasárnap	**G 3** Klot. kir.	**22 B 5** Baziliszk
4 Hétfő	Kerény	23 Mihály pk.
5 Kedd	Bonifácz vt.	24 Simeon
6 Szerda	Norbert vt.	25 Sz. Iván f. m.
7 Csütörtök	Róbert ap.	**26 Áldozó csüt.**
8 Péntek	Medárd vt.	27 Terapion vt.
9 Szombat	Primus	28 Hellád
10 Vasárnap	**G 4** Marg. kir.	**29 B 6 Teodóz.**
11 Hétfő	Barnab. ap.	30 Ignácz
12 Kedd	Farkundi J.	31 Hermáz
13 Szerda	P. sz. Antal	**1 Jun.** Juszt vt.
14 Csütörtök	N. Vazul vt.	2 Niczefor p.
15 Péntek	Vid. és Mod.	3 Luczilián vt.
16 Szombat	R. Ferencz	4 Metrofán
17 Vasárnap	**G 5** Adolf	**5 Pünkösdvas.**
18 Hétfő	Marczellin	**6 BPünk. hétfő**
19 Kedd	Julián	7 Ancz. Tivadar
20 Szerda	Szilvér	8 Strat. Tiv.
21 Csütörtök	Alajos hv.	9 Alex. Czirill
22 Péntek	Paulina	10 Prúzai Timót
23 Szombat	Szidonia sz.	11 Bertalan
24 Vasárnap	**G 6** Sz. Iván	**12 B 1 Mindsz.vas.**
25 Hétfő	Prosper	13 Péter böjt
26 Kedd	Ján. és Pál	14 Elizeus pr.
27 Szerda	László m. k.	15 Ámosz pr.
28 Csütörtök	Leo p. †	16 Tikon
29 Péntek	**Péter és Pál**	17 Manuel
30 Szombat	Pál emléke	18 Leonez

Ujhold 5-én 7 óra 28 perckor reggel.
Első negyed 12-én 3 óra 58 perckor délután.
Holdtölte 20-án 5 óra 48 perckor délután.
Utolsó negyed 27-én 8 óra 54 perckor este.

Szent-Jakab-hava. **JULIUS.** Nyárhó 31 nap.

A hó és hét napjai	Kath. és Protest. naptár	Görög naptár
1 Vasárnap	**G 7** Theodorik	**19 B 2** Judas ap.
2 Hétfő	S. B. Assz.	20 Method. ptr.
3 Kedd	Soma	21 Julián vt.
4 Szerda	Ulrik pk.	22 Özséb vt.
5 Csütörtök	Vilmos	23 Agrippina vt.
6 Péntek	Izsaiás pr.	24 Sz. Iván sz.
7 Szombat	Vilpolt	25 Febrónia sz.
8 Vasárnap	**G 8** Kilj.	**26 B 3** Th. Dáv.
9 Hétfő	Lukréczia sz.	27 Sámson
10 Kedd	Amália sz.	28 Péterf. böjt
11 Szerda	Pius p.	**29 Pét. és Pál**
12 Csütörtök	Henrik cs.	30 12 apost.
13 Péntek	Margit vt.	**1 Jul.** Kozma
14 Szombat	Bonaventura	2 B.-Assz. meze
15 Vasárnap	**G 9 Legsz. m.**	**3 B 4** Jácint
16 Hétfő	Karmelh. B. a.	4 Krétai Andr.
17 Kedd	Elek hv.	5 Atanáz
18 Szerda	Arnold	6 Zizoes vt.
19 Csütörtök	Paul	7 Mallei Tamás
20 Péntek	Illés pr.	8 Legn. Prokóp
21 Szombat	Dániel pr.	9 Pongrácz
22 Vasárnap	**G 10** M. Mária	**10 B 5** Nikop.
23 Hétfő	Libor vt.	11 Eufémia
24 Kedd	Krisztina vt.	12 Prokol vt.
25 Szerda	Jakab ap.	13 Gábor főa.
26 Csütörtök	Anna h. a.	14 Aquila József
27 Péntek	Pentele vt.	15 Czirjék
28 Szombat	Názar	16 Antenogén
29 Vasárnap	**G 11** Mártha sz.	**17 B 6** Marina
30 Hétfő	Abdon vtk.	18 Jácint vt.
31 Kedd	Lol. Ignácz	19 Diús

Ujhold 4-én 4 óra 19 perckor délután.
Első negyed 12-én 9 óra 5 perckor délelőtt.
Holdtölte 20-án 4 óra 46 perckor reggel.
Utolsó negyed 27-én 1 óra 9 perckor reggel.

Kisasszony-hava. **AUGUSZTUS.** Nyárutó 31 nap.

A hó és hét napjai	Kath. és Protest. naptár	Görög naptár
1 Szerda	Vas. sz. Péter	**20 Illés próf.**
2 Csütörtök	Portiuncula	21 Simeon
3 Péntek	Istv. vt. megt.	22 Magd. Mária
4 **Szombat**	Domonkos	23 Trófim
5 **Vasárnap**	**G 12** Havi b. a.	**24 B 7** Krisztina
6 Hétfő	Urunk szinv.	25 Anna
7 Kedd	Kajetán	26 Jermolaus
8 Szerda	Czirjék	27 Panteleimon
9 Csütörtök	Román vt.	28 Prokor
10 Péntek	Lőrincz vt.	29 Kalinik
11 Szombat	Zsuzsanna	30 Sziláz
12 Vasárnap	**G 13 B.-Assz. e.**	**31 B 8** Eudoczim
13 Hétfő	Ipoly	**1 Aug.** Isten sz.
14 Kedd	Ozséb hitv.	2 anyjár. nev.
15 Szerda	**N.-B.-Asszony**	3 Dalmát
16 Csütörtök	Rókus pk.	4 Ephes. 7. fiu
17 Péntek	Liberát vt.	5 Eusignius
18 Szombat	Ilona cs.	**6 Ur szinvált.**
19 Vasárnap	**G 14** Szeb. Laj.	**7 B 9** Domácz
20 Hétfő	**Istv. m. kir.**	8 Emilián
21 Kedd	Bernát ap.	9 Mátyás ap
22 Szerda	Timót	10 Loránt
23 Csütörtök	Benici Fülöp	11 Eupol
24 Péntek	Bertalan ap.	12 Photius
25 Szombat	Lajos király	13 N.B.A. höjt
26 Vasárnap	**G 15** Sámuel	**14 B 10** Mikeás
27 Hétfő	Kal. József	**15 N.-B.-Assz.**
28 Kedd	Ágoston pk.	16 Izzták
29 Szerda	János lef.	17 Miron vt.
30 Csütörtök	Lim. Róza	18 Flór. és Lór.
31 Péntek	Raimund	19 András

Ujhold 3-án 2 óra 42 p. reggel.
Első negyed 11-én 2 óra 45 p. reggel.
Holdtölte 18-án 2 óra 9 p. délután.
Utolsó negyed 25-én 6 óra 47 p. reggel.

Szt.-Mihály hava. **SZEPTEMBER.** Őszelő 30 nap.

A hó és hét napjai	Kath. és Protest. naptár	Görög naptár
1 Szombat	Egyed ap.	20 Sámuel pr.
2 Vasárnap	**G 16 Örangy.**	**21 B 11** Tádé a.
3 Hétfő	Mansvét pk.	22 Agathonik
4 Kedd	Rozália	23 Farkas
5 Szerda	Victorin vt.	24 Eutik
6 Csütörtök	Zakariás pr.	25 Bertalan ap.
7 Péntek	Regina vt.	26 Adorján
8 Szombat	**Kisasszony**	27 Poemen
9 Vasárnap	**G 17 Mária sz.n.**	**28 B 12** Mózes
10 Hétfő	Tol. Miklós	**29 Sz. Iván lef.**
11 Kedd	Ath. Emil	30 Sándor
12 Szerda	Tóbiás	31 B. Assz. öve
13 Csütörtök	Móricz pk.	**1 Szept.** Simon
14 Péntek	Sz. ker. felm.	2 Mammasz vt.
15 Szombat	Nikodém	3 Antim pk.
16 Vasárnap	**G 18** Ludm.	**4 B 13** A. Babil
17 Hétfő	Lambert pk.	5 Zakarjás
18 Kedd	Vil. Tamás	6 Csod. Mihály
19 Szerda	**Kán.** †	7 Szózon vt.
20 Csütörtök	Euszták vt.	**8 Kisassz. n.**
21 Péntek	Máté ap.	9 Joákhim
22 Szombat	Mór vt.	10 Menodora
23 Vasárnap	**G 19** Thekla	**11 B 14** Tivad.
24 Hétfő	Gellért vt.	12 Autonom vt.
25 Kedd	Kleofás vt.	13 Soma száz.
26 Szerda	Jusztin	**14 Sz. ker. felt.**
27 Csütörtök	Kozma	15 Niczétás vt.
28 Péntek	Venczel kir.	16 Eufémia vt.
29 Szombat	Mihály főa.	17 Zsófia
30 Vasárnap	**G 20** Jerom.	**18 B 15** Enmén

Ujhold 1-én 3 óra 30 perckor délután.
Első negyed 9-én 7 óra 53 perckor este.
Holdtölte 16-án 10 óra 57 perckor este.
Utolsó negyed 23-án 2 óra 6 perckor délután.

Mindszent hava. **OKTÓBER.** Őszhó 31 nap.

A hó és hét napjai	Kath. és Prot. naptár	Görög naptár
1 Hétfő	Remig pk.	19 Trófim
2 Kedd	Leodegár vt.	20 Eustát
3 Szerda	Kandid	21 Kodrát
4 Csütörtök	Szer. Ferencz	22 Fókász
5 Péntek	Placzid vt.	23 Sz. Iván fog.
6 Szombat	Bruno	24 Tekla vt.
7 Vasárnap	**G 21 Olv. ünnep**	**25 B 16 Frozina**
8 Hétfő	Brigitta özv.	26 János ev.
9 Kedd	Dénes vt.	27 Katisztrát
10 Szerda	Borg. Ferencz	28 Kariton
11 Csütörtök	Emil	29 Remete
12 Péntek	Miksa vt.	30 Örmény
13 Szombat	Kálmán vt.	**1 Okt.** B. a. olt.
14 Vasárnap	**G 22** Kaliszt	**2 B 17** Cziprj.
15 Hétfő	Terézia sz.	3 Areop.
16 Kedd	Gál apát	4 Jerót. pk.
17 Szerda	Hedvig özv.	**5** Karitina vt.
18 Csütörtök	Lukács ev.	**6** Tamás ap.
19 Péntek	Nándor	7 Szergius
20 Szombat	Vendel	8 Pelágia
21 Vasárnap	**G 23** Orsolya	**9 B 18** Jak. a.
22 Hétfő	Kordula sz.	10 Eulamp
23 Kedd	Kap. János	11 Fülöp ap.
24 Szerda	Ráfael főa.	**12** Próbusz
25 Csütörtök	Krizsán	13 Korpács
26 Péntek	Demeter vt.	**14 Paraszkeva**
27 Szombat	Szabina sz.	15 Lucián ált.
28 Vasárnap	**G 24** Simon	**16 B 16** Long.
29 Hétfő	Zéno	17 Ozeás próf.
30 Kedd	Kolozs	18 Lukács ev.
31 Szeda	Farkas pk.	19 Jóel pr.

Ujhold 1-én 7 óra 10 perckor reggel.
Első negyed 9-én 11 óra 35 perckor délelőtt.
Holdtölte 16-án 8 óra 1 perckor reggel.
Utolsó negyed 23-án 35 perckor éjfél után.
Ujhold 11-od izben 31-én 1 óra 12 perckor reggel.

Sz.-Andás hava. **NOVEMBER** Őszuló 30 nap.

A hó és hét napjai	Kath. és Protest. naptár	Görög naptár
1 Csütörtök	**Mindszent ün.**	20 Artém. vt.
2 Péntek	Halottak n.	21 Hilárion
3 Szombat	Hubert pk.	22 Albercz
4 Vasárnap	**G 25** B. Károly	**23 B 20** Jakab
5 Hétfő	Imre herceg	24 Arétáz vt.
6 Kedd	Lénárd	25 Marczián
7 Szerda	Engelbert	**26 Demeter**
8 Csütörtök	Gottfried	27 Nesztor
9 Péntek	Tivadar	28 Neonilla
10 Szombat	Av. András	29 Neszte
11 Vasárnap	**G 26** Márton	**30 B 21** Zenób.
12 Hétfő	Emilia	31 Amplus
13 Kedd	Kosztka	**1 Nov.** Koz.
14 Szerda	Jokond	**2** Aczindin
15 Csütörtök	Lipót	3 Aczensim
16 Péntek	Ödön	4 N. Joannicz
17 Szombat	Csud. Gergely	5 Galakteon
18 Vasárnap	**G 27 B. Assz.**	**6 B 22** Pál p.
19 Hétfő	Erzsébet özv.	7 Miléti 33 v.
20 Kedd	Val. Bódog	**8 Mihály főa.**
21 Szerda	B. Assz. av.	9 Onezifor
22 Csütörtök	Cziczelia	10 Eraszt.
23 Péntek	Kelemen p.	11 Ménáz.
24 Szombat	Sz. ker. n. J.	12 Alam. János
25 Vasárnap	**G 28** Katalin	**13 B 23** A.sz. Ján.
26 Hétfő	Konrád	14 Fülöp ap.
27 Kedd	Virgil	**15 Kar. e. böjt k.**
28 Szerda	Szosztén	16 Máté ev.
29 Csütörtök	Szaturnin	17 Uj-Caezarei
30 Péntek	András ap.	18 Román

Első negyed 8-án 1 óra 20 perckor reggel.
Holdtölte 14-én 5 óra 53 perckor délután.
Utolsó negyed 21-én 3 ó. 0 pk. délután.
Ujhold 29-én 8 óra 10 perckor este.

Karácson hava. **DECEMBER.** Télelő 31 nap.

A hó és hét napjai	Kath. és Protest. naptár	Görög naptár
1 Szombat	Eligius p.	19 Abadiás p.
2 Vasárnap	**G 1** Bibiána sz.	**20 B 24** Lef. Gerg.
3 Hétfő	Xav. Ferencz	**21 B.-assz. av.**
4 Kedd	Borbála	22 Philemon
5 Szerda	Sabbas ap.	23 Amphilok
6 Csütörtök	Miklós	24 Katalin
7 Péntek	Ambrus	25 Kelemen pk.
8 Szombat	**B. assz. sz. f.**	26 Oszl. Alip
9 Vasárnap	**G 2** Leokádia	**27 B 25** P. Jakab
10 Hétfő	Judit	28 Uj István
11 Kedd	Damáz	29 Paramon
12 Szerda	Szinez	30 András ap
13 Csütörtök	Lucza	**1 Decz.** Nahum
14 Péntek	Níkáz	2 Abakum p.
15 Szombat	Ireneus	3 Zofoniás p.
16 Vasárnap	**G 3** Etelka	**4 B 26** Borbála
17 Hétfő	Lázár p.	5 Megsz. Szab.
18 Kedd	Graczián pk.	**6 Csud. Miklós**
19 Szerda	Nem. **Kánt.** †	7 Ambrus
20 Csütörtök	Ammon	8 Parápius
21 Péntek	Tamás ap.	9 B. assz. fog.
22 Szombat	Zénó vt.	10 Jermogén
23 Vasárnap	**G 4** Victoria	**11 B 27** Osz. Dán.
24 Hétfő	Ádám és Éva	12 Spiridion
25 Kedd	**N.-Karácson**	13 Eustrát
26 Szerda	**István e. vért.**	14 Tirsus
27 Csütörtök	János evang.	15 Eleuter
28 Péntek	Apró szentek	16 Aggé pr.
29 Szombat	Tamás pk.	17 Dániel pr.
30 Vasárnap	**G** Dávid	**18 B 28** Sebesty.
31 Hétfő	Szilveszter	19 Bonifácz

Első negyed 7-ikén 1 óra 2 perczkor délután.
Holdtölte 14-én 4 óra 44 perczkor reggel.
Utolsó negyed 21-én 9 óra 44 perczkor reggel.
Ujhold 30-án 2 óra 16 perczkor délután.

Bélyeg-illetékek.

I. FOKOZAT.

Váltókat a kereskedőktől és kereskedőkre szóló pénzutalványokat, s végre az adóssági okmányokat illetőleg, melyek valamely nyilvános intézettől értékpapirokra vagy portékákra — de csak 3 hónapra adott vagy meghosszabbitott előlegezésekre vonatkoznak.

frttól	frtig	frt	kr.	frttól	frtig	frt	kr.
1	60	—	5	600	720	—	60
60	120	—	10	720	840	—	70
120	240	—	20	840	960	—	80
240	360	—	30	960	1080	—	90
360	480	—	40	1080	1200	1	—
480	600	—	50	1200	2400	2	—

2400 forintonfelül minden további 1200 forintról 1 frttal több illeték fizetendő, melynél az 1200 forinton alóli maradék-összeg teljesnek tekintendő.

II. FOKOZAT.

Minden jogügyleteket illetőleg, melyekért fokozat szerint tétetik le a járandóság, s melyek itt sem az I. sem a III. fokozatban felhozva nincsenek, milyenek p. o. nyugták, biztositó-szerződések stb.

frttól	frtig	frt	kr.	frttól	frtig	frt	kr.
1	20	—	7	100	200	—	63
20	40	—	13	200	300	—	94
50	60	—	19	300	400	1	25
60	100	—	32	400	800	2	50

frttől	frtig	frt	kr.	frttől	frtig	frt	kr.
800	1200	3	75	4000	4800	15	—
1200	1600	5	—	4800	5600	17	50
1600	2000	6	25	5600	6400	20	—
2000	2400	7	50	6400	7200	22	50
2400	3200	10	—	7200	8000	25	—
3200	4000	12	50				

8000 forinton felül minden további 400 frttól 1 forint 25 krral több illeték fizetendő, melynél a 400 frton alóli maradek-összeg teljesnek tekintendő.

III. FOKOZAT.

Kölcsön-szerződéseket illetőleg, midőn a kötelezvények az általadóra szólnak, szolgálattételi szerződéseknél és részvénytársulatoknál, melyek több mint 10 évre alakulnak. Valamint a fiok-kereskedések, vagyon beleteleknél, a részvényes Comandit-társulatoknál, tiz évnél többre, a lotteria-nyereményeknél, ingó dolgok remény-vásárainál, életjáradéki szerződéseknél, midőn ingó jószágok adatnak át, ingósági adás s csere és szállitási szerződéseknél

frttől	frtig	frt	kr.	frttől	frtig	frt	kr.
1	10	—	7	800	1000	6	25
10	20	—	13	1000	1200	7	50
20	30	—	19	1200	1600	10	—
30	50	—	32	1600	2000	12	50
50	100	—	63	2000	2400	15	—
100	150	—	94	2400	2800	17	50
150	200	1	25	2800	3200	20	—
200	400	2	50	3200	3600	22	50
400	600	3	75	3600	4000	25	—
600	800	5					

4000 frton felül minden további 200 forinttól 1 forint 25 krral több illeték fizetendő.

Bélyeg-illetékek.

I. FOKOZAT.

Váltókat a kereskedőktől és kereskedőkre szóló pénzutalványokat, s végre az adóssági okmányokat illetőleg, melyek valamely nyilvános intézettől értékpapirokra vagy portékákra — de csak 3 hónapra adott vagy meghosszabbitott előlegzésekre vonatkoznak.

frttől	frtig	frt	kr.	frttől	frtig	frt	kr.
1	60	—	5	600	720	—	60
60	120	—	10	720	840	—	70
120	240	—	20	840	960	—	80
240	360	—	30	960	1080	—	90
360	480	—	40	1080	1200	1	—
480	600	—	50	1200	2400	2	—

2400 forinton felül minden további 1200 forinttól 1 frttal több illeték fizetendő, melynél az 1200 forinton alóli maradék-összeg teljesnek tekintendő.

II. FOKOZAT.

Minden jogügyleteket illetőleg, melyekért fokozat szerint tétetik le a járandóság, s melyek itt sem az I. sem a III. fokozatban felhozva nincsenek, milyenek p. o. nyugták, biztositó-szerződések stb.

frttől	frtig	frt	kr.	frttől	frtig	frt	kr.
1	20	—	7	100	200	—	63
20	40	—	13	200	300	—	94
50	60	—	19	300	400	1	25
60	100	—	32	400	800	2	50

frttól	frtig	frt	kr.	frttól	frtig	frt	kr.
800	1200	3	75	4000	4800	15	—
1200	1600	5	—	4800	5600	17	50
1600	2000	6	25	5600	6400	20	—
2000	2400	7	50	6400	7200	22	50
2400	3200	10	—	7200	8000	25	—
3200	4000	12	50				

8000 forinton felül minden további 400 frttől 1 forint 25 krral több illeték fizetendő, melynél a 400 frton alóli maradek-összeg teljesnek tekintendő.

III. FOKOZAT.

Kölcsön-szerződéseket illetőleg, midőn a kötelezvények az általadóra szólnak, szolgálatlételi szerződéseknél és részvénytársulatoknál, melyek több mint 10 évre alakulnak. Valamint a fiok-kereskedések, vagyon betételeknél, a részvényes Comandit-társulatoknál, tiz évnél többre, a lotteria-nyereményeknél, ingó dolgok remény-vásárainál, életjáradéki szerződéseknél, midőn ingó jószágok adatnak át, ingósági adás s csere és szállitási szerződéseknél

frttól	frtig	frt	kr.	frttól	frtig	frt	kr.
1	10	—	7	800	1000	6	25
10	20	—	13	1000	1200	7	50
20	30	—	19	1200	1600	10	—
30	50	—	32	1600	2000	12	50
50	100	—	63	2000	2400	15	—
100	150	—	94	2400	2800	17	50
150	200	1	25	2800	3200	20	—
200	400	2	50	3200	3600	22	50
400	600	3	75	3600	4000	25	—
600	800	5					

4000 frton felül minden további 200 forinttól 1 forint 25 krral több illeték fizetendő.

Gyógyszerek árszabványa.

Taxa medicamentorum.

		kr
Absinthii herba scissa	40 gramm	4
Acetum	»	2
200 grammon túl minden további		
Ultra grammata 200 singula	»	1
» aromaticum	»	5
200 grammon túl minden további		
Ultra grammata 200 singula	»	4
» pyrolignosum rectificatum	»	4
200 grammon túl minden további		
Ultra grammata 200 singula	»	2
† » Scillae	»	4
Acidum aceticum concentratum	5 gramm	4
» » dilutum	40 gramm	6
200 grammon túl minden további		
Ultra grammata 200 singula	»	5
† Acidum arsenicosum subtiliter pulveratum	1 gramm	1
» carbolicum	40 gramm	23
200 grammon túl minden további		
Ultra grammata 200 singula	»	20
† » chromicum	5 gramm	16
» citricum	40 gramm	45
» » subtiliter pulveratum	»	51
† » hydrochloricum concentratum purum	»	14
† » hydrochloricum concentratum crudum	»	4
» hydrochloricum dilutum purum	»	8

		kr
† Acidum nitricum concentratum purum	40 gramm	14
† „ „ „ crudum	„	5
„ „ dilutum purum	„	8
„ phosphoricum	40 gramm	39
„ sulfuricum anglicanum	„	3
„ „ concentratum purum	„	5
„ „ dilutum purum	„	3
„ tannicum	5 gramm	16
50 grammon túl minden további Ultra grammata 50 singula	„	13
„ tartaricum	40 gramm	15
„ „ subtiliter pulveratum	„	20
† Aconitinum	5 centigr.	16
† Aconiti tubera scissa	40 gramm	11
Aether aceticus	„	70
† „ crudus	„	8
† „ depuratus	„	19
Agaricus chirurgorum	„	20
† Aloë lucida	„	6
† „ „ subtiliter pulverata	„	11
Althaeae herba scissa	„	4
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	3
„ radix scissa	„	10
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	8
„ radix subtiliter pulverata	„	21
Alumen subtiliter pulveratum	„	7
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	6
Alumen ustum subtiliter pulveratum	„	8
Alumina hydrica	5 gramm	19
Ammonia	40 gramm	7
Ammoniacum pulveratum	„	24
Ammonium aceticum solutum	5 gramm	3
„ carbonicum	40 gramm	6

		kr
Ammonium chloratum depuratum	40 gramm	12
Amygdalae amarae	„	9
„ dulces	„	8
Amylum subtiliter pulveratum	„	6
Angelicae radix sciss.	„	6
„ „ grosse pulverata	„	9
„ „ „ 200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	7
Angelicae radix subtiliter pulverata	„	17
Anisi stellati fructus ruditer tus.	„	15
„ „ „ pulverati	„	22
„ vulgaris fructus	„	5
„ „ „ pulverati	„	14
† Aqua Amygdalarum amararum concentrata	5 gramm	3
Aqua aurantii florum	40 gramm	14
„ Calcis	200gramm	1
„ Chamomillae	40 gramm	6
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	5
„ Chlori	„	6
„ Cinnamomi simplex	„	7
„ „ „ spirituosa	„	12
„ destillata	„	1
„ „	400gramm	9
„ Foeniculi	40 gramm	5
„ Kreosoti	„	3
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	2
† „ Laurocerasi	„	14
„ Melissae	„	6
„ Menthae crispae	„	6
„ „ piperitae	„	6
„ plumbica	„	3
„ Rosarum	„	4

		kr
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	40 gramm	3
Aqua vegeto-mineralis Goulardi	„	1
† Argentum nitricum crystallisatum	1 gramm	14
† „ „ cum kalio nitrico	„	8
† „ „ fusum	„	17
Arnicae flores scissi	40 gramm	6
„ folia scissa	„	4
„ radix scissa	„	13
Assa foetida	„	15
„ „ pulverata	„	27
† Atropinum sulfuricum	5 centigr.	17
Aurantii flavedo scissa	40 gramm	25
„ „ subtiliter pulverata	„	35
„ folia scissa	„	9
Axungia porci	„	6
Balsamum Copaivae	„	33
„ peruvianum	5 gramm	14
„ vitae Hoffmanni	40 gramm	25
† Belladonnae folia scissa	„	6
† „ „ grosse pulverata	„	8
† „ „ subtiliter pulverata	„	13
† „ radix scissa	„	6
† „ „ subtiliter pulverata	„	15
Benzoë	„	27
Bismuthum subnitricum	1 gramm	10
Butyrum recens	40 gramm	9
Calami rhyzoma scissum	„	4
„ „ grosse pulveratum	„	6
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	5
„ rhyzoma subtiliter pulveratum	„	14

		kr
Calcium carbonicum nativum subtiliter pulveratum	40 gramm	7
„ chloratum fusum	„	17
„ hypochlorosum	„	4
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	3
„ oxydatum pulveratum	„	5
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	4
„ oxysulfuratum	„	17
„ „ solutum	„	7
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	6
„ phosphoricum	5 gramm	25
Calumbae radix scissa	40 gramm	9
„ „ subtiliter pulverata	„	20
Camphora	„	17
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	15
† Cannabis indica scissa	5 gramm	4
† Cantharides subtiliter pulveratae	„	8
Capilli Veneris frondes scissae	40 gramm	7
Caragaheen scissum	„	9
Carbo ligni depuratus subtiliter pulveratus	„	6
Cardamomum	„	12
Carvi fructus	„	6
„ „ pulverati	„	15
Caryophilli	„	8
„ pulverati	„	17
Cascarillae cortex ruditer tusus	„	11
„ „ subtiliter pulveratus	„	16
Castoreum subtiliter pulveratum	5 centigr.	17
Centaurii herba scissa	40 gramm	9
Cera alba	„	24
„ flava	„	19

		kr
Ceratum cetacei	10 gramm	25
„ fuscum	„	16
Cetaceum	„	19
Chamomillae romanae flores	„	7
„ vulgaris flores	„	14
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	12
Chamomillae vulgaris grosse pulverati	„	15
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	13
Chamomillae vulgaris subtiliter pulverati	„	20
Chinae Calisayae cortex ruditer tusus	„	44
„ „ „ subtiliter pulveratus	„	59
„ cortex fuscus ruditer tusus	„	39
„ „ „ subtiliter pulveratus	„	54
Chinidinum sulfuricum	5 centigr.	2
Chininum	„	3
„ bisulfuricum	„	3
„ hydrochloricum	„	3
„ sulfuricum	„	2
† Chloralum hydricum	5 gramm	30
† Chloroformium	„	13
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	10
Cinae flores	40 gramm	7
„ „ subtiliter pulverati	„	14
Cinchoninum sulfuricum	5 centigr.	1
Cinnamomi cortex ruditer tusus	40 gramm	15
„ „ subtiliter pulveratus	„	24
Citri flavedo scissa	„	27
„ „ subtiliter pulverata	„	37
Coffeinum	5 centigr.	5
† Colchicinum	„	21

		kr
† Colchici semen	40 gramm	5
Collodium	„	35
„ flexile	„	41
Collyrium adstringens luteum	„	9
† Colocynthidum fructus scissi	„	48
† „ „ subtiliter pulverati	„	68
† Conii maculati herba scissa	„	4
† „ „ „ grosse pulverata	„	6
† „ „ „ subtiliter pulverata	„	11
Coriandri fructus	„	3
Crocus austriacus	1 gramm	22
„ „ subtiliter pulveratus	„	31
„ gallicus	„	10
„ „ subtiliter pulveratus	„	14
Cubebae fructus pulverati	40 gramm	22
Cuprum aluminatum	5 gramm	8
† „ sulfuricum	40 gramm	6
Decoctum Zittmanni fortius	400gramm	62
„ „ „	200gramm	54
„ „ Dosis integra	Egészadag	58
„ „ „ dimidia	Fél adag	42
„ „ mitius	400gramm	52
„ „ „	200gramm	46
„ „ „ Dosis integra	Egészadag	608
„ „ „ Dosis dimidia	Fél adag	332
Dextrinum subtiliter pulveratum	40 gramm	6
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	5
† Digitalinum depuratum	5 centigr.	73

		kr
† Digitalis folia scissa	40 gramm	7
† „ „ subtiliter pulverata	„	15
Dulcamarae caules scissi	„	3
Elaeosacchara	Az orvosi rendelvény szerint.	
Electuarium aromaticum	40 gramm	12
† „ „ cum opio	„	20
„ lenitivum	„	21
Emplastrum adhaesivum borussicum	„	17
„ „ linteo extensum 400 □ centimeterig minden	80 □ cm.	5
400 □ centimeteren túl minden	„	4
Emplastrum anglicanum	4 „	3
„ Cantharidum	40 gramm	17
„ „ perpetuum.	5 gramm	10
„ Cerussae	40 gramm	16
„ Conii maculati	„	19
„ Diachylon compositum 200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	16
Emplastrum Diachylon simplex	„	14
„ Hydrargyri	„	11
„ Melilotti	„	36
„ Minii adustum	„	15
„ Oxycroceum	„	17
„ ad rupturas	„	60
„ saponatum	„	16
Emulsio amygdalina	Az orvosi rendelvény szerint.	19
„ Oleosa		
† Euphorbium subtiliter pulveratum	40 gramm	17
† Extractum Aconiti	5 gramm	40
† „ Aloës	„	9
† „ Belladonnae	„	38
† „ Calumbae	„	45
† „ Cannabis indicae	„	73

		kr
Extractum Cascarillae	5 gramm	20
» Centaurii	»	10
» Chelidonii	„	45
„ Chinae fuscae	»	75
† » Colocynthidum	»	86
† » Conii maculati	»	38
» Cubebarum	»	21
„ Filicis maris	»	39
„ Gentianae	»	5
„ Graminis	40 gramm	21
† » Hyoscyami foliorum	5 gramm	35
† „ „ seminum	»	38
† „ Lactucae virosae	»	45
„ Liquiritiae radicis	»	10
„ malatis Ferri	»	5
† „ Nucis vomicae	1 gramm	12
† „ Opii aquosum	„	30
„ Quassiae	5 gramm	35
„ Ratanhiae	„	33
„ Rhei	„	56
„ Scillae	„	10
† „ Secalis cornuti	„	69
„ Taraxaci	40 gramm	19
» Trifolii fibrini	5 gramm	7
„ Valerianae	„	15
Ferrum Hydrogenio reductum	»	60
» lacticum	»	10
» pulveratum	»	1
„ sesquichloratum crystallisatum	40 gramm	16
„ „ solutum	»	12
„ sulfuricum crystallisatum	»	6
Filicis maris rhyzoma scissum	»	5
„ „ „ subtiliter pulveratum	»	20
Foeniculi fructus	»	5

		kr
Foeniculi fructus grosse pulverati	40 gramm	9
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	»	8
Foeniculi fructus pulverati	»	13
Folia Sennae sine resina	»	46
Galbanum pulveratum	»	29
Gallae ruditer tusae	»	14
Gentianae radix scissa	»	5
„ „ grosse pulverata	»	7
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	»	6
Gentianae radix subtiliter pulverata	»	13
Globuli martiales	»	23
Glycerinum	»	9
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	»	7
Graminis rhyzoma scissum	»	1
Guajacum subtiliter pulveratum	„	31
Guarana pulverata	1 gramm	5
Gummi arabicum	40 gramm	19
„ „ subtiliter pulveratum	»	27
† Gutti subtiliter pulveratum	5 gramm	5
Hirudo	una	12
Hydrargyrum	40 gramm	51
† „ bichloratum ammoniatum	5 gramm	21
† „ „ corrosivum pulveratum	„	12
† „ bijodatum rubrum	1 gramm	6
† „ chloratum mite subtilissime pulveratum	5 gramm	12
† „ jodatum flavum	1 gramm	8
† „ oxydatum flavum	5 gramm	25
Hydromel infantum	40 gramm	14
† Hyoscyami folia scissa	„	4
† „ „ grosse pulverata	„	4

		kr
Infusum laxativum	40 gramm	12
„ Rhei cum Natrio carbonico	„	19
Iodum	1 gramm	6
† Ipecacuanhae radix ruditer tusa	5 gramm	14
† „ „ subtiliter pulverata	„	15
Ireos florentinae rhyzoma subtiliter pulveratum	40 gramm	17
† Jalapae tubera subtiliter pulverata	5 gramm	8
Juniperi fructus	40 gramm	1
„ „ ruditer tusi	„	5
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	4
Kalium aceticum solutum	„	23
„ bromatum	5 gramm	26
„ carbonicum crudum	40 gramm	6
„ „ depuratum	„	46
„ „ „ solutum	„	17
„ chloricum	„	15
„ hydro-oxydatum	„	36
„ hydro-tartaricum subtiliter pulveratum	„	16
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	14
Kalium hypermanganicum crystallisatum	5 gramm	23
„ jodatum	„	18
40 grammon túl minden további Ultra grammata 40 singula	„	16
Kalium natrio-tartaricum	40 gramm	15
„ „ „ subtiliter pulveratum	„	21
„ nitricum subtiliter pulveratum	„	11
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	8

		kr
† Kalium stibio-tartaricum subtiliter pulveratum	5 gramm	5
„ sulfuratum	„	8
„ „ pro balneo	40 gramm	7
50 grammon túl minden további Ultra grammata 50 singula	„	6
„ sulfuricum	„	5
„ „ grosse pulveratum	„	6
„ „ subtiliter pulverat.	„	8
„ tartaricum	„	38
Kamala	1 gramm	6
Kousso scissum	40 gramm	24
„ subtiliter pulveratum	„	37
Kreosotum	5 gramm	5
† Lactucarium austriacum	1 gramm	10
Lauri baccae grossae pulveratae	40 gramm	5
„ „ subtiliter pulveratae	„	11
Lavandulae flores	„	21
Lichen islandicus scissus	„	4
Linimentum ammoniatum	„	12
„ saponato-camphoratum	„	13
Lini semen	„	3
„ „ grosse pulveratum	„	9
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	8
400 grammon túl minden további Ultra grammata 400 singula	„	7
Lini placentae grosse pulveratae	„	3
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	1
Liquiritiae radix scissa	„	4
„ radix decorticata subtiliter pulverata	„	17
Liquor acidus Halleri	„	9
† Lobelia inflata scissa	„	22

		kr
Lupulinum	1 gramm	2
Lycopodii semen	40 gramm	22
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	19
Macis	5 gramm	5
Magnesium carbonicum hydro-oxydatum subtiliter pulveratum	40 gramm	12
„ hydro-oxydatum	„	9
„ oxydatum	„	44
„ sulfuricum	„	4
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	3
Malvae flores	„	8
„ folia scissa	„	5
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	4
Manganum hyperoxydatum nativum subtiliter pulveratum	„	9
Manna calabrina electa	„	16
„ canellata	„	50
Mannitum	5 gramm	15
Mastiche	40 gramm	80
„ subtiliter pulveratum	„	86
Mel depuratum	„	8
„ rosatum	„	12
Meliloti herba florida scissa	„	5
Melissae folia scissa	„	9
Menthae crispae folia scissa	„	9
„ piperitae folia scissa	„	9
† Morphinum	5 centigr.	5
„ hydrochloricum	„	5
Moschus	„	16
Mucilago gummi arabici	40 gramm	16
Myrrha	„	34
„ subsiliter pulverata	„	43

		kr
Natrium aceticum	5 gramm	4
„ boracicum subtiliter pulverat.	40 gramm	14
„ bromatum	5 gramm	26
„ carbonicum crystallisatum	40 gramm	3
„ „ dilapsum	„	8
„ hydrocarbonicum subtiliter pulveratum	„	6
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	5
„ jodatum	5 gramm	44
„ nitricum pulveratum	40 gramm	19
„ phosphoricum	„	16
„ silicicum solutum	„	6
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	5
„ sulfuricum crystallisatum	„	7
Ultra grammata 200 singula		
200 grammon túl minden további	„	6
„ sulfuricum dilapsum	„	16
Nux moschata pulverata	„	28
† „ vomica grosse pulverata	„	11
† „ „ subtiliter pulverata	„	20
Oleum Amygdalarum dulcum	„	24
„ Anisi	5 gramm	13
„ Aurantii corticum	„	10
„ „ florum	40 gramm	38
„ Bergamottae	5 gramm	21
„ Cacao	40 gramm	32
„ cadinum	„	9
„ camphoratum	„	17
„ Carvi	5 gramm	10
„ Caryophyllorum	„	5
„ Cinnamomi	1 gramm	3
„ Citri	5 gramm	15
† „ Crotonis Tiglii	1 gramm	3

		kr
Oleum Foeniculi	5 gramm	6
„ Hyoscyami foliorum coctum	40 gramm	14
„ jecoris Aselli flavum	„	8
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	6
„ jecoris Aselli fuscum	„	8
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	6
„ Juniperi	5 gramm	3
„ Laurii	40 gramm	8
„ Lavandulae	5 gramm	10
„ Lini lotum	40 gramm	14
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	12
„ Macidis	5 gramm	30
„ Menthae crispae	1 gramm	8
„ „ piperitae	„	14
„ Nucis moschatae pressum	5 gramm	5
„ Olivarum	40 gramm	11
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	8
„ Ricini	„	28
„ Rosarum	1 gramm	86
„ „	1 csepp	4
„ Rosmarini	5 gramm	6
„ Sinapis aethereum	1 gramm	15
„ „ „	1 csepp	1
„ Terebinthinae rectificatum	40 gramm	6
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	5
„ Oleum Valerianae	1 gramm	10
Olibanum	40 gramm	9
„ subtiliter pulveratum	„	20
Ononidis radix scissa	„	3
† Opium subtiliter pulveratum	1 gramm	13
Origani herba scissa	40 gramm	4

		kr
Ovum gallinaceum	egy	5
Oxymel Scillae	40 gramm	13
„ simplex	„	12
Papaveris Rhoeados flores scissi	„	14
„ somniferi capsulae ruditer tusae	„	4
Pastilli e Natrio hydro-carbonico	2 darab	3
Petroleum rectificatum	40 gramm	11
Phellandrium	„	6
„ grosse pulveratum	„	9
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	7
Pilulae Ferri jodati	1 darab	3
„ laxantes	5 gramm	12
Pix liquida	40 gramm	3
† Plumbum aceticum	„	12
† „ „ basicum solutum	„	7
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	5
† Plumbum aceticum solutum	„	5
„ carbonicum subtiliter pulv.	„	12
„ hyperoxydatum rubrum subtiliter pulveratum	„	6
„ oxydatum subtiliter pulveratum	„	9
Polio magnesiae citricae effervesc. Üveggel együtt. Una cum lagena	400gramm	60
Polio Riveri	Orv. rend. sz.	
Pulpa Prunorum	40 gramm	19
„ Tamarindorum depurata	„	20
Pulvis aerophorus	1 adag	3
„ „	12 adag dobozzal együtt	40
„ „	24 adag	80
„ „ Seidlitzensis	1 adag	8

		kr
Pulvis Seidlitzensis	12 adag dobozzal együtt	100
† „ Doveri	1 gramm	2
„ gummosus	40 gramm	17
Punicae granati cortex radicis ruditer tusus	„	23
„ granati cortex subtiliter pulveratus	„	27
Pyrethri radix scissa	„	8
Quassiae lignum scissum	„	5
„ „ subtiliter pulveratum	„	20
Quercus cortex scissus	„	4
„ „ ruditer tusus	„	6
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	5
Quercus cortex subtiliter pulveratus	„	15
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	12
Quercus semina tosta pulverata	„	8
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	„	7
Ratanhae radix scissa	„	14
„ „ subtiliter pulverata	„	36
† Resina Jalapae	1 gramm	16
„ Pini	40 gramm	3
Rhei radix	5 gramm	12
„ „ scissa	„	13
„ „ subtiliter pulverata	„	17
Roob Juniperi	40 gramm	24
„ Sambuci	„	15
Rosa damascena	„	17
„ „ subtiliter pulverata	„	41
Rosmarini folia	„	15

		kr
† Sabadillae fructus pulverati	40 gramm	19
† Sabinae summitates scissae	»	9
» » pulveratae	»	17
Saccharum in toto	»	5
» subtiliter pulveratum	»	9
» lactis subtiliter pulverat.	»	22
Sal thermarum carolinarum	»	44
» » » dilapsus	»	80
Salep tubera grosse pulverata	»	27
» » subtiliter pulverata	»	32
Salviae folia scissa	»	9
» » subtiliter pulverata	»	17
Sambuci flores	»	7
» » grosse pulverati	»	9
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	»	8
Santoninum	5 centigr.	1
Sapo kalinus	40 gramm	6
» medicinalis	»	32
» » subtiliter pulveratus	»	41
» Picis	»	39
» Szegedinensis	»	5
» » subtiliter pulveratus	»	9
» sulfuratus	»	44
» venetus	»	6
» » subtiliter pulveratus	»	11
Sarsaparillae radix scissa	»	27
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	»	28
† Scammonium subtiliter pulveratum	5 gramm	33
† Scillae bulbus siccatus subtiliter pulveratus	»	3
Sebum ovile	40 gramm	6
† Secale cornutum	5 gramm	3
† » » pulveratum	»	4
Senegae radix scissae	40 gramm	46

		kr
Sennae folia	40 gramm	23
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	»	21
» folia scissa	»	28
» » subtiliter pulverata	»	38
Sinapis semen pulveratum	»	6
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	»	5
† Solutio arsenicalis Fowleri	5 gramm	4
Species Althaeae	40 gramm	5
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	»	4
Species amaricantes	»	11
» aromaticae	»	12
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	»	9
Species aromaticae pro cataplasmate	»	16
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	»	13
Species emollientes	»	6
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	»	5
Species emollientes pro cataplasmate	»	9
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	»	8
Species laxantes St. Germain	»	30
Spiritus aetheris	»	13
» aromaticus	»	13
» camphoratus	»	8
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	»	6
Spiritus Cochleariae	»	9
200 grammon túl minden további Ultra grammata 200 singula	»	8
Spiritus ferri sesquichlorati aethereus	»	19
» Lavandulae	»	16

			kr
Spiritus lavandulae			
200 grammon túl minden további	40	gramm	13
Spiritus salis ammoniaci anisatus	5	gramm	3
„ saponatus	40	gramm	9
200 grammon túl minden további			
Ultra grammata 200 singula		„	7
Spiritus Sinapis	5	gramm	4
„ Vini concentratus 90%	40	gramm	7
200 grammon túl minden további			
Ultra grammata 200 singula		„	6
Spiritus Vini dilutus 70%		„	6
200 grammon túl minden további			
Ultra grammata 200 singula		„	5
Spongia pressa	5	gramm	33
† Stibium chloratum	40	gramm	73
Stibium sulfuratum aurantiacum	5	gramm	25
„ „ nigrum grosse pulveratum	40	gramm	8
200 grammon túl minden további			
Ultra grammata 200 singula		„	6
Stibium sulfuratum nigrum subtiliter pulveratum		„	11
„ „ rubrum	5	centigr.	1
† Stramonii folia scissa	40	gramm	4
† Strychininum	5	centigr.	3
„ nitricum		„	3
Succus Citri	40	gramm	30
„ Liquiritiae depuratus liquidus		„	28
„ „ „ pulveratus		„	55
Sulfur crudum pulveratum		„	5
200 grammon túl minden további			
Ultra grammata 200 singula		„	4
Sulfur praecipitatum		„	57
„ sublimatum lotum		„	12
Syrupus acetositatis Citri		„	25
40 grammon túl minden további			
Ultra grammata 40 singula		„	23

			kr
Syrupus Althaeae	40	gramm	9
„ amygdalinus		„	14
40 grammon túl minden további			
Ultra grammata 40 singula		„	13
Syrupus Aurantiorum corticum		„	11
„ Capillorum veneris		„	12
„ Cinnamomi		„	21
„ Diacodii		„	9
„ Ferri jodati	5	gramm	6
40 grammon túl minden további			
Ultra grammata 40 singula		„	5
Syrupus mannatus	40	gramm	10
„ Mororum		„	12
„ Rhei		„	14
„ Ribium		„	12
40 grammon túl minden további			
Ultra grammata 40 singula		„	11
Syrupus Rubi Idaei		„	12
40 grammon túl minden további			
Ultra grammata 40 singula		„	11
Syrupus simplex		„	7
Tamarindi pulpa cruda		„	7
Taraxaci herba scissa		„	3
„ radix scissa		„	3
Terebinthina communis		„	3
Thea Pecco		„	84
Tiliae flores scissi		„	7
Tinctura Absinthi composita		„	12
† „ Aconiti	5	gramm	4
„ amara	40	gramm	19
40 grammon túl minden további			
Ultra grammata 40 singula		„	16
Tinctura Arnicae		„	11
40 grammon túl minden további			
Ultra grammata 40 singula		„	9

		kr
Tinctura Aurantiorum corticum	40 gramm	16
† „ Belladonnae	5 gramm	4
„ Benzoes	40 gramm	15
† „ Cantharidum	5 gramm	3
„ Castorei	1 gramm	40
„ „	1 csepp	2
„ Chinae composita	40 gramm	19
„ Cinnamomi	„	14
40 grammon túl minden további		
Ultra grammata 40 singula	„	12
† Tinctura Colocynthidum	5 gramm	4
† „ Digitalis	„	4
† „ Ipecacuanhae	„	6
† „ Jodi	„	6
40 grammon túl minden további		
Ultra grammata 40 singula	„	5
† Tinctura Lobeliae	„	4
„ malatis Ferri	40 gramm	37
„ Myrrhae	„	15
40 grammon túl minden további		
Ultra grammata 40 singula	„	14
Tinctura Nucis vomicae	5 gramm	3
† „ Opii crocata	„	23
† „ „ simplex	„	8
„ Ratanhae	40 gramm	12
„ Rhei vinosa Darelli	„	50
40 grammon túl minden további		
Ultra grammata 40 singula	„	46
Tinctura Spilanthi oleraceae composita	5 gramm	6
† „ Stramonii	„	3
„ Thujae	40 gramm	28
„ Valerianae	„	12
† „ Veratri viridis	5 gramm	8
Traumaticinum	„	19
Trifolii fibrini folia scissa	40 gramm	9

		kr
Unguentum aromaticum	40 gramm	19
40 grammon túl minden további		
Ultra grammata 40 singula	„	16
† Unguentum Authenrietlhi	Az orvosi rendelvény szerint.	
„ Cerussae	40 gramm	16
40 grammon túl minden további		
Ultra grammata 40 singula	„	14
Unguentum emolliens	„	35
40 grammon túl minden további		
Ultra grammata 40 singula	„	32
Unguentum Glycerini cum Amylo	„	20
„ „ Sapone	„	20
„ Hydrargyri	„	38
„ Juniperi	„	20
„ Plumbi acetici	„	20
40 grammon túl minden további		
Ultra grammata 40 singula	„	18
Unguentum rosatum	„	16
„ Sabadillae	„	22
„ simplex	„	16
„ sulfuratum	„	17
40 grammon túl minden további		
Ultra grammata 40 singula	„	15
Uvae ursi folia	„	4
Valerianae radix scissa	„	7
„ „ grosse pulverata	„	11
200 grammon túl minden további		
Ultra grammata 200 singula	„	8
Valerianae radix subtiliter	„	17
† Veratrinum	5 centigr.	3
† Veratri albi rhyzoma subtiliter pulveratum	40 gramm	17
Verbasci flores	„	21
† Vinum Colchici	5 gramm	6

			kr
Vinum Malaga	40	gramm	18
† „ stibiato-tartaricum	5	gramm	5
Zedoariae rhyzoma ruditer tusa	40	gramm	6
† Zincum aceticum	5	gramm	14
† „ chloratum		„	12
„ oxydatum		„	28
† „ sulfuricum		„	4
„ valerianicum	1	gramm	22
Zingiberis rhyzoma scissum	40	gramm	11

A vénykészitésnél elöforduló munkálatok árszabványa.

		kr
1	Minden egyes főzet, forrázat, főzetes forrázat és meleg oldat készitése a szüréssel együtt 400 gramm mennyiségü szüredékig	18
	Minden további 400 grammnyi mennyiségért	5
	Ha a főzet előállitása egy órán túl tart minden további egy órai főzésért a 18 krajcáron felül még számitandó	10

Jegyzetek.

a) Meleg oldás csak ott számitható, hol legalább 5 gramm anyag 150 grammnyi folyadékban oldandó fel, ezen alúl hideg oldás számitandó. — Kivételt szenvednek Kalium iodatum, Ammonium chloratum, Kalium nitricum és a ketted szénsavas sók, melyeknél csakis hideg oldás számitandó.

b) Ha az oldás, főzet, forrázat, vagy főzetes forrázatban történt, az ezekért járó 18 kr. munkadijon felül az oldásért számitandó. 9

c) Főzethez, forrázathoz és főzetes forrázathoz, minden fükeverék, héj, gyökér, fü, virág, levél és mag apritott vagy összezúzott alakban használandó, még ha a vényen erre nézve tüzetes rendelkezés nem is történik.

d) Minden por alakjában rendelt szernél, mely meleg oldásokhoz vagy főzetekhez használtatik, csak a durva porra nézve kiszabott ár számitandó.

e) Ha ugyanazon meleg folyadékban több szer oldatik fel, az oldás csak egyszer számitandó.

f) Oly sók oldásánál, melyek az árszabványban jegec- és poralakban vannak felvéve, mindenkor a jegecedett só ára számitandó.

		kr
2	A hideg felöntés, úgyszintén a közönséges hömérsék mellett véghezviendő pállitásért 400 grammnyi mennyiségü szüredékért, szüréssel együtt	5
	Minden további 400 grmnm mennyiségü szüredékért	2
3	Nagyobb fokú melegség felhasználásával véghezviendő pállitásért bármennyi szüredékért is, szüréssel együtt: 3 órai pállitásért	12
	6 „ „	20
	12 „ „	26
	24 „ „	34
4	Hideg oldásért	5
5	Oldhatlan szernek folyadékban történendő eldörzsöléséért	5
6	Fehérnyével eszközölt deritésért, szüréssel együtt	22

		kr
	Jegyzet: Ha ezen derítés főzet, forrázat, főzetes forrázat, vagy meleg oldásnál fordul elő, számítandó	14
7	Szürlézésért 400 gramm mennyiségig	5
	Minden további 400 gramm mennyiségért	3
8	Szürésért	3
9	Telítésért az anyagokon kívül	15
10	Fejet készítésért, legyen az mag-, olaj-, balzsam vagy gyantából előállítva, 400 gramm mennyiségig szüréssel együtt	13
	Minden további 400 gramm mennyiségü szüredékért	5
11	Derítetlen savó készítéséért a tejjel és a megalváshoz szükségelt szerrel együtt 200 gramm szüredék mennyiségig	25
	Minden további 200 gramm szüredék mennyiségig	15
12	Minden osztatlan finom pornak keveréséért, tekintet nélkül arra, valjon a szer, melyből készült kereszttel van-e jelezve, vagy sem, számitandó	10
13	Minden durva pornak és fűvegyitéknek keveréséért	5
14	Elosztandó finom porok keveréséért és elosztásáért, tekintet nélkül a kereszttel való megjelölésre, tokkal, egyszerü papir boritékkal és használati utasitással együtt minden adagért számitandó bezárólag 5 adagig	3
	5 adagon felül minden további adagért számitandó	2

Jegyzetek:

a) ha „dentur tales doses" rendeltetik, a számitás ugyanaz.

b) Viaszpapir-tokok felhasználása mellett egy negyedrésszel több számitandó,

		kr
15	Durva porok, fü, gyökerek, vagy fü- és gyökér-elegynek elosztásáért minden egyes adagnál, papir- és használati utasitással együtt számitandó	2
16	Fü-elegyeknek, vagy más egyszerü száraz szereknek, osztatlanul papirban való kiszolgáltatásáért, papir és használati utasitással együtt 300 grammnyi mennyiségig	3
	Nagyobb mennyiségeknél	5
17	Labdacsok, lepénykék, korongcsák készitéséért, u. m. összeállitás, gyürás és alakitásáért, nagyságukra való tekintet nélkül, 10 gramm mennyiségig	20
	Ezen felül minden 5 gramm mennyiségért	5

Jegyzetek:

a) A labdacsok behintésére használt pormennyiség ára a labdacsanyag félsúlya szerint számitandó.

b) Ha a behintendő por nincs külön megnevezve a vényen, mindenkor ziliz-por használandó és számitandó.

c) Egy vagy több szernek hideg oldásáért, vagy eldörzsöléséért a labdacsok, lepénykék és korongcsák készitésénél munkaár nem számitandó.

18	Egy nyeletnek, vagy mustárkovásznak s más ilynemüeknek készitésért melegités nélkül számitandó	10
19	Tapasznak gyürás és kisodrással való készitéséért olvasztás nélkül 150 gramm mennyiségig	10
	Ezen felül minden 50 gramm mennyiségért	2
20	Tapasznak gyürás és kisodrással történt készitéséért olvasztással együtt 150 gramm mennyiségig	20
	Ezen felül minden 50 gramm mennyiségért	5

		kr
	Valamely szernek a tapaszhoz dörzsöléséért	5
21	Minden egyszerű vagy összetett tapasz kiszolgáltatásáért, viaszpapir, egyszerű papirborité és használati utasitással együtt 150 gramm mennyiségig	3
	150 gramm felüli mennyiségért	5
22	Egyszerű vagy összetett tapaszoknak 80 □ centimeter vászon, vagy 40 □ centimeter bőr, vagy 15 □ centimeter nagyságu selyemre való felkenéséért a vászon, bőr vagy selyemmel együtt, a tapaszon és annak készitésén kivül	20
	Minden további 80 □ centimeter vászon, 40 □ centimeter bőr, vagy 15 □ centimeter selyemre való felkenésért	10
23	A felkent tapasz kiszolgáltatásért, viaszpapir, boriték és használati utasitással együtt 80 □ centimeter nagyságnál	4
	80 □ centimetertől 400 □ centimeterig . . .	6
	Ezentúl minden 400 □ centimeterig	1
24	Kenőcsnek vagy kenetnek készitéséért 150 gramm mennyiségig olvasztás nélkül . . .	10
	Ezen felül minden 50 gramm mennyiségért .	2
25	Kenőcsnek vagy kenetnek keveréssel történt készitéséért olvasztásssal együtt 150 gramm mennyiségig	20
	Ezen felül minden 50 gramm mennyiségért .	5
	Valamely szernek kenőcs vagy kenet elkészitésére megkivántató eldörzsöléséért számitandó	5
26	Egy végbél-kúpnak elkészitéséért olvasztással együtt darabonként anyag nélkül . . .	8
27	Valamely anyagnak összezúzásáért 150 gramm mennyiségig	3
	300 gramm mennyiségig	6

		kr
28	Ha valamely vény kiszolgáltatásánál az eddig felsorolt vénykészitési munkálatok közül egyik sem fordul elö: akkor egy egyszeri mérésért semmit sem szabad felszámitani; ha azonban két vagy több mérés vagy csepp megszámlálása fordul elö a vénykészitésnél, akkor az első két mérésért vagy csepp megszámlálásért összesen	5
29	Minden további egyes mérésért vagy csepp megszámlálásáért pedig felszámitható . . .	2
30	Egy tégelynek bekötéséért és használati utasitással való ellátásáért	3
31	Egy üvegnek dugóval, bekötéssel és használati utasitással való ellátásáért	3
	A gyógyszert magában foglaló papir, tok és edények bepecsételéséért	2

Jegyzet:

Nyilvános alapok rovására kiszolgáltatott gyógyszereknél bepecsételés csak az orvos külön megrendelésére számitandó.

32	Ha vények készitéséhez oly munka szükségeltetik, mely itt elösorolva és megállapitva nincsen, az a fentebbi elvek szerint számitandó, és ára a vényre feljegyzendő.	

A gyógyszerek kiszolgáltatásához szükségelt edények

árszabványa.

		kr
	Közönséges zöld üvegek.	
A legkisebbtől bezárólag 50 grammnyi beltartalomig darabja		4
50 grammtól bezárólag 100 grammig darabja		5
100	» » 200 » »	6
200	» » 300 » »	7
300	» » 500 » »	8
500	» » 750 » »	11
750	» » 1000 » »	13
1000	» » 1500 » »	15
	Közönséges egyszerü fehér üvegek.	
A legkisebbtől bezárólag 50 grammnyi beltartalomig darabja		5
50 grammtól bezárólag 100 grammig darabja		6
100	» » 200 » »	8
200	» » 300 » »	9
300	» » 500 » »	11
500	» » 750 » »	16
750	» » 1000 » »	18
1000	» » 1500 » »	23

Finom kettős fehér üvegek, hyalith, színezett, ugy szintén fadugaszszal ellátott porüvegek, a közönséges egyszerü fehér üvegek árának felével magasabban számittatnak.

Üvegdugaszszal ellátott mindennemü üvegeknél a közönséges egyszerü fehér üvegek ára háromszorosan számittatik.

	kr
Közönséges tégelyek.	
A legkisebbtől bezárólag 50 grammnyi beltartalomig darabja	4
50 grammtól bezárólag 150 grammig darabja	6
150 » » 300 » »	8
300 » » 500 » »	9
500 » » 750 » »	16
Porcellán tégelyek.	
A legkisebbtől bezárólag 50 grammnyi beltartalomig darabja	6
50 grammtól bezárólag 100 grammig darabja	10
100 » » 150 » »	14
150 » » 300 » »	18
300 » » 500 » »	24

Ha ezen porcellán tégelyek fa- vagy pléhfedővel vannak ellátva: akkor a porcellán tégelyek ára másfélszer számittatik.

Közönséges, szegély nélküli kemény papirdobozok használati utasitással együtt.	
A legkisebbtől kezdve bezárólag 50 grammnyi beltartalomig darabja	5
50 grammtól bezárólag 100 grammig darabja	6
100 » » 150 » »	7
150 » » 200 » »	8

Minden további 100 gramm többletért 1 krajcár számittatik.

Finom, szegélylyel ellátott mázpapirral bevont dobozok használati utasitással együtt	
A legkisebbtől kezdve bezárólag 50 grammnyi beltartalomig darabja	6

	kr
50 grammtól bezárólag 100 grammig darabja	8
100 „ „ 150 „ „	10
150 „ „ 200 „ „	12
200 „ „ 250 „ „	16
Minden további 100 gramm többletért 2 krajcár számittatik.	
Közönséges portolódák használati utasitással együtt.	
1 portól bezárólag 5 porig darabja	5
5 „ „ 15 „ „	10
15 poron felül minden további 10 porért számittatik	6
Arany szegélylyel ellátott portolódáknál a közönséges portolódák kétszeres ára számittatik.	
Szines portárcák.	
1 portól bezárólag 5 porig darabja	4
5 „ „ 15 „ „	8
15 poron felül minden további 10 porért még számitandó	4
Arányos portárcáknál a közönséges portárcák kétszeres ára számittatik.	

Jegyzetek:

a) Minden üveg és tégely nagyságának meghatározása az ár számitásánál a benne foglalt folyadék vagy kenőcs stb. általános súlya szolgál a fajsuly tekintetbe vétele nélkül zsinórmértékül.

b) Száraz szereknek üveg vagy dobozokbani kiszolgáltatásánál nem a szereknek menynyisége, hanem az ehhez szükségelt edény vagy doboz ürfogata vétetik zsinórmértékül az ármegszabásnál; nagysága azonban a vényre világosan feljegyzendő.

A magyar gyógyszerkönyv függelékébe felvett ujabb gyógyszerek nevei s azok előirányzott, *de még végleg meg nem állapitott* árszalványai a következők: acidum benzoicum (1 grm. 6 kr); acid. boricum (10 grm. 11 kr.); acid. pyrogallicum (1 grm. 9 kr.); acid. salicylicum (1 grm. 3 kr.); amyle nitrosa (1 grm. 7 kr.); apomorphium hydrochloricum (1 cgrm. 4 kr.); calcium carb. purum (10 grm. 22 kr.); charta sinapisata (egy lap 9 kr.); chin. ferrocitric. (1 cgrm. 2 kr.); chininum tannic. insipid Rozsnyay (10 cgrm. 3 kr.); coffeinum citricum (10 cgrm. 2 kr.); eucalypti folia (40 grm. 6 kr); ferrum oxyd. dyalis. solutum (10 grm. 4 kr.); ferrum et natr. pyrophosphor. (1 grm. 4 kr.); jodoformium (1 grm. 7 kr.); lithium carbon. (1 grm. 5 kr.); natr. salicylic. (1 grm. 4 kr.); oleum eucalypti (1 grm. 3 kr.); pepsinum german. solubile (1 grm. 10 kr.); physostigm. sulf. (1 cgrm. 20 kr.); pilocarpin. hydrochlor. (1 cgrm. 5 kr.); spirit. sapon. kalini (40 grm. 18 kr.); styrax liquid. (10 grm. 16 kr); syrup. ipecac. (10 grm. 5 kr.); thymolum (1 grm. 10 kr.); tinct. eucalypt. (10 grm. 5 kr.); ung. diachyl. dr. Hebrae (10 grm. 6 kr.); vaselina (10 grm. 7 kr.) — Továbbá a következő antiseptikus kötszerek (ligamenták) Catgut egy üveg 100 kr; filum sericeum antisept. (egy karton 70 kr.); fol. guttapercha (10 grm. 28 kr.); gazé salicyl. (10 méteres csomag 50 kr., ötméteres 22 kr.); lana gossypii depur. et a pinguedine liber. Brunsi (25 grmos csomag 20 kr. 50 grmos 30 kr.); lana gossypii salicylata (1% 50 grmos csomag 48 kr. 10% 50 grmos 70 kr.); tubuli praeparati carbolati drainage (2 m. m. átmérőjü 1 méter 40 kr. 3—4—5—7 m. m. 57—74—84—98 kr.)

Miniszteri rendeletek 1881. és 1882. évekről.

59335. szám.

1881.

Tekintetes Jármay Gusztáv urnak, mint az általános magyarorsz. gyógyszerész-egylet elnökének Budapesten.

Tekintetes Úr!

Folyó évi december 1-én kelt beadványa folytán a china-készítmények ára, a kereskedelmi viszonyok folytán az 1882-ik év junius végéig a következőképen állapittatott meg:

Chininum sulfuricum	tiz centigr.	(10 cgrm.)	4 kr.
„ bisulfuricum	„	(10 cgrm.)	5 kr.
„ hydrochloricum	„	(10 cgrm.)	6 kr.

Erről az összes hazai törvényhatóságokat értesitettem.

Budapesten, 1881. évi december hó 16-án.

Tisza s. k.

M. kir. belügyminiszter 17368.

Az elkészitett gyógyszerárunaknak és különleges gyógyszerkészitményeknek a külföldről való behozatala és elárusitása tárgyában, a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi, nemkülönben a pénzügyminiszteriummal egyetértőleg a következők rendeltetnek:

A vámtarifa életbeléptetése alkalmából kibocsátott 1878. évi 71,908. szám alatti rendeletnek azon határozata, mely szerint elkészitett gyógyszereket nem gyógyszerészek csakis azon megyei vagy városi főorvosi hatóság engedélye mellett hozhatnak be, melynek területén laknak, — ezennel oda módosittatik, hogy a drogue-árusok és nagykereskedők ezentúl a vámhivataloknál csak igazolni tartoznak, miszerint azt, hogy az ily cikkek elárusitásával foglalkoznak, az 1875. évi junius 2-án 26,033 szám alatt kelt belügyminiszteri körrendelet 6. pontja értelmében az illetékes hatóságnak tényleg bejelentették.

A nevezett kereskedők azonban az emlitett árukat csakis a most idézett szabályzat határozmányai szerint árulhatják, a mely a gyógyszerek, anyag és méregárucikkek korlátlan eladásából az ország lakóira háromolható veszélyek elháritása tárgyában fentebbi szám alatt kiadatott és a mely szerint a drogue-árusok és nagykereskedők, jelesül az ezen rendelethez csatolt I. táblázaton elsőrendü, ugyszintén az abba sorozható oly szereket és vegyi készitményeket, melyek egyedül csak gyógycélokra szolgálnak, az alább következőknek kivételével — csakis nagyban és kizárólag gyógyszerészeknek adhatják el.

Titkos összetételü szereket ellenben erre ki nyert külön belügyminiszteri engedély nélkül áruba bocsátani sem nekik, sem másoknak nem szabad; megjegyeztetvén különben, hogy a tápszerekül szolgáló készitmények, továbbá oly gyógyszerek és készitmények, melyekről kimutattatik, hogy azoknak tartása s eladása, a velünk viszonyosságban levő államokban megengedtetett, vagy a melyek az illetékes hatóságnál bemutattatván azoknak ártalmatlansága szakértői vizsgálat alapján kiderült, — a titkos szerek közé nem sorolhatók és betiltás alá nem esnek.

Oly célból, hogy a nagy közönség, továbbá közintézetek, kórházak és egyéb gyógyintézetek, némely gyakoribb használatu hatályosabb gyógyszereknek hosszabb időre szolgáló nagyobb mennyiségben való szükségletéhez az eddiginél olcsóbb áron juthassanak; közegészségi szempontból megengedem, hogy a

Chininum sulfuricum
„ bisulfuricum
„ hydrochloricum
Chinidinum sulfuricum, és a
Cinchoninum sulfuricum és pedig az első három husz, a másik kettő negyven grammsulyban és azon felül, a fenjelzett kereskedésben az alábbi feltétel mellett árulható legyen; a megállapitottnál csekélyebb mennyiség kiszolgáltatásának helye nincsen; hogy továbbá kór- és gyógyintézetek számára Chloralum hydricum is kiszolgáltatható legyen.

Mindezen szereket az emlitett kereskedők csak akkor árulhatják, ha a felelősséget arra nézve elvállalják, hogy azon szerek nem csupán teljesen vegy-

tiszták, hanem, hogy azok, a magyar gyógyszerkönyvben megszabott kellékeknek mindenben pontosan megfelelnek.

Hogy eziránt tüzetes meggyőződés szerezhessék, jogában, sőt feladatában fog állani a hatóságnak, e szerek tisztaságát és minőségét, tiszti főorvosa által időről időre váratlanul megvizsgáltatni, sőt a szükséghez képest vegyvizsgálatokat is eszközöltetni.

A jelen szabályrendeletben foglalt bármely rendelkezésnek megsértése kihágást képez, melylyel szemben az említett 1875. év junius 2-án, 26,033 szám alatt kelt szabályrendelet 8. §-ban, valamint az egészségre ártalmas tápszerek és italok, úgy szintén az egészségre veszélyes tárgyak lefoglalásáról, elkobzásáról és megsemmisítéséről szóló 1876. évi julius 4-én 31,026. szám alatt kelt bm. szabályrendelet 11. 12. 13. §§-ban megjelölt eljárásnak van minden egyes esetre nézve helye.

Erről a törvényhatóságot, megfelelő további intézkedés és a szabályzat foganatosítása iránt szükséges hatósági felügyelet és ellenőrzés gyakorlása végett azzal értesítem, hogy az illető kereskedésben, erre hivatott közegei által gyakori és váratlan vizsgálatokat tartatván, ezek alkalmával különösen az iránt is igyekezzék tüzetes meggyőződést szerezni, vajjon a méreg-tartalmu szerek el vannak-e a többiektől gondosan különítve? vajjon továbbá a méreg-könyvek szabályosan vezeltetnek és rendben tartatnak-e? Ezen váratlan vizsgálatok száma, eredménye, valamint az azok folytán történt elkobzások, megsemmisítések és elmaraszlalások száma hozzám bejelentendő s egyszersmind az évi közegészségügyi jelentésben is külön táblázaton lesz előtüntetendő.

Jelen szabályzat a törvényhatóság területén lakó gyógyszerészekkel, a kórházak, gyógyintézetek, ápoldák igazgatóságaival, ugyszintén a drague-árusokkal és kereskedőkkel miheztartás végett közlendő.

Megjegyezvén, miszerint a külföldről érkező gyógycikkeknek a vámhivataloknál való kiszolgáltatása módozata iránt a pénzügyigazgatóságok és vámhivatalok már utasitva lettek.

Kelt Budapesten, 1882. évi március hó 30-án.

Tisza Kálmán s. k.

Miniszteri leiratok.

19796. sz.

Tekintetes Járnay Gusztáv urnak, mint az általános magyarországi gyógyszerészegylet elnökének Budapesten.

Mult évi october hó 9-én kelt felterjesztése folytán, melyben az általános magyarországi gyógyszerészegylet aziránt fordult hozzám, hogy titkos összetételü szerek elárusitása tárgyában mult évi május hó 26-án 15370. sz. alatt kelt körrendeletben elősorolt s a gyógyszerészek ellenőrzésére vonatkozó intézkedés, nemcsak az utóbbiakra alkalmazlassék, hanem kiterjesztessék egyszersmind azokra is, a kik általában ily cikkek elárusitásával foglalkoznak, értesitem tekintetes uraságodat, hogy miután a szóban lévő ügy folyó évi 17368. szám alatt kibocsátott és tekintetes uraságoddal is közölt körrendeletem által ujból szabályoztatott s ezen alkalommal a jelzett körülmény is figyelembe vétetett: ennélfogva ez érdemben más intézkedés szüksége nem forog fenn.

Budapesten, 1882. évi április hó 12-én.

A miniszter megbizásából:
Lukács György min. tanácsos.

11463. sz.

T. e. Csávási Kiss Károly urnak, az általános magyarországi gyógyszerészegylet alelnökének Budapesten.

A gyógyszerek-, anyag- és méregáru cikkek korlátlan eladásából az ország lakóira háramolható veszélyek elhárítása tárgyában az 1875. évi junius hó 2-án 26033. szám alatt kibocsátott körrendelet ujbóli kihirdetése, valamint a hatóságoknak a ren-

delethen foglalt utasitások pontosabb megtartására vonatkozólag teendő intézkedések iránt mult évi augusztus hó 21-én kelt felterjesztése folytán értesitem t. uraságodat, hogy ezen ügy a f. évi 17278. szám alatt kibocsátott körrendeletemmel, mely az egylettel is közölve lőn, ujból szabályozlatván; ez irányban egyébb intézkedés szüksége nem forog fenn.

Budapesten, 1882. évi április hó 12-én.

A miniszter megbizásából:
Lukács György min. tanácsos.

26924 sz.

Tekintetes Járinay Gusztáv urnak, az országos gyógyszerészegylet elnökének Budapesten.

A közmunka- és közlekedési miniszter ur arról értesit, hogy a Belgrádban székelő consul jelentést tett, miszerint a szerb postaigazgatás következő tartalmu körrendeletet bocsátott ki s tett közzé a f. év $^{6}|_{18}$-án a szerb hivatalos lapban:

„A szerb közegészségügyi törvény 24. §-a 5-ik pont 2-ik kikezdése szerint a szerb vámhivatalok a külföldről érkező méreganyagokat (festékek és gyógyszereket) csak akkor adhalják ki, ha a címzett kimutathatja, hogy ily anyag átvételére a rendőrség engedélyét birja, ellenkező esetben az illető küldemény visszaküldetik.

A ki tehát ipar vagy technikai célokra ily anyagokat megrendel, szerezze meg arra az illetékes rendőri hatóság engedélyét s közölje azt azon szerb határszéli postahivatal (Belgrád, Sabac vagy Tekija) melyen át az illető küldemény Szerbiába érkezni fog."

Erről Tekintetes Uraságodat oly felhivással értesitem, hogy a szerb hatóság ezen intézkedésére az elnöksége alatt működő egylet tagjait megfelelően figyelmeztesse.

Budapesten, 1882. évi Május 15-én.

A miniszter megbizásából:
Lukács György min. tanácsos.

35603. sz.

Habár az allató és kábitó szereknek orvosi rendelvény nélkül kisdedeknél való alkalmazása az 1876. XIV. t. c. 26. §-ánál fogva tiltva van, mégis tapasztaltatott, hogy különösen a mákhéjszörp (syrupus diacodii) gyakran vétetik e célra használtatba, mi annál könnyebben volt eszközölhető, mert e szer a gyógyszerlárakból eddig orvosi rendelet nélkül is volt kapható.

Tekintettel azonban azon káros hatásokra, melyeket az emlitett szer a kisdedek egészségére gyakorolhat, az ezen szerrel való visszaélések lehető megszüntetése céljából, az országos közegészségügyi tanács meghallgatása után ezennel elrendelem, hogy a mákhéjszörp (syrupus diacodii) ezentul a gyógyszertárakban szabad kézből kiszolgáltatható ne legyen s hogy az a †-el jelzett s igy csakis orvosi rendelvényre kiadható szerek sorába felvélessék.

Miről az igazgatóságot a hazai gyógyszerészek kellő értesitése végett tudósitom.

Budapesten, 1882. évi junius hó 28-án.

Tisza s. k.

A gyógyszertárak lepárolò készülékeinek bejelentési kötelezettsége.

Hajdu-megye közigazgatási bizottsága azon alkalomból, hogy Nánás városban az ottani gyógyszertár lepárolò készüléke a más községben lakó pénzügyörök által időnként lepecsételtetik, s felbontás végett, minden használat előtt az illető pénzügyi közegekhez szállittatik, ami a város közegészségügyi viszonyaira csak káros hatással van, az iránt fordult a belügyminiszter urhoz, hogy tekintettel arra, miszerint az 1876. XXIV. t. c. 75-ik szakasza csak is a gyógyszerárusokra (droguisták) vonatkozik, nem pedig egyszersmind a gyógyszerészekre is, — levén a gyógyszertárak az 1876. XIV. t. c. 128. §-a értelmében közegészségügyi intézetek — a pénzügyminiszter urral

intézkedjék az iránt, miszerint a nevezett városban a pénzügyőrök ezen eljárása megszüntettessék.

A belügyminiszter a felterjesztést pártolólag tette át a pénzügyminiszter urhoz, s átiratában megjegyezte, hogy a gyógyszerészek a lepároló kazánt nem a szeszek előállítására használják, hanem a már elkészült szeszt csak a gyógyszerkönyv által tüzetesen megszabott fokra finomítják, mely eljárás nélkül az gyógyszerül nem használható; továbbá megjegyzi a belügyminiszter ur, hogy a lepárló kazán nem is csupán a szesz finomítására szolgál, hanem és főleg igen számos gyógyfolyadéknak, így a viznek és az illatos szereknek lepárolására is, mit a legtöbb esetben rögtönözve kell készíteni, s a beteg addig nem várhat, míg a kazán felbontás végett a pénzügyőrökhöz szállíttatik s visszahozatik. De másrészt — folytatja a belügyminiszter ur — sehol sincs is az gyakorlatban hogy a gyógyszertárak főző készülékei a pénzügyi közegek részéről oly módon ellenőriztessenek, hogy folytonos használatuk korlátozva legyen, mivel ezen esetben igen sulyos közegészségi hátrányok merülhetnének fel. Ehhez járul, hogy miután az 1878-ik évi XXIV. t. c. 75-ik §-ának végpontja szerint felhatalmazlatik a pénzügyi kormány, hogy nyilvános intézeteket és vegyész-kisérleti állomásokat a saját céljaikra alkalmazott főzőkészülékek bejelentésétől mentsen fel, — a gyógyszertárak pedig az 1876. XIV. t. c. értelmében valósággal közegészségügyi intézetek, ennélfogva nehézségekbe alig ütközhetik, hogy a gyógyszerészek a lepároló készülékek bejelentése alól felmenthetők legyenek. Önként értetődvén, hogy ha valamely gyógyszerész a lepároló készülékkel, a törvénybe ütközőleg visszaélést követne el, az illető ellen a szabályszerű eljárásnak lenne helye.

A belügyminiszter ur ezen átiratára azután a pénzügyminiszter ur f. é. 18437. sz. a. azon értesitést adta, hogy Hajdu-megye közigazgatási bizottságának jelzett kérelméhez nem járulhat. A pénzügyminiszteri indokolásból kiemeljük a következőket:

„A gyógyszerárusok lepároló készülékeinek jövedéki ellenőrzésére nézve a szeszadóról szóló 1878. évi XXIV. t. c. elég világosan és pedig akként intézkedik, hogy azok a lepároló készülékek birtokosaira nézve ezen törvény 10. §-ában kimondott bejelentési kötelezettség alól, ugyanazon §. végpontja szerint „csak azon lepároló eszközökre vannak felmentve, melyeknek ürmérete egy literné nem nagyobb, vagy melyek nem fémből, hanem más anyagból készitvék" s hogy azon esetben, ha égetett szeszes folyadék magasabb fokra adómentes tömenyitésével vagy átalakitásával foglalkoznak, az ez iránt a törvény 75-ik §-ában követelt havonkénti bejelentés alól ezen §. értelmében csak azon gyógyszerárulók mentvék fel, „kik sem szeszes folyadékok termelésével, sem ilyeneknek eladásával nem foglalkoznak, de csak az esetben, ha oly lepárló eszközöket használnak, melyeknek bejelentésére nem kötelezvék (10 §), vagy melyeknek főző kazánja 25 literné nem nagyobb ürmérető" s hogy végre az idézett §. értelmében még az emlitett „gyógyszerárulók is jövedéki ellenőrzés alatt állanak (18. §)" és hogy ennélfogva a gyógyszerárusoknak, különösen a 25 liter ürtartalmat meghaladó lepároló készülékei a hivatalos pecsét alkalmazása iránti jövedék ellenőrzési intézkedés hatálya alá esnek.

„Nem oszthatom — mondja továbbá a pénzügyminiszteri átirat — Hajdumegye közigazgatási bizottságának kérelme támogatására felhozott azon indokot, hogy „gyógyszerárusok" alatt csak is droguisták lévén értheték, a szeszadó törvénynek előtte felsorolt intézkedései csak ezekre és nem a gyógyszerészekre is alkalmazhatók, mert eltekintve attól, hogy „gyógyszerárusok" általános elnevezés alatt nemcsak azon egyének értendők, kik gyógyszer-alkatrészeknek nagybani előállításával foglalkoznak, hanem azok is, kik orvosi rendelvényekre készített gyógyszereket árusitanak, tehát a gyógyszerárusok is, — a szeszadó törvényben a gyógyszerárusok részére engedett kedvezmények közegészségi tekintetek érdekében annál

inkább a gyógyszerészekre is kell hogy alkalmazást találjanak, miután különben ezek a törvény általános intézkedései alá fogván esni, sokkal szigorubb elbánás alá esnének, mint melyet a törvény a gyógyszerárusokra" nézve előszab. Ezen következtetésemet nem ingathatja meg a szeszadó törvény 75. §-a végpontjában foglalt azon intézkedés, melynél fogva a pénzügyi kormány felhatalmazlatik, hogy nyilvános intézeteket és vegyészeti kisérleti állomásokat a saját céljaira alkalmazott főzőkészülékek bejelentésétől mentsen fel," mert a gyógyszerészeket nem tartom a szeszadó törvény által fentebb jelzett nyilvános intézetek és vegyészeti kisérleti állomások közé sorolhatóknak, annál kevésbé, mivel ezen felfogást a törvény végrehajtása iránt az osztrák cs. kir. pénzügyminiszterrel egyetértőleg 1878. évi aug. 8-án 43341. sz. a. kiadott utasitás 22. §-ában foglalt rendelkezés is egyenesen kizárja.

„Végre — fejezi be a pénzügyminiszter ur átiratát — nincs tudomásom oly esetekről, melyekben a gyógyszerárusok lepároló készülékeinek ellenőrzésére nézve a szeszadótörvény által rendelt intézkedések a gyakorlatban gyógyszertárak főzőkészülékeire nem alkalmaztatnának s ezen intézkedéseknek végrehajtásából közegészségi hátrányok alig merülhetnek fel, amennyiben gyógyszerárusok a szeszadótörvény fentebb felsorolt rendelkezései szerint az egy liternél nem nagyobb, vagy nem fémből készült lepároló készülékek bejelentésére egyátalában nem kötelezvék, sőt szeszes folyadékoknak magasabb fokra töményitése iránti bejelentés alól 25 liternél nem nagyobb készülékek használatánál felmentvék és ezen készülékek, melyekkel szabadon rendelkeznek, elegendők oly gyógyszermennyiségek előállitására, melyek egyes orvosi rendelvények folytán rögtön szükségeltetnek."

A két minisztérium közt folyt ezen tárgyalás után Hajdumegye közigazgatási bizottságának kérelme teljesithető nem volt.

A magy. kir. belügyminiszterium egészségügyi osztálya.

PEÓCZ ELEK min. osztálytanácsos az egészségügyi osztály főnöke.

GROSZ LIPÓT, a m. kir. belügyminiszterium oszt. tanácsosa, orvos-sebésztudor, szülész-mester, a magyar királyi és a stájerhoni természettudományi és a magyar földtani intézet levelező tagja. Előadó.

HARTL ALAJOS, kir. tanácsos, orvostudor, szülész-mester, belügyminiszt. titkár, czimz. osztálytanácsos, a pesti kényszerdolgozház s fiók-kórház v. főorvosa, a m. kir. természet-tudományi s a kir. budapesti orvosegylet rendes, a magy. orvosi könyvkiadó társulat alapitó tagja.

VOLENSZKY FRIGYES, orvostudor, belügyminiszteri fogalmazó, czimz. min. titkár.

LŐRINCZ LÁSZLÓ, orvostudor, min. segédfogalmazó.

DÉTSEY ISTVÁN orv. tr. fog. gyakornok.

Az országos közegészségi tanács tagjai.

Lumnicer Sándor, egyetemi ny. r. tanár elnök, Korányi Frigyes tr. egyetemi ny. r. tanár, alelnök, Csatáry Lajos tr. egyet. m. t. jegyző, Jendrassik Ö. tr. egyetemi ny. r. tanár, Kovács József tr. egyetemi ny. r. tanár, Dr. Szontágh Ábr. Patrubány Gergely tr. fővárosi tiszti főorvos, Poór Imre tr. egyetemi tanár, Schwarzer Fer. tr. egyetemi tanár, Than K. egyetemi ny. r. tanár. — Az egyes miniszteriumok részéről a tanácskozásokbani részvétellel megbizattak: Grósz Lipót tr. osztálytanácsos a belügyminiszteriumnál, Markusovszky L. tr. osztálytanácsos az oktatásügyi miniszteriumnál, Novák Antal tr. honvéd fő-törzsorvos és Tormay Béla tr. az állatgyógyintézet igazgatója. A közegészségügyi tanács rendkivüli tagjai. Ambro J. tr. az országos bábaképezde igazgatója Pozsonyban, Balogh Kálmán ny. r. tanár a budapesti egyetemen, Chyzer Cornél tr. Zemplénmegye főorvosa, Jármay G.

a magyarországi gyógysz. egylet elnöke, Jurányi Lajos tr. egyetemi tanár, Kain Albert gyakorló orvos Debrecenben, Késmárszky Tódor tr. tanár, Kun Tamás tr. törv. orvos Miskolcon, Lengyel András tr. Lukács J. tr. N.-Váradon, Maizner J. tr. tanár a kolozsvári egyetemen, Margó Tivadar tr. tanár a budapesti egyetemen, Nagy József tr. Nógrádmegye fő-orvosa, Pollák H. tr. gyakorló orvos Budapesten, Popper J. tr. a miskolci kórház főorvosa, Rózsay J. tr. kórházi főorvos Budapesten, Sass István tr. Baranya-megye főorvosa, Veszelovszky K. tr. Árvaváralján, Fekete Lajos tr. Krassómegye főorvosa, Singer Mátyás tr. kórházi igazgató Szegeden, Dr. Bolyó Károly budapesti orsz. tébolydai elsőd orvos, Dr. Schwartzer Otto magán elmegyógyintézeti főorvos.

Az állami és megyei számlák felülvizsgálói.

A belügyhöz tartoznak közkórházak, közigazgatási, állami, mezőgazdászati, pénzügyi közegek, és szegény alap rovására kiszolgált gyógyszerek számlái. Felülvizsgáló számtisztek: Szénássy László, Dubasovits J., Venturini L. Feilhauer A.

Az igazságügyhöz tartoznak: az országos fegyintézetek, kir. törvényszék rabjai, börtönőrei és az állami fegyencek részére kiszolgált gyógyszerek és a törvényszéki vegyelemzések számlái.

Felülvizsgáló számtisztek: Pekker Károly és Trstyánszky Károly.

A gyógyszerész-hallgatók tanárai a budapesti m. kir. tud. egyetemen.

Állattan tanára MARGÓ TIVADAR, bölcsészet és orvos-sebész tudor, szülész-mester; az állat- és összehasonlító bonctan ny. r. tanára, az állattani intézet és gyüjtemények elöljárója, a magyar tud. akadémia, a budapesti kir. orvosegylet és a magyar kir. természettudományi társulat tagja.

Ásványtan tanára: SZABÓ JÓZSEF, bölcsészettudor, az ásványtan ny. r. tanára, a budai kir. bányabiróság elnöke, a m. kir. természettudományi és a magyar földtani társulat tagja, a cs. kir. földtani intézet levelezője Bécsben, az „Académie nationale, agricole, manufacturiere et industrielle" külföldi tiszteletbeli alelnöke Párisban, a francia tud. akémia tagja.

Gyógyszertan tanára: BALOGH KÁLMÁN, orvos-tudor, a m. kir. természettudományi társulat, a budapesti kir. orvos-egylet tagja.

Füvészet tanára: Dr. JURÁNYI LAJOS, a füvészet ny. r. tanára, a füvészkert igazgatója, a term. tud. t. r. tagja.

Gyógyszerészeti törvények tanára: BALOGH KÁLMÁN, orv. tr. stb.

Természettan tanára: Báró EÖTVÖS LORÁNT bölcsészettudor, ny. r. tanár.

Vegytan tanára: THAN KÁROLY, vegytudor, kir. tanácsos, a vegytan ny. r. tanára, a magyar tud. akadémia rendes, a budapesti kir. orvosegylet bizottmányi tagja.

Alkalmazott vegytan tanára dr. LENGYEL BÉLA ny. r. tanár.

Törvényszéki vegytan magántanára: FELLETÁR EMIL vegytudor.

A gyógyszerész-hallgatók tanárai a kolozsvári m. kir. tud. egyetemen.

Vegytan tanára: FABINYI RUDOLF ny. r. tanár.

Állattan tanára: dr. ENTZ GÉZA ny. r. tanár.

Ásványtan tanára: KOCH ANTAL ny. r. tanár.

Növénytan tanára: dr. KANITZ AGOST ny. r. tanár.

Gyógyszer-isme tanára: dr. AJTAI SÁNDOR.

Jegyzet: A kolozsvári m. kir. tudományos egyetemen minden törvényes és szokásos szabály, mely a pesti egyetemre nézve fennáll, szinte alkalmazásba van.

Uj cim

„A magyarországi gyógyszerészegylet“ központi igazgatósága Budapesten.

Jármay Gusztáv elnök. Kiss Károly alelnök. Rohrbach Antal titkár. Urban József pénztárnok; továbbá dr. Möller Bernát. Fauzer Ant. Egressy Rezső. Frum István. Molnár János, Sztupa György. Vlassek Ede, Török József, Baier Arnót. Telkessy Iván. Eiszdorfer Gusztáv. Zboray Béla s a járások igazgatói. Póltagok: Handtl Károly és Dr. Jármay Gyula. Ügyész: Korányi Adolf.

Járás-igazgatók s aligazgatók:

1-sőjárás: Igazgató Eiszdorfer Gusztáv budapesti, aligazgató: Szerényi Vince ujpesti gyógyszerész. 2-ik járás: Igazgató: választás alatt van, aligazg. Lábos Ferencz kis-körösi gyógysz. 3-ik járás: Igazg. Választás alatt van, aligazg.: választás alatt van. 4-ik jár.: Igazgató: Kosztyik János ó-kanizsai, aligazgatók: Mialassevits János zombori és Grossinger Károly ujvidéki gyógyszerészek. 5-ik járás: Igazgató: Soltz Rezső, aligazgató: Henrici Frigyes pozsonyi gyógyszerészek. 6-ik járás: Igazgató Liszka József rimaszombati gyógyszerész, alig. Göllner Fr. beszterczebányai gyógysz. 7-ik jár. Igazg. Bolemann Ede lévai, és aligazgató: Berkó István ipolysági gyógysz. 8-ik jár. Igazgató: Wandraschek Károly, aligazgató Mégai Gusztáv kassai gyógyszerészek. 9-ik járás Igazgató és aligazgató választás alatt van. 10-ik járás Igazgató Héder Lajos, aligazgató Marossán Albert marmarosszigeti gyógyszerészek. 11-ik járás: Igazgató Böszörményi József szatmári, aligazgató Gerber Ödön szinyérváraljai gyógyszerész. 12-ik járás. Igazgató Tarnássy Károly debreceni, aligazgató Trajánovics Ágoston sarkadi gyógyszerész. 13-ik járás. Igazgató és aligazgató választás alatt van. 14-ik járás. Igazgató Pacsu Döme nagykikindai gyógyszerész, aligazgató Maly János nagyszentmiklósi gyógysz. 15-ik járás. Igazgató Kiss Ferenc szeghalmi, aligazg. Varságh Béla b.-csabai gyógyszerész. 16-ik járás. Igazgató Rozsnyay Mátyás aradi gyógyszerész, aligazgató Hámory Lajos eleki gyógyszerész. 17-ik járás. Igazgató Küttel István, aligazgató, Molnár L. 18-ik járás. Tiszt. igazgató Kautz Ignác győri, igazgató Say Rudolf, aligazgató Dieballa György fehérvári gyógyszerészek. 19-ik járás. Igazgató Kiss István aligazgató: Plachner Nándor csurgói gyógyszerész. 20-ik járás. Igazgató Kramolini József bonyhádi gyógyszerész, aligazgató Sipöc István bécsi gyógyszerész. 21-ik járás. Igazgató Dr. Hintz György, helyettes igazgató dr. Wolf Gyula kolozsvári gyógyszerészek. 22-ik járás. Igazgató Bernárdy Dániel, aligazgató. Burdács Lajos marosvásárhelyi gyógyszerészek. 23-ik járás. Igazgató Binder Gusztáv disznódi, aligazgató Platz Vilmos nagyszebeni gyógyszerész.

Magyarország gyógyszertárai
s azok tulajdonosainak névsora

„a magyarországi gyógyszerész-egylet" módosított alapszabályai szerint járásokra beosztva.

Abony Pest m. 2-ik járás Lukács A.
Abrudbánya Alsó-Fehér m. 21-ik járás Vladt N.
Ács Komárom m. 18-ik járás Kratochvil József.
Ada Bács m. 4-ik járás Özv. Pawlovits Emilné.
Adony Fehér m. 18-ik járás Veliner E.
Agnethalma Nagy-Küküllő m. 23-ik járás Knall Gyula.
Akna-Sugatag Marmaros m. 10-ik járás Özv. Osváth Pálné, bérlő Kádár Antal.
Alberti-Irsa Pest m. 2-ik járás Rákos Lajos.
Algyógy Hunyad m. 21-ik jár. Zágonyi Széles Endre.
Almás Bács m. 4-ik járás Martinovits B.
Alsó-Dabas Pest m. 2-ik járás Rác József.
Alsó-Kubin Árva m. 9-ik járás Králik Alajos.
Alsó-Lendva Zala m. 19-ik járás Kiss Béla.
Alvinc Alsó Fehér m. 21-ik járás Farcády Nagy J. örökösei.
Antalfalva Torontál megye 14-ik járás Toldy Sándor.
Apatin Bács megye 4-ik járás Rálay Tivadar.
Arad Aradmegye 16-ik járás Scheffer Adolf, Rosnyay Mátyás. Földes Kelemen. Francély Ferenc. Kiss István, Ring Lajos.
Arany-Idka Abauj-megye 8-ik járás Ternyánszky Lajos.
Aranyos-Maróth Bars megye 7-ik járás Szimonidesz Pál.
Aszód Pest m. 1-sö járás Özv. Kornyickyné; bérlő Dósa Árpád.
Árokszállás Jász-N.-K.-Szolnok m. 1-sö járás ~~Major Endre.~~ Ring Sándor
Baán Trencsén megye 9-ik járás Ballegh Mátyás.
Babocsa Somogy megye 19-ik járás Iliás Élek

Tőrös Albert

— Bánfalva. Béké 15 j. Gyró Endre.

Baja Bács m. 4-ik járás Pollermann Bertalan, Sárkány Lázár, Geiger Károly.

Bajmok Bács m. 4-ik járás Tanács Mihály.

Bakabánya Hont megye 7-ik járás Tergenyei Muzsik Antal.

Balassa-Gyarmat Nógrád m. 7-ik járás Havas Gyula, özv Mikovényi Józsefné.

Balaton-Füred Zala megye 19-ik járás Orbán Ignác.

Balásfalva Erdély Kis-Küküllő m. 22-ik járás özv. Schieszl Károlyné, gondnok Varró Ferenc.

Balkány Szabolcs megye 11-ik járás Balkányi Gyula.

Balmaz-Ujváros Hajdu megye 12-ik járás Tauffer Károly.

Balog (Gömör m.) 6-ik járás Trajtler János.

Barcs Somogy m. 19-ik járás Kohut Sándor.

Barót Háromszék megye 21-ik járás Debicky Mihály.

Batonya Csanád m. 16-ik járás Bignio özv., gondnok Schlögl Sándor.

Bazin Pozsony m. 5-ik járás Meiszl Ferencz.

Bács Bács m. 4-ik járás Dominics Sándor.

Bánát-Komlós Torontál m. 14-ik járás Augusztin özv., bérlő Risztic S.

Bánát-Ujfalu Torontál megye 14-ik járás Andrényi Zsigmond.

Bánfy-Hunyad Erdély Kolozs m. 21-ik járás Fái Vilmos.

Bártfa Sáros m. 8-ik járás Topercer A. Sokalszky József.

Báth Bars megye 7-ik járás Zsilkay Lajos.

Báttaszék Tolna m. 20-ik járás Poósch Lajos.

Béga-Szent-György Torontál megye 14-ik járás Esztergamy Gábor.

Belényes Arad m. 16-ik járás Örley Károly.

Beodra Torontál megye 14-ik járás Vogl Dániel.

Beregszász Beregh megye 10-ik járás Buzáth L., Theodorovits [illegible]

Berettyó-Ujfalu Bihar megye 12-ik járás Tamássy G.

Berethalom Erdély N. Küküllő m. 23-ik járás Unberath N.

Beszterce Erdély Beszterce-Naszód m. 22-ik járás Herbert D. özv., gondnok Lang K. Petrizzod özv., bérlő Soltész A.

Besztercebánya Zólyom m. 7-ik járás Burda Károly. Göllner Frigyes.

Bethlen Erdély Szolnok-Doboka m. 22-ik járás Szentgyörgyi Mór.

Bezdán Bács m. 4-ik járás Hegyesy Ferenc.

Békés Békés megye 15-ik járás Benedikty J. Debreceni K.

Béla Szepes m. 9-ik járás Stephany J.

Bicske Fehér m. 18-ik járás Göllner Károly.

Bilét Torontál m. 14-ik járás Plech János.

Bilke Beregh m. 11-ik járás Thanhoffer Fer.

Bittse Trencsén megye 9-ik járás Tombor László.

Bocskó Marmaros m. 10-ik járás Kessler P. özv., bérlő Hidassy István.

Bogsán Krassó m. 13-ik járás Péterffy Etelka, kezelő Draskovits G.

Boldogasszony Mosony megye 5-ik járás Klapsia Pál.

Bonyhád Tolna megye 20-ik járás Kramolini József.

Borgo Prund (Erdély) Beszterce-Naszód megye 22-ik járás Wachsmann Albert.

Boros-Jenő Arad megye 16-ik járás Ferency János.

Boros-Sebes 16-ik járás Zángerl Gyula.

Bosovitz Szörény m. 13-ik járás Kirtner M.

Böőd Abauj m. 8-ik járás Remcsák György.

Böszörmény Hajdu m. 12-ik járás Ray Lajos, özv. Nagy Károlyné, bérlő ~~Grázli Lajos~~.

Brassó Erdély 23-ik járás Fábik E., bérlő Morter Frigyes, Honigberger Adolf, Hornung Károly, Jekelius Nándor, Kugler Ede, Steiner Frigyes, Goós F.

Bokod Komárom m. 18 járás Lefitkó Béla.

Ürményi Gyula B.

† Neczabel Adolf

Breznobánya II. kerület 3-ik járás Duchon Lipót.

Budapest Pest megye 1-sö járás Baier Arnót, Fauzer Antal, Schwachoffer J., bérlö Pataky K., Jármay Gusztáv, Barna Zsigmond, Kiss Károly, Egressy Rezsö, dr. Müller Bernát, özv. Schernhoffer Károlyné, kezelö N. N., Altwirth József, Szkalla Antal, Sztupa György és Kriegner József, Török József, id. dr. Wagner D., Dittrich Károly, Molnár János, dr. Landau J., Urbann József, ~~Handtel Károly~~, Fácányi Armin, Schwarzmayer János, Filó János, Paksy Béla, Scheich Károly, Frum István, Telkesy János, Moldoványi Sándor, Wimmerth Károly, Irgalmas szerzet, Vlassek Ede, Eiszdorfer G., Zboray Bertalan, özv Galló S., bérlö Zsiga Zsigmond, Zboray Béla. Rókuskórház: gondnok Rohrbach Antal, Margitszigeti fiók: Zboray Bertalan.

Buda-Örs Pest megye 1-sö kerület 1-sö járás Nikl Ödön.

Butyin Arad m. 16-ik járás N. N.

Buziás Temes megye 13-ik járás Dimitrievits Kristóf.

Csaba Békés megye 15-ik járás Varság Béla, Badics Elek.

Csanád Torontál megye 16-ik járás Drasnyáky Frigyes.

Csanád-Palota 16-ik járás Bánfalvy Lajos.

Csap Ung megye 10-ik járás Novák Ferenc.

Csatád Torontál m. 14-ik járás Ruttkay J.

Csákova Temes m. 13-ik járás Doby László.

Csáktornya Zala m. 19-ik járás ifj. Göncz Lajos.

Csákvár Fehér m. 18-ik járás Lukács Gyula.

Csáza Trencsén megye 9-ik járás Bencsáth Nándor.

Csenej Torontál megye 14-ik járás Buttner I.

Csenger Szatlmár megye 11-ik járás Mauks István.

Csepregh Sopron megye 17-ik járás Hartmann József.

Csermö Arad m. 16-ik járás König Ernö.

Csernátfalva Erdély Brassó m. 23-ik jár. N. N.
Cservénka 4-ik járás Schulmacher Henrik.
Csetnek Gömör megye 6-ik járás Urszinyi Mátyás.
Csépa (J. K. Szolnok megye) 3-ik járás Zibulka Gyula.
Csikszereda Erdély Csik m. 22-ik jár. Lárentz L.
Csik-Szent-Márton Erdély 22-ik járás Dobay Sándor.
Csongrád Csongrád megye 15-ik járás Thomka Gyula, Csejtey Lajos.
Csorna Sopron megye 17-ik járás Seiben Ottó.
Csorvás Békés m. 15-ik járás Jánosy János.
Csurog (fiók) Bács m. 4-ik járás Furó László.
Csurgó Szomogy megye 19-ik járás Plachner Ferdinand.
Cece Fehér m. 18-ik jár. Leskó Gyula.
Cegléd Pest m. 2-ik járás Persay Sándor.
Csúz Komárom megye 18-ik járás Jezovits Sándor.
Dárda Baranya m. 20-ik járás Cingelly S.
Debrecen Hajdu megye 12-ik járás Tamássy K., Murakózy K., Mihalovits István, Göltl Nándor. Dr. Rotschneck V. E., Vecsey V., Szilágyi P., M., Örvényi Ottó.
Deés Erdély Szolnok-Doboka m. 22-ik jár. Roth P.
Derecske Hajdu megye 12-ik járás ifj. Belicay Ferenc.
Detta Temes megye 13-ik járás Braunmüller J.
Devecser Veszprém m. 17-ik járás Balogh Ig., bérlő Trexler Gyula.
Déva Erdély Hunyad m. 21-ik járás Bruz N., bérlő Lengyel Gergely, Nádasdy Fer.
Dévaványa Heves m. 3-ik jár. Pacek Géza.
Diesö-Szt-Márton Erdély Kis-Küküllő m. 22-ik járás Fischer Eduárd; bérlő Véber András.
Diósgyör Borsod m. 6-ik járás Esser Ferenc.
Diószeg Hajdu m. 12-ik járás Kovács József, bérlő Vaday I.
Disznód Erdély Szeben m 23-ik jár. Binder G.

Dobsina Gömör megye 6-ik járás Tirscher Szilárd.

Dombovár Tolna m. 20-ik járás Draskovits L.

Dorogh Hajdu m. 12-ik járás tulajd. Kovács Sándor, gondnok Szacsvay Sándor.

Dorozsma Jászkun-Szolnok m. 3-ik jár. Karcsay K.

Dömsöd Pest m. 2-ik járás Kónyai Ede.

Duna-Földvár Tolna m. 20-ik járás Kubányi J. örökösei, bérlő Murin J. id. Papp József.

Duna-Pataj Pest megye 2-ik járás Szabó L.

Duna-Pentele Fehér m. 2-ik jár. Wagner J.

Duna-Szerdahely Pozsony m. 5-ik járás Jelinek László.

Duna-Vecse Pest m. 2-ik járás Beszédes Gyula.

Edelény Borsod m. 6-ik járás Hörk Pál.

Eger Heves megye 3-ik járás Euzáth L., özv. Köllner Lőrincné., Irgalmasok.

Elek Arad megye 16-ik járás Hámory Lajos.

Endréd Szathmár megye 11-ik járás Zsoldos L.

Endrőd Békés megye 15-ik járás Kalocsa Istv.

Enying Veszprém m. 17-ik járás Adler Imre.

Eperjes Sáros m. 8-ik járás Schmidt Károly.

Izsépi Gyula, Krivoss Gy.

Ercsi Fehér megye 18-ik járás Bogsch J.

Erdőd Szathmár m. 11-ik járás Daláry Endre.

Erdő-Szt-György Erdély Maros-Torda m. 22-ik járás Tomesik Jenő.

Erzsébetváros Erdély Kis-Küküllő m. 22-ik járás Soós Lajos.

Esztergom Esztergom m. 18-ik jár. Hulényi Péter, Sényi Ferenc, Mayer Sándor.

Élesd Bihar m. 12-ik járás Kocsis József.

Érd (fiók) Fehér m. 18-ik járás ~~Kir. ig. Jármy, helyéb Plávecky Gyula~~, Benjamy Imre

Ér-Mihályfalva Bihar m. 12-ik járás Mátray István.

Érsekujvár Nyitra m. 5-ik jár. Mészáros Cornél.

Facset Krassó m. 13-ik járás Otter Hugó.

Fegyvernek Jászkun-Szolnok m. 3-ik jár. Végh Árpád.

Duna Szekcső. Baranya. 20j. Országos Kálvária.

Fehérgyarmat Szathmár megye 11-ik járás Balika Károly.

Fehértemplom Temes megye 13-ik járás Pokorny János, Elter örökösök, bérlő Helmholdt Károly.

Fehérvár (Székes) Fehér megye 18-ik járás Braun Lajos, ~~Körös Victor~~ Say Rezső, Dieballa Gy Pásztory Sándor.

Fekete-Ardó Ugocsa megye 10-ik járás Sztempák Géza.

Feketehalom Erdély Brassó m. 23-ik járás Rupenstrauch Gusztáv.

Felka Szepes m. 9-ik járás Scherfel Aurél.

Felsőbánya Szathmár megye 11-ik járás Csausz István.

Felső-Eőr Vas megye 17-ik járás Bárdossy G.

Felsőfalu Szathmár m. 11-ik járás Szaitz K.

Fertő-Szent-Miklós Sopron megye 17-ik járás Desits Lipót.

Félegyháza Jászkún-Szolnok m. 3-ik járás özv. Hoffer Adolfné, Bernátsky Béla.

Fogaras Erdély 23-ik járás Hermann J. P., Sterling J. özv., bélő Steinburg Fer.

Fiume Magy. teng. mell. Catti G., Bertossy Caesar, Mirzan Antal. Giovanni Prodam.

Földes Szabolcs m. 11-ik járás Zlótzky Mihály.

Földvár Erdély Brassó m. 23-ik járás Folbert Frigyes.

Forró Abauj m. 8-ik járás Remesák E.

Fóth (Pest m.) 2-ik járás Formágyi Fer.

Franzfeld Torontál megye 14-ik járás Draskócy Mór.

Frányova (Torontál m.) 14-ik járás Stuc Fer.

~~Frek~~ (~~Fogaras~~ m.) 23-ik járás. Keserü István.

Futak Bács m. 4-ik járás Zwick Zsigmond.

Fülek Nógrád megye 7-ik jár. Dely Zsigmond.

Füzes-Abony Heves m. 3-ik jár. Sznistsák Ferenc.

Füzes-Gyarmat Békés m. 15-ik járás Kornis Gyula.

Gacsaj Szathmár megye 11-ik járás Kállay Ferenc.

Rieger Béla

Felek Szeben M. 23 j. Keserü Isto.

Földeák. Csanád. 16 j. Boros János.

~~Felek Szeben M. 23 j.~~

Galantha Pozsony megye 5-ik járás Massányi G.
Galgóc Nyitra megye 5-ik járás Bariss Vilmos.
Gálszécs Zemplén m. 8-ik járás Valkó Nándor és Fábry Béla társak.
Gáva Szabolcs m. 11-ik járás ~~Tanács Gyula.~~
Gesztely Zemplén megye 8-ik járás ~~Pintér Pál bérlő Takáts Lajos.~~ Járossy Lajos.
Glogovátz Arad m. 16-ik járás Avarfy Géza.
Golojó Temes m. 13-ik járás Lukinich Imre.
Gödöllő Pest megye 1-sö járás Mátéfy Béla.
Gölnitzbánya Szepes m. 9-ik járás ~~Csathó I.~~ II
Göntz Abauj m. 8-ik járás Debreceny Lajos.
Guta Komárom megye 18-ik járás, Gábor Fer.
Gyarmata (Temes) Temes megye 13-ik járás Hofhauer V.
Gyergyó Ditró Erdély Csik m. 22-ik járás Szatmáry János.
Gyergyó-Szt-Miklós Erdély Csik m. 22-ik jár. Eranosz Bogdán.
Cyergyó-Tölgyes Csik m. 22-ik jár. Roth Albert
Gyertyános Torontál m. 14-k jár. Bazel Elek.
Gyoma Békés megye 15-ik járás Máday Aladár.
Gyorok Arad megye 16-ik járás Huba Lajos.
Gyönk Tolna m. 20-ik járás Bévárdy Lajos.
Gyöngyös Heves m. 3-ik járás Vozáry Tamás, Mersitz Nándor, Baruch József.
Győr Győr megye 18-ik járás Anvander Rezső, Lippócy Miksa, ~~Kaulz Ignác~~, Némethy Pál. Simon Ferenc.
Győr Sziget Győr megye 18-ik járás Mehlschmied J.
Gyula Békés megye 15-ik járás Őrley István, Winkler Ferencz.
Gyulafehérvár Erdély Alsó Fehér m. 21-ik jár. Nagy József, Mihelyes Zsigmond, Frölich Gyula.
Hadház Hajdu megye 12-ik járás Sztempák Antal, bérlő N. N.
Hajdu-Szoboszló Hajdu megye 12-ik járás Trocsányi Imre.
Hajós Pest m. 2-ik járás Martinovits Jósef.

Halas ~~Jászkún-Szolnok~~ megye 3-ik jár. ~~Novák Rezső.~~ Pataics József.

Halmi Ugocsa m. 10-ik járás Fényhalmy A.

Hatvan Heves megye 3-ik járás Sperlagh J.

Hatzfeld Torontál megye 14-ik járás Duchon L.

Hátszeg Erdély Hunyad m. 21-ik járás Csonka J. Papp Árpád.

Herkulesfürdő Szörény megye 13-ik járás Fabriciusz Zsigmond.

Heves Heves megye 3-ik járás Máder Miksa.

Hidalmás Erdély Kolozs m. 21-ik jár. Horváth József.

Hidegkút Temes megye 13-ik járás Reimholz György.

H.-M.-Vásárhely Csongrád megye 15-ik járás Adler János özv., férjezett Dobosyné, bérlő Toszt Béla, ~~Mike Ferenc,~~ Kiss Gyula, Adler Ferenc, ~~Bartha Zoltán.~~ Bánfy Lajos

Hódság Bács megye 4-ik járás Gritzmann K.

Holits Nyitra m. 5-ik járás Mühlbauer G.

Homonna Zemplén megye 8-ik járás Szekerák Ambrus.

Horgos Csongrád megye 15-ik járás Burg D.

Hosszufalu Erdély Brassó m. 23-ik járás Jekelius Gusztáv.

Högyész Tolna megye 20-ik járás Téry Imre.

Huszt Marmaros megye 10-ik járás Schmidt Károly, Keresztes Sándor.

Igló Szepes m. 9-ik járás ~~Tirscher Gusztáv,~~ Kalmár B. Gärtner Kálmán.

Illava Trencsén megye 9-ik járás Bossányi J.

Illok Bács m. 4-ik járás László Ferenc.

India Szörény megye 13-ik járás Hainiss Antal.

Ipolyságh Bars megye 7-ik járás Berkó István.

Izsák Pest megye 2-ik járás Farkas Ignác.

Jankovátz (Felső) Bács megye 4-ik járás Madzinyi János.

Jánosháza Vas megye 17-ik járás Kósa G.

Jász-Alsó-Szt-György 3. Szemnetz Ferenc örök., gondnok Ozoroszky Imre.

Haskány Baranya 20 j. fiók tartozik Siklóshoz. Saly Antal.

Német Lajos.

† Bussay Béla.

† Kápolna, Egerland Kálmán. 3. jár.

Jász-Apáti Jászkun-Szolnok megye 3-ik járás Netzasek Károly.

Jászberény Jászkun-Szolnok m. 3-ik jár. Merkl János, Vogronits Kálmán. ~~Berényi Kovács~~ †

Jászfényszaru Jászkun-Szoln. megye 3-ik járás Kránceli Ferenc.

Jász-Kis-Er Jászkun-Szoln. m. 3-ik jár. Mertz J.

Jász-Ladány Jászkun-Szoln. m. 3-ik jár. Szemnetz F. örökösei.

Jólsva Gömör megye 6-ik járás Rochditz Istv.

Józseffalva Bács megye 4-ik járás Furó László.

Kaba Bihar megye 12-ik járás Horváth Kálmán.

Kadarkút Somogy megye 19-ik járás Beck B.

Kalocsa Pest megye 2-ik járás Horváth K.

Kálózd Fehér megye 18-ik járás Thomka J.

Kanizsa (O) Bács megye 4-ik járás Adányi Imre.

Kaposvár Somogy megye 19-ik járás Bahochay J., Augusztin Ágoston.

Kapuvár Sopron megye 17-ik járás Vavreckay János.

Karád Somogy megye 19-ik járás Kakas Mihály.

Karánsebes Szörény megye 13-ik járás Müller Fülöp özv. Albrechtné.

Karcag Jászkun-Szolnok m. 3-ik járás Báthory Bertalan. Fodh Kálmán.

Kassa Abauj megye 8-ik járás Hegedüs Lajos, Mégay Gusztáv, Wandraschek Károly, Korláth Ferenc, Gallik Géza.

Kápolnás-Nyék (fiók) Fehér megye 18-ik járás tulajd. Grimm Károly, bérlő Gáby Endre.

Károlyfalva Temes megye 13-ik járás Járos Gusztáv.

Kászony (mező) Beregh megye 10-ik járás Rác Gyula.

Kecskemét Pest m. 2-ik jár. Katona Zsigmond, Machleid Alajos, Molnár János.

Kenderes Békés megye 15-ik járás Csabai Uj Mihály.

Kernyája (fiók) Bács megye 4-ik járás Joó örökösök.

Keszthely Zala megye 19-ik járás Lackner Ferenc örökösei, gondnok Braun Pál.

Kevermes Csanád megye 16-ik járás, gondnok N. N.

Kécske Pest megye 2-ik járás Végh László.

Kékkő Nógrád megye 7-ik járás Káposztássy Ferenc.

Kékes Jászkun-Szoln. m. 3-ik jár. Czira Miksa.

Kézdi Vásárhely Erdély 22-ik járás Jancsó G., Kovács Ferenc.

Kézsmárk Szepes megye 9-ik járás Genersich Károly, Molnár J.

Királyhelmetz Zemplén megye 8-ik járás Bocsy Károlyné, bérlő Králik Vince.

Kisbér Komárom megye 18-ik járás Magyar János.

Kis-Cell Vas megye 17-ik járás Miszory Ferenc.

Kis-Cenk Sopron megye 17-ik járás Jobszt Gy.

Kis Jenő Arad megye 16-ik járás Koricsánszky özv., gondnok Turner I.

Kiskörös Pest megye 2-ik járás Lábos Ferenc.

Kis Marja Bihar megye 12-ik járás tulajdonos Cirbesz Gyula örökösei, bérlő Gallasz Frigyes.

Kismarton Sopron megye 17-ik járás Grüssner Ferenc, Irgalmasrend.

Kis Námény Szathmár megye 11-ik járás miniszteri engedélylyel Gacsélyba tétetett át.

Kis-Szeben Sáros megye 8-ik járás Imrich Győző.

Kistelek Csongrád megye 15-ik járás Keresztesi Nagy Antal.

Kisujszállás Jászkun megye 3-ik járás Bolemann István.

Kis-Terenne Heves m. 3-ikjár. Tamássy Antal.

Kis-Várda Szabolcs megye 11-ik járás Somogyi Rezső. — Putaky Arpád 883.

Kolozs (Erdély) 21-ik járás Malachowszky M.

Kolozsvár Erdély Kolozs m. 21-ik járás. Dr.

Kóka Pest m. 2-ik j. Jfj. Terfelyánszky Károly

Kokova Gömör. 6 jár. Kishonthy József.

Hinc György, Züllich özv., bérlő Valentini Adolf, dr. Ember Bogdán, Wolf János, Széky Miklós.

Komádi (Bihar m.) 12-ik jár. Scholtz Gábor.

Komárom (Rév) Komárom megye 18-ik járás Schmidthauer A., Kirchner Mihály, Kováts Aristid.

Korpona Zólyom megye 7-ik járás Eisert Pál.

Kovászna Erdély Háromszék megye 22-ik jár. Binder Adolf.

Kőhalom Erdély N. Küküllő megye 23-ik járás Nagelschmiedt örök., Melas Ede, bérlő Wolff Ernő.

Kölesd Tolna megye 20-ik járás Koritsánszky D.

Körmend Vas megye 17-ik járás Sonnevend Gyula.

Körnöc Bars m. 7-ik járás Förster Imre.

Körösbánya Hunyad megye 21-ik járás Schiessl Károly.

Körös-Ladány Békés megye 15-ik járás Szijártó Sándor özvegye, gondnok N. N.

Körösmező Marmaros m. 10-ik járás N. N.

Kőszeg Vas megye 17-ik járás Csacsinovits J. Küttel István.

Krassó Szatmár megye 11-ik járás Bartók S.

Kraszna Ssilágy megye 11-ik járás Leitner Zsigmond.

Krompach 9-ik járás (a szepes olaszi fiókja) tulajd. Zlinszky József, bérlő Osváth Ferenc.

Kubin Temes megye 13-ik járás Emánuel S.

Kula (O) Bács m. 4-ik járás Heintz Nándor, bérlő Szücs N.

Kunhegyes Jászkun-Szolnok megye 3-ik járás Wirtzfeld M.

Kun-Szt-Márton Jászkun-Szolnok m. 3-ik járás özv. Bárány Antalné, gondnok Zibald Tamás, Tóth Gyula.

Kun-Szt-Miklós Jászkun-Szolnok megye 3-ik járás Tóth Zsigmond.

Kurtics Arad m. 16-ik járás Fronhoffer János örökösei, bérlő Mersitz János.

Lacháza Jászkun-Szolnok m. 3-ik jár. Straub A.

Lakompak Sopron m. 17-ik jár. Szkurkay Jer.

Alexander János.

Lechnitz Erdély 22-ik járás Scheint Frigyes.
Lengyeltóti Somogy megye 19-ik járás Steiner Gyula.
Leschkirch Erdély Beszterce-Naszód m. 22-ik járás Teutsch Frigyes.
Letenye Zala m. 19-ik járás Kalivoda János.
Légrád Zala megye 19-ik járás Pfisterer A.
Léva Bars megye 7-ik járás Bolemmun Ede, Medvecky Sándor.
Lipótvár (fiók) Nyitra megye 5-ik járás Rariss Kálmán.
Lippa Temes megye 13-ik járás Bánn József.
Liptó-Szt-Miklós Liptó megye 9-ik járás Balló Lajos, Mikó József.
Losonc Nógrád m. 7-ik járás Geduly Albert örökösei, bérlő Pflichta Lajos, Kirchner Dániel.
Lovasberény Fehér megye 18-ik járás Kertész Ferenc.
Lovrin Torontál megye 14-ik járás Telbisz Benedek.
Lőcse Szepes megye 9-ik járás Szkitsák István, Tóth Kálmán.
Lövő Sopron megye 17-ik járás Sass Ferenc.
Lubló Szepes megye 9-ik járás Bavács özv., bérlő Ignatievits A.
Lugos Krassó megye 13-ik járás Szvoboda Ferenc, Vértes Lajos.
Madaras J-Kun-Szolnok megye 3-ik járás Jung Károly.
Magyar-Lápos Erdély Szolnok-Doboka megye 22-ik járás Breuer Pál.
Magyar-Óvár Mosony m. 5-ik járás Sziklay A.
Majsa J.-Kun-Szolnok megye 3-ik járás Tótfalusy Ödön.
Malacka Pozsony megye 5-ik járás Fridrich János.
Makó Csanád megye 16-ik járás Südy István, Nagy Adolf, Tarnay István, Burger Sándor.
Marcali Somogy megye 19-ik járás ~~Kiss István~~.
Margitta Bihar m. 12-ik járás Horváth István.

A Kövér Viktor.

Marmaros-Szigeth Marmaros megye 10-ik járás Marossán Albert. Buzáth Márton, Héder Lajos.
Maros-Illye Erdély Hunyad megye 21-ik járás Hoffinger Károly. Lednitzky István.
Maros-Ludas Erdély Torda-Aranyos m. 27-ik járás Tomesik József.
Maros-Ujvár Erdély Alsó-Fehér megye 21-ik járás Ersekujváry Sándor.
Maros-Vásárhely Erdély Maros-Torda megye 22-ik járás Bernády Dániel. Jeney Károly, Burdács Alajos, Binder Károly.
Martonvásár Fehér megye 18-ik járás Grimm Károly.
Mád Zemplén megye 8-ik járás Molnár János.
Mágocs Baranya megye 20-ik járás Szép Géza.
Mándok Szabolcs megye 11-ik járás Tompos E.
Marienfeld Temes m. 13-ik jár. Metzger Ede.
Máslak Temes megye 13-ik járás Jakabfy Aladár.
Mátészalka Szathmár megye 11-ik járás Almer Imre.
Medgyes Erdély N. Küküllő m. 23-ik járás Dr. Folbert Ferenc. Hinc Adolf, Schuster M.
Mehála Temes m. 13-ik járás Biber Géza.
Melence Torontál megye 14-ik járás Lednicky János.
Mercifalva Temes megye 13-ik járás Loog I.
Merény Szepes megye 9-ik járás Fleischer Sámuel.
Metzenzéf 9-ik járás Szkurkay József.
Mező-Bánd Maros-Torda megye 22-ik járás Laday Győző.
Mezőberény Békés megye 15-ik járás Urszinyi László.
Mező-Csáth Borsod megye 6-ik járás Kéler István.
Mező-Kászony Bereg megye 10-ik járás Rác Gyula.
Mező-Keresztes Borsod m. 6-ik járás Prágay Lajos.

Mező-Keresztes Bihar megye 12-ik járás Plávecky Sándor.

Mező-Kovácsháza (Csongrád megye) 15-ik járás Kiss Pál.

Mező-Kövesd Borsod m. 6-ik jár. Fridély János.

Mezőtur Békés megye 15-ik járás Spett Dezső. ~~Borbás István.~~ Csipér Ernő.

Miava Nyitra megye 5-ik járás Német Károly.

Mindszent Csongrád m. 15-ik járás Schwarz Lajos.

Miskolc Borsod megye 6-ik járás Dr. Szabó Gyula, Ujházy Kálmán, Dr. Herz Mór, Dr. Rác Gy., Kuruc János.

Mócs Erdély Kolozs megye 21-ik járás Rohoncy Zsigmond.

Modor Pozsony m. 5-ik járás Pauer Gottfried.

Modos Torontál megye 14-ik járás Telléry Ferenc.

Mohács Baranya megye 20-ik járás Luizer V., Szendrey Jenő.

Mohol Bács m. 4-ik járás Kiss Antal.

Mokrin Torontál megye 14-ik járás ~~Varjasy I.~~

Moldova ~~Szörény~~ Krapó megye 13-ik járás Vidákovits Nándor.

Monor Pest megye 1-ső járás Felföldy Kálmán.

Moór Fehér megye 18-ik járás Angerer Gy., bérlő Jeney János, Samsalovits Ferenc özv., gondnok Girsik Géza.

Mosótz Turóc megye 9-ik járás Topercer N. 4 83

Mosony Mosony megye 5-ik járás Brodszky E.

Munkács Beregh megye 10-ik járás Traxler F., ~~Gottier Lipót.~~ Ujhelyi Vince

Muraszombat Vas megye 17-ik járás Collner Vince.

Nagy-Atád Somogy megye 19-ik járás Pfisterer Károly.

Nagy-Bajom Bihar megye 12-ik járás Mezey L.

Nagy-Bajom (Somogy m.) 19-ik jár. Kőrös L.

Nagy-Bánya Szathmár megye 11-ik járás Hanzolovits Lajos, Szendy Antal.

Nagy-Becskerek Torontál megye 14-ik járás Kleszky János, bérlő Steiner Miklós, Kellner József, Mencer Lipót.

Nagy-Berezna Ungh megye 10-ik járás Both Ferdinánd.

Nagy-Borosnyó Galló Dénes.

Nagy-Enyed Erdély Alsó-Fehér m. 21-ik járás Obert J. özv., bérlő Binder Ágoston, U. Kovács J.

Nagy-Halmágy Arad megye 16-ik járás Hánzéros Ádám.

Nagy-Ilonda Szolnok-Doboka m. 22-ik járás, Miklós Árpád. eladtas. Kincz ?

Nagy-Kanizsa Zala megye 19-ik járás Belus József örökösei, Prager Béla. Király Ferenc.

Nagy-Kapos Ungh megye 10-ik járás Porhajós Ferenc.

Nagy-Kálló Szabolcs megye 11-ik jár. ~~Hvezda K.~~ 4 jul 5

Nagy-Károly Szathmár megye 11-ik jár. Saager özv., bérlő Füleky Pál, Jelinek Ignác, Koricsánszky örökösei, bérlő ifj. Koricsánszky László.

Nagy-Káta Jászkun-Szolnok megye 3-ik járás Baksay Béla.

Nagy-Kikinda Torontál megye 14-ik járás Pacsu Demeter, Neuhold Károly, Brenner Ernő.

Nagy Kőrös Pest megye 2-ik járás ~~Turkeöy K.~~ 2 H Medvecky István.

Nagy-Lak Csanád megye 16-ik járás Lenhardt Gyula.

Nagy-Léta Bihar megye 12-ik járás Véber Sándor.

Nagy-Magyar (a csallósomorjai gyógyszertár fiókja) Pozsony megye 5-ik jár. Tul. Kaszter Sándor, kezelő Anisits Dániel.

Nagy-Maros Hont megye 7-ik járás Kovárcsik Károly örökösei.

Nagy-Márton Sopron m. 17-ik jár. Gerr József.

Nagy-Megyer Komárom megye 18-ik járás özv. Angyal Antalné.

Nagy Mihály Zomplén megye 8-ik jár. Cibur Bertalan.

Nagy-Selyk Erdély 23-ik járás özv. Szency Gáborné.

Nagy Somkut Szalhmár megye 11-ik járás Esztegár S.

Nagy-Surány (Nyitra megye) 5-ik járás Huszár Ferenc I 7/5 83.

Nagy-Szalonta Bihar megye 12-ik járás Köbling József, Podrácky Ferenc.

Nagy-Szeben Erdély 23-ik járás Jikely Károly, Dr. Kaiser Gusztáv, Id. Müller Károly, Molnár örök., bérlő Platz W., Teutsch Ágoston, Henrich Károly, Morscher Lajos.

Nagy Szt-Miklós Torontál megye 14-ik járás Mály János, Lukáts István.

Nagy-Szombat Pozsony megye 5-ik járás Csepcsányi Béla, Pauer Ödön, Dobó István.

Nagy Szöllös Ugocsa megye 10-ik járás Kováts Mihály.

Nagy Tapolcsán Nyitra megye 5-ik járás Csippék János.

Nagy Tétény (fiók) Pest megye 1-ső járás ifj. Kretsinszky Márton.

Nagy-Tószeg Torontál m. 14-ik jár. Cira Miksa.

Nagy-Várad Bihar m. 12-ik járás Özv. Bertsinszky Károlyné, bérlő Hering Sándor, Racsek Fer., Molnár Lajos, Ember Manó, Nyiry György, Irgalmas rend.

Nagy-Vásony Veszprém m. 17-ik járás Szále özv., gondnok Szále Rudolf.

Namesztó Árva megye 9-ik járás Medvecky J., bérlő Kubányi István.

Naszód Erdély Beszterce-Naszód megye 22-ik járás Müller Frigyes.

Naszód-Rodna Erdély Beszt.-Naszód m. 22-ik járás Dajchendt Frigyes, Raupenstrauch Henrik.

Nádudvar Szabolcs megye 11-ik járás Valkó János örökösei, ~~bérlő Tanács János~~

Nánás Hajdu megye 12-ik járás Kovács Lajos.

Nemesvid Somogy megye 19-ik járás Kiss I., ~~kezelő Frischmann E.~~

N. Kükülló m. 23 járás
+ Nagy Sinh Binder Jiggyes.

Jojér József.

+ Benedicty Gyula

H — Nyerges Ujfalu Esztergom m. 18 járás Demjén J.

+ Ó Béba, Torontál 14 j. Kivits Simon.

Német Boly Baranya megye 20-ik járás Eőry Lajos.

Német Cernya Torontál megye 14-ik járás Rhiza Károly.

Német Kereszt Sopron megye 17-ik járás Skrach Antal.

Német Lipcse Liptó megye 9-ik járás Szmatek Virgil.

Német-Szárcsa Torontál megye 14-ik járás Thanfy Károly.

Német-Ujvár Vas megye 17-ik járás Herbszt József.

Nizsider Mosony megye 5-ik járás Fuchs S.

Nyárád Szereda Maros-Torda megye 22-ik jár. Hintz Gergely örökösei, bérlő Püspöki Zsigmond.

Nyir Bakta Szabolcs megye 11-ik járás ~~N. N.~~

Nyir-Bátor Szabolcs megye 11-ik járás Vozáry Rezső.

Nyir-Bogdán Szabolcs megye 11-ik járás Kelemen Szilárd.

Nyiregyháza Szabolcs m. 11-ik járás Korányi Imre, Lederer Ignác, Szopkó Alfréd.

Nyitra Nyitra megye 5-ik járás Tombor Kornél, Kováts József.

Ó-Becse Bács megye 4-ik járás Károlyi K.

Ó-Bessenyő Torontál megye 14-ik járás Abkarovits J.

Ó-Falu Szepes megye 9-ik járás Iszkray Gy.

Oláh-Toplica Csik megye 24-ik járás Csermendy József.

Ó-Moravica Bács megye 4-ik járás Hofbauer özv., bérlő Kiss Sándor.

Onod Borsod megye 6-ik járás Valkó László.

Ó-Orsova Szörény megye 13-ik járás Freiler Ignátz.

Orosháza Békés megye 15-ik járás Medvecky Henrik örökösei, gondnok Sperlágh J., Palócy Lajos.

Oravitza Krassó m. 13-ik járás Knoblauch A.

Oszlány Bars megye 7-ik járás Pasteiner Jenő.

Ózd Borsod megye 6-ik járás Medvecky F.

Ozora Tolna megye 20-ik járás Eibach Ödön.
Ocsöd Békés megye 15-ik járás Vekerle J.
Pacsa Zala megye 19-ik járás Artinger József.
Paks Tolna megye 20-ik járás Malatinszky Sándor.
Palota Csanád megye 16-ik járás ~~Németh L.~~ T
Palota Veszprém megye 17-ik járás Krosetz Gyula.
Palánka Bács megye 4-ik járás Harlikovits K.
Pankota Arad megye 16-ik járás Posevitz Gy.
Pancsova Torontál megye 14-ik jár. Bauer F., Radda J., Graff W. H.
Pásztó Heves megye 3-ik járás Martinovits J.
Parajd Udvarhely m. 22-ik járás Besztercey István.
Pápa Veszprém megye 17-ik járás Techet A., Irgalmas rend.
Párdány Torontál megye 14-ik járás Kubányi János.
Párkány Esztergom m. 18-ik járás Rogrün E.
Perjámos Torontál megye 14-ik járás Vojtek Alajos.
Perlak Zala m. 19-ik járás özv. Sipos Károlyné, gondnok Sipos Károly.
Perlasz Torontál m. 14-ik jár. Laffleur Lajos.
Petrovác Bács megye 14-ik jár. Ferency J.
Petrozseny Erdély Hunyad megye 21-ik járás Gerbert Guidó.
Pécs Baranya megye 20-ik járás Sipőc Istv., Kovács Mih., ~~Kunc Nándor~~ Irgalmas rend.
Pécska Arad megye 16-ik járás Vojtek Kálmán.
Pécsvárad Baranya m. 20-ik járás Dvorszky Béla.
Pécel Pest megye 1-ső járás Lumnitzer Gy.
Pélervásár Heves m. 3-ik járás Schultz Gyula.
Pilis (Pest m.) 1-ső járás az alberti-irsai gyógyszertár fiókja. Tulajd. Rákos Lajos.
Pinkafő Vas megye 17-ik járás Stöhr Manó.
Piski (fiók) Hunyad megye 21-ik jár. gondnok Gerbert Emil.

— Bereck E. Pécs

T Balás Ödön

Podolin Szepes megye 9-ik járás Faix József.
Polgár Szaboles megye 11-ik járás Mauksinszky Antal.
Polgárdi Fehér megye 18-ik járás Kampis J.
Poroszló Heves m. 3-ik járás Rolkó Kálmán.
Pozsony Pozsony m. 5-ik járás Klein Zsigm., Heim Vendel, pozsonyi gyógyszerészestület, bérlő Berghoffer N., Heinrici Frigyes, Pisztóry Bódog, Soltz Sezső, Érdy István, Irgalmas rend.
Pöstyén Nyitra megye 5-ik jár. Orgony János.
Prásnár Erdély Brassó m. 23-ik járás ifj. Stenner Frigyes. Binder Lajos
Privigye Nyitra m. 5-ik jár. Kohuth György.
Promontor Pest megye 1-sö járás ifj. Krecsinszky Márton.
Puchó Trencsén m. 9-ik járás Zimmermann R.
Putnok Gömör m. 6-ik járás Fekete Nándor.
Püspök-Ladány Hajdu m. 12-ik járás Haagen Sándor.
Radna Arad m. 16-ik járás Ternajgó József.
Radnót, Kis-Küküllő megye 22-ik járás Jeney Dezső.
Rajec Trencsén m. 9-ik jár. Hlandy Mór.
Rajka Mosony megye 5-ik jár. Koosch Frigyes.
Rahó Marmaros m. 10-ik járás Hanka Lajos örökösei, bérlő Csics Miklós.
Rakamaz Szaboles m. 11-ik jár. Szelócky G.
Ratkó Gömör megye 6-ik jár. Saxinger Ottó.
Ráckeve Pest m. 2-ik jár. Bieskey Béla.
Resitza Krassó m. 13-ik járás Brada Ede özvegye? ~~gendnok Friedmann Mór~~. Bagi Károly
Rékás Temes megye 13-ik járás Bonomi K.
Rétság Nógrád megye 7-ik járás Hrabécy Imre.
Rimaszécs Gömör megye 6-ik jár. Lamos L.
Rimaszombat Gömör megye 6-ik járás Hamaliár Károly, Liszka József.
Rohonc Vas megye 17-ik járás Simon Géza.
Rózsahegy Liptó megye 9-ik járás Hammerschmidt J.

Rozsnyó Gömör m. 6-ik járás Dr. Poosch ~~örökösei~~ özvegye, gondnok Török N. Pasteiner Jenő.

Rosnyó (Brassó m.) 23-ik járás. N. N.

~~Rőce Gömör megye 6-ik jár. Dedinszky Gyula.~~

Ruszkabánya Dr. Tomcsik J.

Ruszt Sopron megye 17-ik járás Maléter G.

Rutka Turóc megye 9-ik járás Rutkay Th.

Sajó Szent Péter Borsod megye 6-ik járás Győry Sándor.

Salgó-Tarján Nógrád megye 7-ik járás Rubin K. özvegye, gondnok Rajzinger Imre

Sárkad Bihar megye 12-ik járás Trajánovits Ágoston.

Sasvár Nyitra megye 5-ik járás Kubányi I.

Sárbogárd Sz.-Fehér m. 18-ik járás Eliássy Imre.

Sárköz-Ujlak Szathmár megye 11-ik jár. Tatay Miklós.

Sáros-Patak Zemplén megye 8-ik járás Dr. Rik Gusztáv.

Sárvár Vas megye 17-ik jár. Stubenvoll Ferenc.

Sát.-A.-Ujhely Zemplén m. 8-ik jár. Medvecky János, Pintér Ferenc.

Segesvár Erdély N. Küküllő megye 23-ik jár. Berverth Frigyes, Kraft Károly, bérlő Wéber János, Schuster János.

Selmetz Hont megye 7-ik jár. Margócsy János, Sztankay Ferenc.

Sellye Baranya megye 20-ik járás Zsiga L.

Seregélyes Fehér megye 18-ik jár. Árvay Gy.

Siklós Baranya megye 20-ik jár. Petrach J., ~~Urszinyi Arnold~~. Sály Antal.

Simánd Arad m. 16-ik jár. Csiky Lukács.

Simontornya Tolna megye 20-ik járás Szikora János.

Siófok Veszprém megye 17-ik járás Szabados Lajos.

Soborsin Arad m. 16-ik járás Frarkó Antal özvegye, bérlő N. N.

Solt Pest megye 2-ik jár. Márky István.

Sámson Hajdu m. 12 járás Sternthal Sándor

Sásd. Baranya m. 20 j. Keller Gyula.

Csaskó József

I — Szalárd. Bihar m. 12 jár.
Keresztury Ferenc. 883

III — Szamos Cseh. ?
Félegyházy Lajos.

Somorja Pozsony megye 5-ik járás Kaszter Sándor.

Sopron Sopron m. 17-ik jár. Molnár L., Khudy J., ~~Rekker D.~~ Graner Jenö.

Soroksár Pest megye 1-ső járás özv. Nagy Kálmánné, gondnok N. N.

Sóskut Sz. Fehér m. 18-ik járás Csernyus D.

Stanisits Bács m. 4-ik jár. Fésüs István.

Steierlak Krassó megye 13-ik jár. Gassenheimer Károly.

Stomfa Pozsony megye 5-ik járás Zwilling K.

Sümeg Zala megye 19-ik járás Stamborszky László.

Szabadka Bács megye 4-ik járás Joó Károly, Brenner Ferenc, Gálfy György, Szigethy József.

Szabadszállás J.-K.-Szolnok megye 3-ik járás Martinovits Péter.

Szakolcza Nyitra megye 5-ik jár. Irgalmasok.

I Szalonok Vas m. 17-ik jár. Swartz Gusztáv.

III Szamosujvár Erdély Szolnok-Doboka megye 22-ik járás Placsintár Dávid, kezelő Hrobony Pál.

Szarvas Békés megye 15-ik járás Medvecky József, ~~Lavatka Béla, bérlő Boross K.~~ Bartsz Emil.

Szathmár Szathmár megye 11-ik járás Dr. Lengyel Márton, Böszörményi József, Bossin József, Irgalmasrend.

Szántó Abauj megye 8-ik járás Meissels A.

Szászkabánya Krassó megye 13-ik járás Sarok Gyula.

Szász-Régen Erdély Maros-Torda m. 23-ik jár. Coppelt Frigyes, bérlő Wermescher E., Coppelt Hugó.

Szászsebes Erdély Szeben m. 23-ik jár. Reinhardt J. C., Binder Lajos.

Szászváros Erdély Hunyad m. 21-ik jár. Bánfalvy Lajos, Reckert Károly.

Szeged Csongrád megye 15-ik járás Kiss J., Gyurica Sándor, Bauer József, Barcsay Károly, Kováts Albert, Meák Gyula, Ambrózy Sándor, Harc János bérlő, Götz János.

Szeghegy Bács megye 4-ik jár. Décsy Imre.

Szegszárd Tolna megye 20-ik járás Unger D., Szondy J.

Szeghalom Békés megye 15-ik járás Kiss F.

Szegvár Csongrád m. 15-ik jár. Török J.

Szelisztye Erdély Szeben 23-ik járás Venrich Antal.

Szemlak Arad m. 16-ik jár. Libertiny Antal.

Szempc Pozsony megye 5-ik járás Ifj. Fleischer Antal.

Szendrő Borsod m. 6-ik jár. Baternay Albert.

Szenic Nyitra megye 5-ik jár. Utsnay Antalné.

Szentes Csongrád megye 15-ik járás Várady Lajos, Farkas özvegye, bérlő Glaser Adolf. Dózsa B.

Szent-András Békés megye 15-ik járás Ács Albert.

Szent Anna (Uj) Arad megye 16-ik járás Felletár Béla.

Szent-Endre Pest megye 1-ső járás Jakab I.

Szt.-Ágota Erdély N.-Küküllő megye 23-ik jár. Knall Márton.

Szt.-Gotthard Vas megye 17-ik járás Tomcsányi Ferenc.

Szt.-Gróth Zala megye 19-ik járás Botfy Péter.

Szt.-György Pozsony megye 5-ik jár. Neumann Ferenc.

Szt.-János Mosony megye 5-ik járás Magda Károly.

Szentkereszt Bars megye 7-ik jár. Csippék E.

Szt.-Lőrinc Baranya megye 20-ik járás Szilágyi György.

Szt.-Márton Turóc megye 9-ik járás Topercer Lajos.

Szt.-Márton Győr megye 18-ik járás Göltl E.

Szt.-Mihály Szabolcs megye 11-ik jár. Lukács Ferenc.

Szt.-Miklós (T.) Heves megye 3-ik járás Végh Gyula.

Szt.-Tamás Bács megye 4-ik járás Laky N.

Szepes Olaszi Szepes megye 9-ik jár. Zlinszky József.

Szepes Szombat Szepes megye 9-ik járás Gréb János.

Szepes Váralja Szepes m. 9-ik jár. ~~Augusztin Gyula~~, Irgalmasrend. Kunfalvy György

Szepsi Abauj megye 8-ik járás Trsztyánszky József.

Szepsi Szt.-György Erdély Háromszék m. 22-ik jár. Ötvös Pál. bérlő Barabás Fer.

Szerdahely Erdély 23-ik jár. Schimmert F.

Szered Pozsony megye 5-ik járás Szkitsák A.

Szerednye Ung megye 10-ik járás Ruzsák Kálmán,

Szerencs Zemplén megye 8-ik járás Kohányi János.

Szécsén Nógrád megye 7-ik járás Pokorny Pál.

Székelyhid Bihar megye 12-ik járás Penkert Mihály.

Székely Keresztur Erdély Udvarhely m. 22-ik járás Jäger F. J.

Szitás Keresztur Erdély Udvarhely m. 22-ik Aescht Adolf.

Székely Udvarhely Erdély Udvarhely m. 22-ik járás Solymossy János, Konc András.

Szélakna Hont megye 7-ik járás Barsy Rezső.

Szikszó Abauj megye 8-ik járás Somogyi Mihály.

Szigetvár Somogy megye 19-ik járás Salamon Gyula.

Szilágy-Cseh Szilágy m. 11-ik jár. Félegyházi Lajos.

Szilágy-Somlyó Szilágy m. 11-ik jár. Szalgházi József, Józsa Gyula.

Szill Somogy megye 19-ik jár. N. N.

Szilvás Borsod megye 6-ik járás Fejér József.

Szinyér-Váralja Szathmár megye 11-ik járás Gerber Ödön.

Szirák Nógrád megye 7-ik jár. Kompanik J.

Szivac (Ó) Bács megye 4-ik járás Harlikovits János.

Szliács (fiók) Zólyom m. 7-ik jár. Stech Lajos.

Szobránc Ung megye 10-ik járás Csere János.

Szolnok J.-K.-Szolnok m. 3-ik jár. Horánszky István örökösei, bérlő Finy Béla Boár György.

Szombathely Vas megye 17-ik jár. Simon Gy., Rudolf Alajos.

Szomolnok Szepes megye 9-ik járás Fremda József.

Szöregh Jónás Ferenc.

Sztrajnya Ung megye 10-ik járás Huszár Pál.

Sztropkó Zemplén megye 8-ik járás Fábry Dániel.

Szucsán Turóc megye 9-ik járás Burda János.

Tab Somogy megye 10-ik jár. Krebsz Vilmos örökösei.

Tamási Tolna megye 20-ik járás Schmidt J.

Tapolca Tolna megye 20-ik járás Glazer János.

Tarcal Zemplén megye 8-ik jár. Babcsák János özvegye, bérlő Tar Sándor.

Tarpa Beregh megye 10-ik járás Monó István.

Tasnád Szilágy megye 11-ik jár. Dulka Elek.

Tata Komárom megye 18-ik járás. Menich Dénes, Jusztkó Pál.

Tállya Zemplén megye 8-ik járás Busay Béla.

Tápió Bicske Pest megye 1-ső jár. Szucsánszky Károly.

Tápió Szele Pest megye 1-ső járás Kormuth Atilla.

Teke Erdély Kolozs megye 21-ik járás Wagner Ferdinánd.

Temerin Bács megye 4-ik járás Mayer Mihály.

Temes Gyarmata Temes megye 13-ik járás Hoffbauer V.

Temesvár Temes megye 13-ik jár. Faykiss J., Tárcay István, Jahner Károly, Járomisz Mihály, Steiner Ferenc, Hönig Ferenc, Irgalmasrend.

Tenke Bihar m. 12-ik jár. Liszka J. örkösei, bérlő Szentiványi Sándor.

Técső Marmaros megye 10-ik járás Ágoston Gyula.

Tahy Gusztáv. 883.

Zibold Tamás B.

Tergova Krassó m. 13j. Kirtner Mór.

Téth Győr megye 18-ik járás Novák Ignác.
Tisza-Abád-Szalók J.-K.-Szolnok m. 3-ik járás Muszenits Béla.
Tisza Csege Szabolcs megye 11-ik járás Kardos Géza.
Tisza Földvár Heves megye 3-ik járás Szél Mihály.
Tisza Füred Heves megye 3-ik jár. Maar J. özvegye, gondnok Thomka J.
Tisza Lök Szabolcs megye 11-ik jár. Mattesz Endre.
Tisza Ujlak Ugocsa megye 10-ik járás Rojkó Victor.
Tiszale Gömör megye 6-ik járás ~~Szmik L./~~
Titel Bács megye 4-ik járás Özv. Zahn J.
Tolcsva Zemplén megye 8-ik jár. Frits Lajos.
Tokaj Zemplén megye 8-ik járás Reiner D. özvegy Krötzer Ágostonné, gondnok Nagy Gyula.
Tolna Tolna megye 20-ik jár. Biróy Gyula.
Topánfalva (Erdély) Torda-Aranyos m. 21-ik járás Vladt N.
Topolya Bács megye 4-ik járás Radány B.
Torna 8-ik járás Krucsay István.
Tornallya Gömör megye 6-ik járás Urszinyi Zsigmond.
Toroczkó (Erdély) Torda-Aranyos m. 21-ik jár. Veress István.
Torzsa Bács megye 4-ik járás Oltványi G.
Torda-Erdély Torda-Aranyos m. 21-ik járás Velics Samu. Wolff Gábor és fia, Trajánovits Ede.
Tót Komlós Békés megye 15-ik járás Talay János.
Tőke Terebes Zemplén megye 8-ik járás Balogh Soma.
Török Becse Torontál megye 14-ik járás Bizek Ármin.
Török Kanizsa Torontál megye 14-ik járás Dragon Gyula.
Tövis Erdély Alsó-Fehér megye 21-ik járás Slavkovits Jácint.

— Boszka Imre

Trencsén Trencsén m. 9-ik jár. Simon Béla.
Trsztena Árva megye 9-ik járás Jeszenszky Nándor.
Turdossin Árva megye 9-ik járás Kovalik A.
Turkeve J.-Kun-Szolnok megye 3-ik járás Sebestyén Victor.
Tusnád fürdő Erdély N. N.
Uj-Arad Temes megye 13-ik járás Ternajgó Cézár.
Ujbánya Bars megye 7-ik járás Cervinka Mór. Vitkovich János.
Ujegyház Erdély Szeben megye 23-ik járás Teutsch Frigyes.
Ujfehértó Szabolos megye 11-ik járás Trón Antal.
Uj-Kécske Pest megye 2-ik járás Végh László.
Ujpest Pest megye 1-ső járás Szerényi Vince.
Uj-Pécs Torontál megye 14-ik járás Belics M.
Ujvár Liptó megye 9-ik járás Lányi Adolf.
Ujvidék Bács m. 4-ik járás Ifj. Grossinger K., Maximovits János, ifj. Plavsic Gábor.
Ungvár Ungh megye 10-ik járás Fräenkel M., Bene Lajos, Lám S.
Vaál Fehér megye 18-ik járás Frischmann Ferenc.
Vajda Hunyad Erdély Hunyad m. 21-ik járás ~~Acker Frigyes.~~ Dr Gucho Ferenc.
Varannó Zemplén megye 8-ik járás Gaál S.
Varjas Temes m. 13-ik jár. tul. özv. Szokoly Etelka, bérlő Koretkó Géza.
Vasvár Vas megye 17-ik jár. Bertalanfi Victor.
Vác Pest megye 1-ső járás Radulescu György. Irgalmas rend.
Vág Sellye Nyitra m. 5-ik jár. Zeller István.
Vág Ujhely Nyitra m. 5-ik jár. Keller Emil.
Válaszut Erdély Kolozs m. 21-ik jár. N. N.
Vámos Mikola Hont megye 7-ik jár. ~~Groff J.~~
Vásáros Namény Beregh megye 10-ik járás Oláh Gyula.
Verbász Bács magye 4-ik jár. Ferency J.

Verbó Nyitra m. 5-ik jár. Bobok Géza.
Verebély Bars megye 7-ik jár. Berencsy özv., kezelő Kostya János.
Verecke (Alsó) Beregh megye 10-ik járás Lápossy János.
Verpelét Heves megye 3-ik jár. Lenhart F.
Verespatak Erdély Alsó Fehér m. 21-ik járás Moldován Lajos.
Versetz Temes megye 13-ik jár. Hercog Ferenc József örökösei, kezelő N. N. Hercog Sebestyén utód., bérlő Strach Sebestyén, Müller Oszkár.
Veszprém Veszprém megye 17-ik járás Szente Károly. Szili Kovách Bál.
Vésztő Békés megye 15-ik jár. Bakacs Lajos.
Vittenc Nyitra megye 5-ik jár. Bogsch Antal.
Világos Arad m. 16-ik jár. Aigner Gyula.
Villány Baranya megye 20-ik járás Csathó Gyula.
Vinga Temes megye 13-ik jár. Veres Ferenc.
Visk Kovássy Antal.
Visó Marmaros megye 10-ik jár. Gaitner Gy.
Vizakna Erdély Alsó Fehér megye 21-ik járás Kronberg N.
Vörösvár Pest megye 1-ső jár. Tordy József.
Zala-Egerszeg Zala megye 19-ik jár. Hollósy József.
Zalathna Erdély Alsó Fehér megye 21-ik járás Mihelyes Zsigmond.
Zeliz Bars megye 7-ik jár. Steyrer Károly.
Zenta Bács megye 4-ik járás Heiszler Ferenc, bérlő Kupkay Géza.
Zichyfalva Torontál megye 14-ik jár. Rózsa L. özvegye, bérlő N. N.
Zilah Szilágy megye 11-ik jár. Unger Gusztáv, Weisz Sámuel örökösei, gondnok Zsettkey I.
Zirc Veszprém megye 17-ik jár. Takácsy I.
Znio-Váralja Turóc megye 9-ik jár. Kovalcsik István.
Zólyom Zólyom megye 7-ik járás Stech Lajos.
Zomba Tolna megye 20-ik jár. Poór Endre.

Zólyom Lipcse Zólyom megye 7-ik járás Csányi Ádám.

Zombor Bács megye 4-ik járás Galle Emil. Sauerborn Károly. Michelsz János.

Zsablya Bács megye 4-ik jár. Furó László.

Zsámbék Pest megye 1-sö jár. Erös Gyula.

Zsibó Szilágy megye 11-ik jár. Bagosy István.

Zsolna Trencsén megye 9-ik jár. Tombor V.

Zombolya Torontál megye 14-ik járás, tulajd. Crettier A. bérlö Mayering Károly.

A magyarországi gyógyszerészegyletnek járásai az ujabb módositott alapszabályok szerint felosztva.

1-sö járás. Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun-megye Alberti-Irsánál képzelt átmetsző vonaltól felfelé.

2-ik járás. Pest-P.-Solt-K.-K. megye déli része Alb.-Irsától lefelé.

3-ik járás. Heves és Jász-Kun-Szolnok megyék.

4-ik járás. Bács-Bodrogh megye.

5-ik járás. Nyitra, Pozsony és Mosony m.

6-ik járás. Borsod és Gömör m.

7-ik járás. Bars, Hont, Nógrád és Zólyom m.

8-ik járás. Abauj, Sáros és Zemplén m.

9-ik járás. Árva, Liptó, Szepes, Trencsén és Turóc megyék.

10-ik járás. Bereg, Marmaros, Ugocsa és Ung megyék.

11-ik járás. Szabolcs, Szathmár és Szilágy megyék.

12-ik járás. Hajdu és Bihar megyék.

13-ik járás. Temes, Krassó és Szörény m.

14-ik járás. Torontál megye.

15-ik járás. Békés és Csongrád megyék.

16-ik járás. Arad és Csanád megyék.

17-ik járás. Sopron, Vas és Veszprém m.

18-ik járás. Esztergom, Fehér, Györ és Komárom megyék.

19-ik járás. Somogy és Zala megyék.

20-ik járás. Tolna és Baranya megyék.

21-ik járás. Kolozs, Torda-Aranyos, Alsó-Fehér és Hunyad megyék.

22-ik járás. Szolnok-Doboka, Beszterce-Naszód, Maros-Torda, Csik, Kis-Küküllö, Udvarhely és Háromszék megyék.

23-ik járás. Nagy-Küküllö, Szeben, Brassó és Fogaras megyék.

1880—81—82-ik évfolyamban a budapesti m. kir. tud. egyetemen oklevelet nyert gyógyszerészek névsora.

1880—81.

Michl Jenő, Sali Antal, Fábry Elek, Michels Gyula, Zawodnik Ede, Palkovits Emil, Meskó Gáspár, Müller Oszkár, ifj. Mátray István, Lévay György, Horváth István, Pataky Árpád, Jakó Jenő, Slavik Frigyes, Südy István, Kornstein Jenő, Nagy Béla, Horváth Kálmán, Tóth Kálmán, Balla Béla, Modra Pál, Schveiger Nándor, Ring Sándor, Edvi Illés Sándor, Kiss József, Takácsi Nagy József, Tompos Endre, Pokorny Lajos, Mau Lajos, Ozorocky Imre, Szilasy Árpád, Ehlert Gyula, Ekkert László, Petri Otto, Hubay Bertalan, Guznits Máté, Nigrinyi Zoltán, Ujsághy Bálint, Jurcsek Tibor, Kovács Aladár, Castiglione György, Demjén János, Hoffmann Ede, Hackel József, Kovács Ignác, Meisels Lajos, Boros Károly, Tatomir Miklós, Mesterfy László, Barti Lajos, Rippl József, Podhracky Jenő, Kalocsay József, Ujhelyi Vince, Kubányi János, Grobetti Károly, Karlovszky Géza, Vasvári Géza, Molnár Miklós, Nagy József, Murin Mátyás, Vlossák György, Glazer Sándor, Theodorovics Svetozár, Bielek Zoltán, Simon István, Kohacsek József, Kohácsek Dezső, Csiky Zoltán, Niertit Elek, Marossán Béla, Odrobenyák István, Egerland Kálmán, Józsa Dezső, Madzinyi Géza, Kónyai Ede, Krebsz Ödön, Bátorkeszy Árpád, Ströcker Alajos, Barta Tivadar, Plachner Manó, Szerényi Kázmér.

1881—82.

Farkas Kálmán, Dusnitz Gyula, Bárány Sándor, Schiller Sándor, Zsigmond Lajos, Mészáros Zs., Kubinyi Kálmán, Rónai Novák Ede, Vacovszky Román, Burger Sándor, Kozmáry Zoltán, Szabó Pál, Deutsch József, Borsody János, Müller István, Gödry Lajos, Duplicát Paulus Miklós, Korányi Kálmán, Kiss Ferenc, Barna Ödön, Baric Milán, Bálint Jenő, Berency Gyula, Bernácsky Károly, Bubregh Ignác, Cingel László, Cincin Lajos, Franhoffer János, Hoffmann Béla, Gál Gyula, Holc Mátyás, Hidassy József, Hrabál Imre, Friedmann Mór, Jóna László, Kiszling Method, Klein Sámuel, Kristóffy Dezső, hadadi Kovács Jenő, Panaotovic Vukasin, László Mór, Messer Ármin, Kuliffay Kálmán, Fonyó Andor, Adler Mór, Rózsavölgyi Imre, Pollatsek Vilmos, Kunfalvi György, Vojtorits György, Valachi Károly, Beresényi Schmidt Elemér, Telegdi Béla, Barthalos Kálmán, Mühr István, Ziska Kalaz József, Ilrig Károly, Göncy Lajos, Mayer Mihály, Lővinger József, Markó György, Tomcsányi L., Szauer József, Szentmiklósy Béla, Szabados József, Thuróczy Mihály Kornél, Vagarszky Kázmér, Perlaky László, Baumgartner Sándor, Venszky Lajos, Trszlyánszky Károly, Balázsi Imre, Bürgel József, Csiszár Árpád, Dulka Ferenc, Körmendy Zoltán, Gründl Tivadar, Hegedüs János, Hegyi István, Kereszturi Ferenc, Mike József, Cichulszky Rudolf, Strelkó Béla.

A növényi és állati anyagok száraz lepárlásának terményei.

A XVII-ik század végén és a XVIII-ik elején tétettek az első kisérletek a szerves anyagok elemzésére. A vegytani ismeretek akkori állásánál fogva mindenekelőtt a lepárlási műveleteket vették segédeszközül s az évek hosszu sorozatán át nagy gonddal és kitartással végzett kisérletek az akkori várakozást felülmuló eredményekhez vezettek. Nevezetesen tudomására jutottak azon meglepő ténynek, hogy valamenyi növényi anyag a szárazlepárlásnál ugyanazon végső bomlási terményeket adja; nem különben, hogy az állati anyagok is ugyanazon bomlási terményeket szolgáltatják a növényiekkel és azonfelül még — mint akkor mondani szokták — bizonyos illékony alkaliát. Felismerték azt is, hogy általában ez jellemzi és különbözteti meg az állati anyagokat a növényektől.

Ezen eredmény az akkori vegyészeket bámulatba ejtette, mert a világért sem sejtették volna, hogy pl. a buza és bürök, — egy becses tápszer és egy heves méreg — ugyanazon terményeket adhassanak.

A nyert adatok természetesen még nem nyujtottak elegendő támpontot a mai elmélet felállitására, sőt inkább a nézetek nagyon is eltértek egymástól; azonban jól megfigyelvén a tényeket mégis leheletlen azokban legalább nyomait a mai elméletnek fel nem fedezni, mig végre a további kisérletek lassanként a tények közelebbi és teljesebb ismeretéhez vezettek.

Nem tehetjük, hogy e helyen tovább folytassuk a vizsgálatok fonalát, az ismeretek fejlödését és a nézetek tisztulását: mi e helyett csak a végső eredményeket foglaljuk össze s táblázatos egybeállitás által iparkodunk arról minél teljesebb áttekintést nyujtani.

A növényi és állati anyagok száraz lepárlása mai napság már nem képezi többé a kisérletezés tárgyát, hanem igen fontos müipari célokból történik, a mennyiben azon terményeknek, a melyeket a száraz lepárlás szolgáltat, valamennyien több irányban igen becsesen értékesithetők.

A legfontosabb nyers anyagokat a természet növényországa nyujtja. Ilyenek a köszén, barnaszén, turfa, fák stb. különböző fajai. Ezek között sokak száraz lepárlását már maga a természet megkezdette s midőn mi efféle müvelet végezünk, nem teszünk mást, mint kicsinyben utánozzuk a természet százados nagy munkáját, vagy éppen csak tovább folytatjuk az általa megkezdett szétbontást.

Ha bármely szerves anyagot lepároltunk, az eredményt mindenekelőtt két fő szempontból kell megbecsülnünk; ugyanis kérdezhetjük: mi távozott el avagy vált ki az anyagból a müvelet alatt és annak bevégeztével mi maradott vissza?

A száraz lepárlás, vagyis az illető anyagok levegő elzárása melletti hevitésénél végbemenő vegyi folyamatok elmélete röviden a következő. A szerves anyagok bonyolult vegyületei rendesen mind egyszerübb és egyszerübb vegyületekre bomlanak fel. Ezek közül az illékonyabbak gázok, gőz vagy folyadék alakjában eltávoznak, vagy külön válnak az eredeti anyagtól; a nehezen vagy éppen nem illók pedig szilárd testek alakjában visszamaradnak.

Igy a fa, köszén, turfa stb. lepárlásánál szén, koksz marad vissza s köneny, légeny és élenyben dúsabb, szénenyben pedig szegényebb párlat; kátrány, kátrányviz és különböző gázok elegye válik ki vagy távozik el. A szén és koksz legfőbb része széneny; a kátrány pedig többféle szilárd és folyékony szénkönenyeket, mint: parafin szólárolaj, benzol, naftalin, antracen, kátrányviz, bizonyos állandó gázok stb. tartalmaz. Általános szabálynak tekinthetni, hogy minél nagyobb a lepárlásnak alá vetett anyag könenytartalma, annál nagyobb az illékony anyagok mennyisége: fánál tehát nagyobb,

mint a turfánál s ennél ismét nagyobb mint a kőszénnél. Továbbá, minél magasabb a lepárlási hőmérsék, annál több állandó gáz s annál kevesebb hő által szétbontható vegyület származik.

A következő táblázat három legnevezetesebb anyagra nézve előtünteti a száraz lepárlás ezen legfőbb terményeit.

Nyers anyag	maradék	párlat		
Fa	Faszén 85-91% C. 2-3% H. 2-4% hamu	kátrány a zsirtestek sorozatába tartozó szilárd és folyékony szénkönenyek	kátrányviz ecetsav és methylalkohol	állandó gázok kevéssé világitó, a zsirtestek sorozatába tartozó szénkönenyek
Barnaszén	koksz 85-93% C. 2- 6 „ hamu 5-19 „ viz	széndúsabb szénkönenyek, mint paraffin, szolárolaj, fenol és rokon vegyületek	kevés ammoniák	világitó gázok
Kőszén	koksz	a benzolsor szénkönenyei, mint benzol, naftalin, antracen, fenol naftalin, anilin	sok ammoniák	sok könény és világitó gázok

A kátrány, kátrányviz és állandó gázok iparirendeltetéssel birván, sokszor a lepárlás pusztán ezeknek nyerése céljából történik. A kátrány és kátrányviz nyerésénél a lepárlásnak alacsonyabb hőmérsékinél kell történnie, mint a gázok előállitásánál, hogy a nyerendő szilárd és folyékony termények ne bomolhassanak fel gázalaku szénkönenyekre. Azután tekintetbe jön a lepárlandó nyers anyag természete is, minthogy attól függ a nyerendő terméuyek minősége.

Maga a mütét a következő három fő szakaszra oszlik:

1) A kátrány előállitása száraz lepárlás utján.

2) Ennek felbontása különböző alkali részeire szakadozott lepárlás által.

3) Az igy nyert egyes terméuyek megtisztitása ismételt lepárlás és a savanyu alkatrészeknek mész, szóda, a bazikusoknak pedig kénsavval való eltávolitása által.

Lássuk mindenekelőtt a

fából nyert nyers kátrányt.

A legjobb nyers anyagot a lombos és gyantában dús fák szolgáltatják.

A fakátrány fekete nyulós tömeget képez, mely fenol és ehez rokon-vegyületekben való tartalmánál fogva mint antiszeptikum, hajók, fedélzetek, famunkák s más hasonló tárgyak konzerválására direct nyers állapotban is használtatik s e tekintetben minden más kátránynemnél becsesebb.

A lepárlás mintegy 400° hőmérséknél eszközöltetik, melynél az előbbi termények származnak. A gázalakuak eltávoznak, a folyékony párlat pedig leülepités által kátrányra és kátrányvizre különül el.

Gázok	Kátrány	Kátrányviz	Faszén
Acetylen C_2H_2	Naphtalin ..... $C_{10}H_8$	Ecetsav ..... CH_3CO_2H	Faszén
Aethylen C_2H_4	Reten ..... $C_{18}H_{18}$	Propionsav ..... $C_2H_5CO_2H$	85% széneny
Propylen C_3H_6	Parafin .... $C_{20}H_{42}$—$C_{22}H_{46}$	Vajsav ..... $C_3H_7CO_2H$	12 „ viz
Butylen C_4H_8	Phenolok :	Valeriansav ... $C_4H_9CO_2H$	3 „ hamu
Benzol . C_6H_6	Phenol ..... C_6H_5OH	Capronsav..... $C_5H_{11}CO_2H$	
Toluol . . C_7H_8	Kresol ..... C_6H_4 — OH, CH_3	Aceton ..... CH_3COCH_3	
Xylol . . C_8H_{10}	Phlorol ..... C_6H_3 — $(CH_3)_2$, OH	Methylacetat . . . $CH_3CO_2CH_3$	
Naphtalin $C_{10}H_8$	Guajakolajok :	Methylalkohol ..... CH_3OH	
Szénéleg . . CO	Oxyphenol .... $C^6H_4(OH)_2$	Allylalkohol ..... C_3H_5OH	
Szénsav . CO_2	Kreosolok . . . C_6H_4 — OCH_3, OH	Methylamin ..... CH_3NH_2	
Methan . CH_4	$C_8H_{10}O_2$	Hydrocoerulignon $C_{15}H_{16}O_6$	
Köneny . . . H	$C_9H_{12}O_2$	Phenolok.	
	Gyanták.	Guajakolajok	
		Gyanták	

Mind a kátrány, mind a kátrányviz értékesítés végett ismét további műtéteknek vettetnek alá. Nevezetesen a kátrány ismételten mész fölött lepároltatik, a netalán még jelentévő faccet megkötése és a methylacetát szétbontása végett, melyet egyuttal könnyen illó aceton és methylalkoholra bont fel. Az utolsó párlásnál azután csekély sósav is adatik még hozzá, a bazikus alkatrészek, az ammoniák és methylamin elvonatása végett. A kátrányviz szakadozott lepárlás által faszesz- és faccetre különittetik el.

Az egész eljárást elötünteti a következő összeállítás

A fa lepároltatik :

- Párlat.
  - Leülepítés által elválasztatik
    - kátrányviz párolva
      - Párlat
        - Nyers faszesz Ismételten mésztej fölött párolva : Aceton Faszesz ritkán sósavval methylkezelve : aether methylalkohol
        - Nyers faccet Mésztejjel kezelve
          - nyers calcium acetát fenol-tartalmu vegyekkel Lepárolva és a fenoltartalmu vegyek szétbontása végett pörkölve :
            - calciumacetát. vagy általán acetátok. Sósavval párolva ezekből ecetsav
        - maradék kátrány
      - Leülepítés által víztelenitve és párolva :
        - Nyersecet kátrány
          - Párolva
            - 210°-ig könnyű olajok
            - 210-290°-ig Nehéz olajok.
    - maradék faszén
  - kátrány

A kátrány használatát már említettük. Az ecetsavval ólomcukor és ólomfehér gyártatik, vagy a nitrobenzol és más hasonló testek színítésére fordittatik.

Használtatik továbbá ólom-, natrium-, vas-, aluminium és calciumacetátok alakjában a kelmefestés- és kelmenyomásban avatószerül. A faszesz gyakran methylacetát, aceton, allylalkohol stb.-vel vegyesen jód- és brommaethyl és methylanilin előállitására, továbbá fényezés, fénymázolás és tüzelésre használtatik fel.

Kátrány nyerése barna szén és rokon anyagokból.

A lepárlás főterményei: 1. Parafin. Használtatik gyertyák előállitására; stearin és viasszal elegyitve viaszgyertyák, viaszospapiros készitésére és svédgyufák itatására. 2. Világitó olajok: szolárolaj, petroleum stb.

Mellékterményei: Folyékony szénkönenyek: benzin, photogen, naphta stb. — 2. Karbolsav stb. — 3. Asphalt, födélburok és járdák készitésére. — 4. Illó szénkönenyek. — 5. Koksz.

A lepárlás legfőbb nyers anyagait: Barna szén és fajai, ozokerit, neft-gil, raugunolaj, palaolaj, földszurok, aszfalt, nafta, petroleum, bitumenes pala stb. szolgáltatják.

A lepárlási termények és azok feldolgozásának táblázatos átnézete.

Párlás.

gázok (tüzelésre)	kátrány és kátrányviz viztelenitve és lepárolva		
	Nyers olaj (gyanta, fenolnemü vegyek, fotogén és kevés parafinnal	Parafin (gyanta, fenolvegyek, kevés krizennel)	Hólyagos koksz (tüzelésre)

Natriumkarbonattal kezelve:

Maradék (nyers olaj, gyanta fotogen és kevés parafin)	Natriumkarbolatoldata. CO_2 által szétbontva, szénsavas natrium és karbolsav	Maradék (Nyers parafin, gyanta és olajjal)

A gyanta leválasztása végett tömény kénsavval kezelve:

Maradék nyers olaj NaOH-val frakcionálva				Gyanta és kénsavoldat vizzel elbontva:		Maradék parafin kristályositva és sajtolva			
párlat: fotogén és benzin	szolár olaj	nehéz-olaj	koksz és alkali	higitott kénsav	gyanta karbolsavval mész fölött lepárolva:	parafintartalmu szolárolaj. Frackcionálva:		finom parafin benzinnel öszszeolvasztva és sajtolva	
vizzel párolva						nyers szolár- és gázolaj	parafin	nehéz olajok és benzin	benzin és parafin
benzin fotogén					maradék: párlat: asfalt gázolaj				

A viz által elnyelhetők viz, a könenykéneg pedig vas-, vagy manganoxyd által vonatik el a gázból.

A gáz felhasznált mennyisége száraz- és nedves gázórák segélyével történik. Az előbbi elve: az órában viz alatt vizszintesen fekvő lapátok 4 harangalaku gázfogóval állanak összeköttetésben, melyekbe a gáz rendre beáramlik s mindenik megtelése alkalmával a lapát odább mozditatik. Igy megy ez felváltva folytonosan s minden odább mozdulást mutató s ez ismét bizonyos mennyiségü gázkiáramlást jelez. — A száraz gázóráknál sürü szövetből készült hólyagokba jut rendre a gáz s a megtelésnél mindenik egy tolót nyom meg oly módon, hogy a gáz csak ekkor juthat át az elsőből a másodikba, ebből a harmadikba s igy tovább. A hólyagok váltakozó sülyedését és emelkedését s a gáz mennyiségét itt is mutató jelzi.

A kőszénkátrány is további feldolgozást nyer, de mint olyan is használtatik fenolnemü testekben való tartalmánál fogva fa, falak és fémek bevonására.

A fedolgozás folyamata következő:

Kőszénkátrány
vizteleniltetik és fractionáltatik

párlat					maradék
120-140°C között könnyü olajok, mint benzol, toluol és homologjai. Párolva Benzin Aszfalt	180-220°C között könnyü és nehéz olajok, mint a benzol magasabb homologjai, naftalin és carbolsav. Párolva: Könnyü olajok	300°C-ig könnyü olajok. Elkülönitve: Naftalin Carbolsav	300-400°C között antracen a fenantren és fenol magasabb homologjaival. Kristályositva. Antracen.	magas forrpontu termények.	koksz

A benzin (benzol és toluol elegye) anilinpiros, anilinkék és anilinfekete gyártására, tisztitásra stb. használtatik. Az antracen értékes, sötét, sárgászöld poralaku test s az anilingyártás legfőbb nyers anyagát képezi. A carbolsav olajnemü folyadék, alacsony hőmérsékénél pedig tehér jegeces test, mely a levegőn hamar vöröses-barna szint vesz fel és szétfolyt; használtatik mint desinfectiószer és a fenolfestékek gyártásánál. — Naftalin fehér-sárgás kristályos tömeg; használtatik a viasz- és gummiáruk, korom- és nyomda s néha naftalinfestékek gyártására. Aszfalt és aszfaltszurok; használtatik födélleinez készitésére, briquet előállitására, csövek bevonására stb. A többi termények szintén felhasználtatnak részben kocsi- és gépkenőcsök készitésére, részben pedig tüzelésre.

Más anyagok kátrány és világitógáz gyártására csak ritkábban s inkább csak laboratoriumokban használtatnak Hirzel és Riedinger módszere szerint és az ugynevezett excelsior-gázgépek segélyével.

Az állati anyagok száraz lepárlásánál főszerepet a terméynek légenytartalmu részei játszanak, minélfogva ezek száraz destillátiója többnyire oly vegyületek gyártásával van összekapcsolva, melyek az előadott növényi eredetü anyagok lepárlásánál nem nyerhetők. Első helyen áll ezek között és sok más vegyészeti és ipari terméknek képezi kiindulási pontját és segéd anyagát a

sárga- és vörös vérlugsó és a cyankalium gyártása.

A nyers anyagokat ehez légenytartalmu testek mint szarv, hör, gyapju, szőr, körüm, pata; továbbá hamuzsir, vasreszelék vagy vaspát stb. szolgáltatják, melyek egymással a körülmények és elérendő cél szerint összeolvasztatnak.

A lepárlási folyamat egymásutánját a következő összeállitás mutatja:

Az ozokerit vagy földviasz aromatikus-szagú, sárgásbarna, egész jacintvörös és a paraffinnal hasonló összetételű (85,75% szénen, 15,15% hidrogén) test. Előjön szén- és sóbányák közelében, homok-, agyag- és márgába ágyazva (Kárpátok stb.). Nevezetesebb az Ozokerit kaspitó környéken. — Rangoonolaj, bírás Indiában (Birma) 6% paraffin, 41% világító olaj, 40% kenőolaj, 5% aszfalt. — Palaolaj, földiolaj, földiszurok, aszfalt és nafta (India, Japán, Jáva, Birma, Trinidad, Cuba, California).

Petroleum. Főtermények: finomított petroleum, kőolaj, szénkőenyek. Melléktermények: paraffin (kenés), sok benzin. Amerikában megkülönböztetnek: könnyűolajat (naphta); kompolajat vagy fotogent (petroleumot); nehéz vagy kenőolajokat.

A nafta ismét szétbontatik: cymogen (jégkészítésnél) rigolen (anesthetikum gyanánt), nafta (szőrvetek vízmentesítésére) benzin (foltok tisztítása, firnisz és vízfestékek készítésére), gázolen (a világítógáz szenesítésére.)

A kőszén száraz lepárlása.

Az egyik legfőbb termény, mint az általánosan ismeretes — az úgynevezett világítógáz, amely több gáz elegyéből áll. A további termények itt is koksz, kátrány és végre ammoniákvíz, melyek ismét további ipari feldolgozást nyernek.

A lepárlási termények átnézetét a következő táblázat adja:
A kőszén lepároltatik.

Maradék	Párlat.						
	kátrány				gáz		
koksz 90-95% szén. 10-5 „ vaskéneg és földes részek.	Ammoniakvíz Főalkatrészei: szénsavas ammoniák és ammoniumsulfhydrát. Mellékalkatrészei: Ammoniumchlorid és ammoniumrhodanid	Szénkönenyek. 1) Polyékonyak: Benzol toluol xylol cumol cymol propan bután 2) Szilárdak: Naftalin Acenaften Fluoren Antracen Frenantren Methylantracen Pyren Chrisen Reten	Savak és aetherek Fenol Kresol Florol Rosolsar Dioxybenzil s izomerjei. Kresol	Bázisok. Pyridin Anilin Picolin Lutidin Collidin Leucolin Parvolin Aeridin Corindin Rubidin Viridin	Világító alkatrészek gázok. Acetylen Aethylen Propylen Butylen	gőzök. Benzol Styrolin Naftalin Acenaften Fluoren Propan Bután	Higító és tisztátalanító alkatrészek: Köneny Mocsárlég Szénéleg Szénsavgáz Ammoniák Cyan Rhodán Könenykéneg Kénes szénkönenyek Légeny

A légenytartalmu hulladékok pörköltetnek s hamuzsir és vasreszelékkel összeolvasztatnak.

Kaliumcyanid, vassulfid, fölös alkali és ammoniák kilugozva.

Maradék: lúgszén (feketítő)

Oldat: kaliumferrocyanid, kaliumferrocyanür, kaliumsulfid és fölös alkali

Bepárolva és mintegy 32°-ra lehütve.

Nyers só kristályositva sárga vérlugsó

kaliumcyanür, kaliumsulfid és fölös alkali

bepárolva és lehütve:

Nyers só sárga vérlugsó.

káliumsulfid és fölös alkali.

A kén vas segélyével elvonatik.

A sárgavérlugsó használtatik a kelmefestés és kelmenyomásban; berlinikék, cyankalium, vörösvérlugsó s némely lö- és robbantószerek gyártására.

Vörös vérlugsó. Használtatik festésre, a karton nyomásnál s mint marószer az indigóval festett kelméken fehér mustrák előidézésére, a kék- és vörösfafestékek árnyalására s az anilinfestékek gyártásánál. Előállittatik a sárgavérlugsóból klórral való élenyités által.

Cyankalium. Nyerelik a sárgavérlugsó hevitése által. Alkalmazást nyer a galvanikus ezüstözésben, a fémbányászatban, mint szinitő szer, a fényképészet- és gyógyászatban, végre némely szerves festanyag gyártásánál.

A csontszén (spodium) használtatik a cukor, parafin, glycerin stb. szintelenitésére, fénymázok gyártására. Mellék terményei: csontliszt, ammoniumsulfát, zsir és állati olaj, mely marhakenőcs készitésére szolgál.

Az állati és növényi anyagok ammoniák-tartalmu terményeinek további értékesitése.

Ammoniák, jégkészitésére a Carré-féle gépsegélyével, növényi festanyagok kivonatolására, indigó készitésénél, burnót-dohány gyártásánál, ritkán réz és ezüst kivonására ércekből, az uj ammoniák-szódafolyamatnál, zsirok és olajok szappanositására, gőz helyett gépek hajtására, vegyilaboratoriumok és gyógyszertárakban használtatik.

Ammoniumsulfat. Használtatik trágyaszerül és timsógyártásra, stb.

Szalmiák; alkalmazást nyer a gyógyászatban, ónozás és cinkezésnél, forrasztásnál, vasragasz, ammoniák és ammoniákcarbonát gyártására, a kelmenyomásnál s néha timsógyártásnál is.

Ammoniumcarbonát. Festanyagok kivonására, a cukrászatban, a kenyérsütésnél és a gyógyászatban.

Ammoniumsulfhydrát. Legfőbb alkalmazást a vegyészeti elemzéseknél nyer.

A m. kir. belügyminiszter által az 1872-ik évben kibocsátott általános szabályzat azon egészségügyi személyek számára, kik állami, vagy más nyilvános felügyelet alatt álló alap költségén gyógyszereket rendelnek vagy készítenek:

Általános szabályzat azon egészségügyi személyek számára, kik állami vagy valamely más nyilvános felügyelet alatt álló alap költségén gyógyszereket rendelnek vagy készítenek:

Orvosok, sebészek, állatorvosok és gyógyszerészek kötelezteinek mindazon esetekben, midőn az állam, vagy más nyilvános felügyelet alatt álló alap költségén gyógyszereket rendelnek vagy készítenek, az országos közegészségi tanácsnak meghallgatásával ezennel közzétett következő szabályokat megtartani:

1. §. A fentnevezett egészségügyi közegek az ide vonatkozó rendelvényezésnél és gyógyszerkészítésnél egyedül az 1871. évben kiadott „Magyar gyógyszerkönyv"-ben és 1872. évben megjelent árszabványban foglalt gyógyszereket vehetik igénybe.

2. §. A gyógyszerek, ugymint az azokra vonatkozó használati utasítás, határozottan és világosan kijelölendők, alkatrészeik és a rendelt mennyiség betükkel kiirandók. Vegyi képleteknek és súlyjegyeknek használata tiltva van.

3. §. Emberi járvány alkalmával rendelt vényeken megjelölendő: a betegnek neve, kora s lakhelyeül szolgáló háznak száma.

Állati járvány alkalmával a gyógykezelt állat tulajdonosának neve.

4. §. A mellékelt vénymintákban kijelölt gyógyszereken kivül, mások mintaszerüleg — normaliter — nem rendelhetők; mind azok tehát, melyek egyes esetekben, helyes kórjavallat alapján szükségeseknek találtatnak, a törvényes gyógyszerkönyvben és árszabványban foglalt gyógyanyagokból készitendők s gyógyszertanilag — magistraliter — rendelendők.

5. §. Drágább gyógyszereknek, mint a pézsmának — moschus — illó olajoknak — olea aetherea — s e féléknek rendelése, ugymint a drága labdacs-alaknak használata csupán valódi szükség esetében engedtetik, az olajeukrok — elaeosacchara pedig teljesen mellözendők.

6. §. Külhasználatra és füstölésekre szükséges nagyobb mennyiségü gyógyanyagok, melyeknek a gyógyszerkönyvben előirt vegyi tisztaságuk nem követeltetik, a „Venalis" szó hozzáadásával rendelendők.

7. §. A gyógyszerészi munkálatok költségeinek lehető meglakarítása céljából házilag, azaz vagy a kórházban, vagy a betegek lakhelyeiken készittessenek:

a) az egyszerü főzetek, forrázatok és borogatások;

b) a lenmagpogácsa vagy a mustárliszből készült pépek; megjegyeztetvén: miszerint borogatásokra a sokkal drágább lenmagliszt — farina seminum lini — mindenkor az olcsóbb lenmagpogácsaliszt — farina placentarum lini — által helyettesittessék;

c) a közönséges italul szolgáló árpafőzet — decoctum hordei —;

d) a csörék; és pedig a közönségesek: langyos vizből; az izgatók: langyos vizből és konyhasóból; a nyákos csörék végre: lenmagfőzetből, keményitőből, korpából s hasonló olcsóságu anyagokból;

e) a tapaszok felkenése szintén mindenkor házilag eszközlendő.

Az elősorolt készitményeket tehát a gyógyszertárakban készitteini, tiltatik.

8. §. Ha kórházakban több beteg számára ugyanazon rendelési időben, hasonló összetételü gyógyszerek szükségesek, azok a betegek ágyszámainak, vagy neveiknek s az egyéb előirt megjelölésnek hozzáadásával tételenkint együttesen rendelendők.

Ugyanily eljárás követendő — ha az könnyen kivihető — tájkóri betegségek alkalmával is.

9. §. Théafélék használata lehetőleg kerülendő. Ecet, olaj, cukor, konyhasó, korpa, liszt és más hasonló a betegápolásra szükséges anyagok, semmi szín alatt sem rendelhetők a gyógyszertárakból, hanem az illető helyhatóságnál vagy kórházi gondnokságnál irásban utalványoztatván, közönséges vásárlás útján beszerzendők.

10. §. Cukor rendesen csak porokhoz használtassék. A szörpök közül gyermekek számára: Syrup. simplex, Diacodii, Rhei, Mannatus; felnőttek számára pedig, undorító ízü gyógyszerek javitására csupán az egyszerü szörp — Syrup. simplex — használandó, megjegyeztetvén, hogy keserü gyógyszereknél édesitők hozzájuk adása, mint célszerütlen kerülttessék.

Hat porhoz legfölebb fél nehézek vagy két gramm cukor; főzethez, forrázathoz vagy elegyhez legfölebb: négy-hat nehézek, vagy tizenhat-huszonnégy gramm szörp rendelhető.

11. §. *a*) Gyógyszereket „pro communitate“ rendelni tiltatik; azon esetekben, midőn több beteg számára hasonló gyógyszer rendeltetik, a betegek nevei egyenkint feljegyzendők.

b) Ha a rendelvények nyilvános gyógy-, ápoló-nevelő intézet betegei számára szolgálnak, a vény kezdetén az intézet helye és neve, a rendelés kelte, a betegnek és betegségének megnevezése és ágyának száma megjelölendők. Fegyházakban a beteg fegyenc neve helyett annak fegyházi száma használtatik.

c) Midőn betegek a kórházon kivül gyógykezeltetnek valamely községi alapköltségen, az illető alap, továbbá a betegnek és betegségének neve a vény kezdetén megjegyeztetik; az ingyen gyógyszerrel ellátandó beteg szegénysége a községi hatóság által a vényre magára irt rövid bizonylattal igazoltatik; az oly igazolást szükség esetében, ideiglenesen pótolja a rendelő orvosnak a veszély sürgősségét tanusitó s e szavakkal: „sürgős veszély miatt azonnal kiszolgáltassék“ a vényre jegyzett nyilatkozata: ily esetben a községi hatóság bizonyitványa utólagosan szerzendő meg.

d) Járvány alkalmával vagy a nyilvános gyógykezelés más eseteiben az erre vonatkozó felszólitás száma és kelte, esetleg a járvány megnevezése a vényre jegyzendő; különben pedig a 3. §. szem előtt tartatván, a vény a kiállító által világosan és olvashatólag aláirandó s annak minősitvénye e szavakkal: „orvostudor“ vagy „sebész“ megjelölendő.

e) Gyermekek számára rendelt vényeken, azon körülmény, hogy a vény gyermek számára rendeltetett, ugy mint ennek kora feljegyzendő.

f) Gyógyszerek ismétlésénél mindenkor uj vény irandó, semmi esetre sem engedtetvén meg, hogy az ismétlés a gyógyszerésznek a vényre vezetett megjegyzése folytán történjék.

12. §. A törvényes árszabvány szerint kiszámitott árnak minden vényen tisztán és világosan fel kell jegyeztetni; nyilvános gyógyszertárakból szolgáltatott szereknél az azokat készitő és árszabályozó gyógyszerésznek neve is aláirandó.

Kötelezteik továbbá a gyógyszerész az ugyanazon számlához tartozó vényeket alsó végeiken, folyó számokkal ellátni, s az egy időben beterjesztett vényekhez külön számolványt csatolni; ha pedig ugyanazon időben egy jelentés kiséretében több ily számolványt küld be, köteles az egyes számolványokat egy főszámolványba egyesiteni, s az azokban foglalt egyes összegeket, ugy mint az ezeknek összeadásából folyó főösszeget és végre a kölcsönös megegyezés alapján engedélyezett százalék-levonást kimutatni; az utóbbi minden számolványon is előfüntetendő.

13. §. A gyógyszerek kiszolgáltatására csupán zöld üvegek s közönséges tégelyek és dobozok rendelhetnek.

Ha fekete üveg szükségeltetik, nem hyalit, hanem fekete papirral bevont zöld üveg számitandó fel.

Ha ily edények a vénynyel együtt küldetnek a gyógyszertárba, köteles a rendelő orvos, sebész,

vagy állatorvos e körülményt ilyformán: „adassék a mellékelt üvegbe", esetleg: „légelybe vagy dobozba" a vényen megjegyezni.

Az így mellékelt edényeknek mindenkor tökéletesen tisztított állapotban kell a gyógyszertárba küldetniök.

Hasonló összetételü és mennyiségü gyógyszerek ismétlésénél uj edény fel nem számitható, ellenben a bekötésért és használati utasitásért az előszabott ár megfizettetik.

14. §. Az orvosok, sebészek és állatorvosok kötelesek mind azon károkat, melyeket jelen szabályzat figyelmen kivül hagyása következtében az államnak, vagy nyilvános alapoknak okoznak, mindannyiszor megtéríteni, valahányszor a költségesebb rendelvényezés szükséges voltát igazolni nem képesek.

Hogy azonban ily esetek lehetőleg korlátoztassanak: a hatósági főorvosok kötelezteinek a gyógyszertárakban időnkint megvizsgálni a közalapok számára rendelt vényeket, s ha álhágásokat találnának, ezekre a rendelő egészségügyi közegeket, kik különben ily álhágásokért felelősök maradnak, figyelmeztetni.

15. §. A hatósági főorvosok és gyógyintézeti igazgatók kötelezteinek a közalap terhére történt rendelvényezést az elősorolt szabályok megtartására nézve ellenőrizni.

E célból:

a) A minőségileg vagy mennyiségileg helytelenül szerkesztett vényeken, az erre vonatkozó megjegyzést veres tentával felirják, azon elővigyázattal, hogy a helytelennek talált részlet is olvasható maradjon.

b) A szabályellenes drágaságu gyógyszer helyett használandót, s a helytelen mennyiség kijavitását megjegyzik.

c) Járványok alkalmával rendelt vényeknél, a rendelvények keltöknek s a betegnek ugyanazon időben kimutatott számuknak összhangzására felügyelnek.

d) A szabályelleneseknek talált vényeket és

számlákat e kifejezéssel: „szabályellenesnek találtatott" veres tentával megjelölik, különben pedig az egyes vényeket és számlákat egyszerüen láttamozzák.

16. §. A hatósági főorvosok által bármily irányban szabályelleneseknek talált számlák, az eset minősége szerint: a rendelő orvosnak, sebésznek, állatorvosnak, vagy a gyógyszerésznek, esetleg a községi hatóságnak igazolás vagy kiegészités végett visszaküldendők.

17. §. Az előlegesen megvizsgált oly gyógyszerszámlákra, melyek községi gyógyintézetekel, vagy egyéb községi alapitványokat illetnek: a gyógyszerész számára az összeg két harmada előlegképen utalványozandó.

18. §. Sérültek gyógykezelésénél és minden oly esetekben, melyek nem a járvány rendszabályok szerint kezelendők, az ide vonatkozó számlák előterjesztésénél ki kell jelölni, hogy a fennálló szabályok értelmében ki kötelezhető a költségek megtérítésére?

Állatjárványokra vonatkozó számláknál, az állat tulajdonosának vagyontalansága a helyhatóság által bebizonyitandó.

19. §. A felnőttek számára rendelhető vények ide csatolt sorozata, a rendelő és ellenőrizö egészségügyi közegek feladatának könnyebbitésére mellékeltetik és pedig azon megjegyzéssel: hogy az egyes vények egyedül megnevezéseik szigoru megtartása mellett rendelhetők, s hogy mindazon gyógyszerek, melyek e vénymintázatban nem találtatnak, gyógyszertanilag — magistraliter — rendelendők.

Midőn a rendelvényezés gyermekek számára történik, a tudomány szabályai szerint, koruknak megfelelő adagolás követendő.

Vényminták.

1. Aqua emetica.

Rp. Tartari emetici
grana tria (decigrammata duo).
Aquae destillatae
uncias tres (grammata nonaginta).

2. Aqua vegeto-mineralis Goulardi.

Rp. Aquae Goulardi
uncias quinque (grammata centum-quinquaginta).

3. Aqua Kreosoti.

Rp. Kreosoti
drachmam unam (grammata quatuor).
Aquae communis
uncias decem (grammata tercenta).

4. Collyrium adstringens.

Rp. Sulfatis Zinci
grana duo (centigrammata duodecim).
Aquae destillatae
uncias duas (grammata sexaginta).
Tincturae Opii crocatae
guttas sex.

5. Collyrium adstringens luteum.

Rp. Collyrii adstringentis lutei
uncias tres (grammata nonaginta).

6. Collyrium cum Argento nitrico.

Rp. Argenti nitrici
grana tria (decigrammata duo).

Aquae destillatae
uncias duas (grammata sexaginta).

7. Collyrium Atropini fortius.

Rp. Atropini sulfurici
granum unum (centigrammata sex).
Aquae destillatae
drachmas duas (grammata octo).

8. Collyrium Atropini mitius.

Rp. Atropini sulfurici
granum semis (centigrammata tria).
Aquae destillatae
drachmas duas (grammata octo).

9. Collyrium Beeri.

Rp. Lapidis divini
grana quinque (decigrammata tria).
Aquae destillatae
uncias duas (grammata sexaginta).
Laudani liquidi Sydenhami
guttas quatuor.
Aceti Lythargyri
guttas septem.

10. Collyrium Conradi.

Rp. Mercurii sublimati corrosivi
granum semis (centigrammata tria).
Aquae destillatae
uncias duas (grammata sexaginta).
Laudani liquidi Sydenhami
guttas tres.
Mucilaginis Gummi arabici
drachmam unam (grammata quatuor).

11. Collyrium Sulfatis Cupri.

Rp. Sulfatis Cupri
grana quinque (decigrammata tria).
Aquae destillatae
uncias tres (grammata nonaginta).

12. Collutorium Natrii boracici.

Sp. Natri boracici
drachmas duas (grammata octo).
Aquae communis
uncias decem (grammata trecenta).
Mellis despumati
unciam semis (grammata quindecim).

13. Decoctum Althaeae.

Rp. Radicis Althaeae
drachmas duas (grammata octo).
Coque cum s. q. Aquae communis per 1/4 horae. ad colaturam:
unciarum sex (grammata centumoctuaginta).
Syrupi simplicis
drachmas duas (grammata octo).

14. Decoctum Arnicae Florum.

Rp. Florum Arnicae
unciam semis (grammata quindecim).
Coque cum s. q. aquae communis per 1/4 horae ad colaturam:
unciarum sex (grammatum centumoctuaginta).
Syrupi simplicis
drachmas tres (grammata duodecim).

15. Decoctum Chinae.

Rp. Corticis Chinae
unciam semis (grammata quindecim).
Coque cum aqua communi per 1/2 horam adcolaturam:
unciarum sex (grammatum centumoctuaginta).

16. Decoctum Lini.

Rp. Seminum Lini
drachmas duas (grammata octo).
Coque cum aqua communi per 1/4 horae ad colaturam:
unciarum sex (grammatum centumoctuaginta).
Syrupi simplicis
drachmas tres (grammata duodecim).

17. Decoctum Ononidis spinosae.

Rp. Radicis Ononidis spinosae
unciam semis (grammata quindecim).
Coque cum aqua communi per 1/4 horae ad colaturam:
unciarum sex (grammatum centumoctuaginta).
Syrupi simplicis
drachmas duas (grammata octo).

18. Decoctum Salep.

Rp. Tuberis Salep ruditer tusi
scrupulum unum (decigrammata tredecim).
Coque cum aqua communi per 1/4 horae ad colaturam:

unciarum sex (grammatum centumoctuaginta).
Syrupi simplicis
drachmas duas (grammata octo).

19. Emplastrum adhaesivum borussicum.

Rp. Emplastri adhaesivi borussic
unciam semis (grammata quindecim).

20. Emplastrum solvens.

Rp. Emplastri Conii maculati
unciam semis (grammata quindecim).
„ Saponati
unciam (grammata triginta).
M. liquando in emplastrum.

21. Emulsio amygdalina.

Rp. Emulsionis amygdalinae
uncias sex (grammata centumoctuaginta).

22. Emulsio oleosa.

Rp. Emulsionis oleosae
uncias sex (grammata centumoctuaginta).

23. Infusum Arnicae.

Sp. Radicis Arnicae
drachmas duas (grammata octo).
Infunde cum aqua communi fervida per 1/4 horae ad colaturam:
unciarum sex (grammatum centumoctuaginta).

Syrupi simplicis
drachmas tres (grammata duodecim).

24. Infusum Valerianae.

Rp. Radicis Valerianae
drachmas duas (grammata octo).
Infunde cum aqua communi fervida per 1/4 horae ad colaturam:
unciarum sex (grammatum centumoctuaginta).
Syrupi simplicis
drachmas tres (grammata duodecim).

25. Infusum Ipecacuanhae cum Acido phosphorico.

Rp. Radicis Ipecacuanhae ruditer tusae
grana quinque (decigrammata tria).
Infunde cum aqua communi fervida per 1/4 horae ad colaturam:
unciarum quinque (grammatum centumquin-quaginta).
Acidi phosphorici
drachmam semis (grammata duo).
Syrupi simplicis
drachmas tres (grammata duodecim).

26. Infusum Foliorum Sennae.

Rp. Foliorum Sennae alexandrinae
unciam semis (grammata quindecim).
Infunde cum aqua communi fervida per 1/4 horae ad colaturam:
unciarum quatuor (grammatum centumviginti).

Syrupi simplicis
drachmas duas (grammata octo).

27. Linimentum ad ambustionem.

Rp. Olei Olivarum
Aquae Calcis
aa uncias duas (grammata sexaginta).
M. fiat linimentum.

28. Linimentum ammoniatum.

Rp. Linimenti ammoniati
uncias duas (grammata sexaginta).

29. Mixtura Acidi tartarici.

Rp. Acidi tartarici
grana decem (decigrammata septem).
Aquae communis
uncias quinque (grammata centumquinquaginta).
Syrupi simplicis
unciam semis (grammata quindecim).

30. Mixtura cum Acido sulfurico.

Rp. Acidi sulfurici diluti
druchmam semis (grammata duo).
Aquae communis
uncias quinque (grammata centumquinquaginta).
Syrupi simplicis
unciam semis (grammata quindecim).

31. Mixtura cum Acido phosphorico.

Rp. Acidi phosphorici
drachmam semis (grammata duo).

Aquae communis
uncias quinque (grammata centumquinquaginta).
Sprupi simplicis
unciam semis (grammata quindecim).

32. Mixtura amara.

Rp. Extracti Gentianae
drachmam unam (grammata quatuor).
Aquae Foeniculi
Menthae crispae
aa uncias tres (grammata nonaginta).

33. Mixtura nitrata.

Rp. Kalii nitrici
scrupulum (decigrammata tredecim).
Aquae communis
uncias quinque (grammata centumquinquaginta).
Syrupi simplicis
drachmas tres (grammata duodecim).

34. Mixtura Salis ammoniaci.

Rp. Muriatis Ammoniae
grana quindecim (gramma unum).
Aqnae communis
uncias quinque (grammata centumquinquaginta).
Succi Liquiritiae depurati
drachmas tres (grammata duodecim).

35. Mucilago Camphorae.

Rp. Pulveris Camphorae
drachmam unam (grammata quatuor).
„ Gummi arabici
drachmas duas (grammata octo).
Aquae communis
unciam semis (grammata quindecim).

36. Pasta Acidi sulfurici.

Rp. Acidi sulfurici concentrati
unciam semis (grammata quindecim).
Carbonis Tiliae q. s. ut fiat pasta mollis.

37. Pasta Viennensis.

Rp. Kalii caustici fusi
drachmas duas (grammata octo).
Calcis ustae
drachmam unam (grammata quatuor).
fiat cum s. q. spiritus Vini rectificati pasta mollis.

38. Pilulae Corrisivi.

Rp. Sublimati corrosivi in aqua soluti
granum (centigrammata sex).
Pulveris Radicis Liquiritiae
Extracti Liquiritiae liquidi
aa scrupulum (decigrammata tredecim).
M. fiant pilulae 20. Conspergantur
Pulvere Radicis Liquiritiae.

39. Pilulae Aloes.

Rp. Extracti Aloes
drachmam (grammata quatuor).
fiant cum s. q. spiritus Vini rectificati pilulae 30. Consp. Pulvere Magnesiae carbonicae.

40. Pilulae laxantes.

Rp. Pilularum laxantium
Nr. 30.

41 Pulvis Chinini bisulfurici.

Rp. Chinini bisulfurici
grana duo (centigrammata duodecim).
Sacchari pulverisati
grana sex (decigrammata quatuor).
Detur pro dosi una.

42. Pulvis Doweri.

Rp. Pulveris Doweri
grana duo (centigrammata duodecim).
Sacchari albi
grana sex (decigrammata quatuor).
Detur pro dosi una.

43. Pulvis Emeticus.

Rp. Tartari emetici
granum semis (centigrammata tria).
Pulveris Ipecacuanhae
grana decem (decigrammata sex).
Detur pro dosi una.

44. Pulvis ferratus.

Rp. Ferri Hydrogenio reducti
grana duo (centigrammata duodecim).
Sacchari pulverisati
grana sex (decigrammata quatuor).
Detur pro dosi una

45. Pulvis Morphii hydrochlorici.

Rp. Morphii hydrochlorici
grani partem duodecimam (milligrammata quinque).
Sacchari pulverisati
grana sex decigrammata quatuor).
Detur pro dosi una.

46. Pulvis Opii.

Rp. Laudani puri
grani partem sextam (centigramma unum).
Sacchari pulverisati
grana sex (decigrammata quatuor).
Detur pro dosi una.

47. Pulvis pro Cataplasmate.

Rp. Farinae Placentarum Lini
libram unam (grammata tercenta sexaginta).

48. Pulvis pro Synapismo.

Rp. Farinae Seminum Synapis
uncias duas (grammata sexaginta)

49. Solutio belgica vel Vleminx.

Rp. Solutionis belgicae
uncias octo (grammata ducenta quadraginta).

50. Solutio Ferri sesquichlorati.

Rp. Ferri sesquichlorati cystallisati
grana decem (decigrammata sex).
Aquae communis
uncias duas (grammata sexaginta).

5l. Solutio Kalii jodati.

Rp. Kalii jodati
drachmam unam (grammata quatuor).
Aquae communis
uncias quinque (grammata centumquinquaginta).

52. Solutio Sulfatis Chinini.

Rp. Sulfatis Chinini
grana duodecim (decigrammata octo).
Acidi sulfurici diluti
guttas duodecim.
Aquae destillatae
uncias tres (grammata nonaginta).

53. Solutio Sulfatis Chinini pro injectione subcutanea.

Rp. Bisulfatis chinini
drachmam semis (grammata duo).
Aquae destillatae
unciam semis (grammata quindecim).

54. Solutio Morphii hyrochlorici pro injectione subcutanea.

Rp. Morphii hydrochlorici
granum unum (centigrammata sex).
Aquae destillatae
drachmas duas (grammata octo).

55. Species Althaeae.

Rp. Specierum Althaeae
unciam unam (grammata triginta).

56. Thea amara.

Rp. Herbae Centaurii minoris
Foliorum Menthae piperitae
aa drachmas duas (grammata octo).

57. Thea diaphoretica.

Rp. Florum Sambuci
unciam unam (grammata triginta).

58. Thea diuretica.

Rp. Baccarum Juniperi ruditer tusarum
unciam unam (grammata triginta).
Radicis Ononidis spinosae
Seminum Anisi stellati
aa drachmas tres (grammata duodecim).

59. Unguentum Acidi carbolici.

Rp. Acidi carbolici
drachmam (grammata quatuor).
Glycerini
uncias duas (grammata sexaginta).

60. Unguentum Hydrargyri.

Rp. Unguenti Hydrargyri
unciam semis (grammata quindecim).

61. Unguentum ophtalmicum flavum.

Rp. Mercurii praecipitati flavi
granum et semis (decigramma unum).
Cerae albae liquefactae
scrupulum (decigrammata tredecim).
Axungiae porci
drachmam semis (grammata duo).
M. exactissime in unguentum.

62. Unguentum Sabadillae.

Rp. Unguenti Sabadillae
unciam semis (grammata quindecim).

63. Unguentum ad scabiem.

Rp. Unguenti ad scabiem
uncias duas (grammata sexaginta).

Az 1881—82-ben megjelent a gyógyszerészetet érdeklő német munkák jegyzéke.

Dr. Arendt Rud., Technik der Experimental chemie. Anleitung zur Ausführung chem. Experimente beim Unterrichte an niederen und höheren Schulen. Tanulóknak és tanitóknak. Számos a szöveg közé nyomatott fametszettel. Hamburg. Voss kiadása. Ára 25 márka.

Dr. Barfoed Chor., Lehrbuch der organischen qualitativen Analyse. A szöveg közé nyomtatott fametszetekkel. Koppenhaga 1881. A. F. Høst und Sohn kiadása. Ára 10 mark.

Dr. Beilstein F. Professor. Handbuch der organischen Chemie. Hamburg. Voss kiadása. ára 3 márka.

Bell Dir James, die Analyse und Verfälschung der Nahrungsmittel. Németre fordította Carl Ulirus. Előszóval ellátta Dr. Eugen Sell. 1 kötet. Thea, kávé, kakao, cukor stb. 27 a szöveg közé nyomatott képpel. Berlin. Springer kiadása. 2,80 mark.

Dr. Birnbbaum K. Professor. Leitfaden der chemischen Analyse für Anfänger. 4. verbess. auflage. 8. 106 oldal. Lipcse. Quandt und Händel kiadása. 1,6 mark.

Dr. J. D. Bötke, Sammlung stöchiometrischer Aufgaben zum gebrauche beim chemischen Unterrichte. sowie beim Selbststudium. Nach der dritten holländischen auflage bearbeitet. Berlin 1882. Springer kiadása. 1,4 mark.

Dr. H. Böttger die reichsgesetzlichen Bestimmungen über den Verkehr m. Arzneimitteln (Kaiserl. Verordnung vom 4 Jan. 1875.) Unter benützung der Entscheidungen der deutschen Gerichtshöfe erläutert. 8-ad. 110 old. Berlin, Springer kiadása. 2 mark.

Geschichte der Apothekerreformbewegungen in Deutschland von 1852—1882. Berlin 1882. Springer kiad. 3 mark.

Dr. Osc. Brefeld, botanische Untersuchungen über Schimmelpilze. Untersuchungen aus dem Gesammtgebiete der Mykologie. Lipcse. Felix kiad. 20 mark.

Dr. Alexander Classen, Professor. quantitative Analyse auf electrolytischem Wege. Für Unterrichtslaboratorien, Chemiker und Hüttenmänner. Nach eigenen Methoden. A szöveg közé nyomtatott fametszetekkel. 8-ad rét. 52 oldal. Aachen. Mayer kiadása. 2,4 mark.

Dr. G. Dragendorf, die qualitative und quantitative Analyse von Pflanzen u. Pflanzentheilen. Fametszetekkel és egy litogr. táblával 8-ad rét. 285 oldal. Göttingen 1882. Vandenhoek és Ruprecht kiadása. 6 mark.

Dr. Fr. Eisner, die Praxis der Nahrungsmittel Chemikers. Anleitung zur Untersuchung v. Nahrungsmitteln und Gebrauchsgegenständen, sowie für hygien Zwecke. Gyógyszerészek és egészségügyi hivatalnokok számára. 2-ik bővített és javitott kiadás. 79 a szöveg közé nyomtatott fametszettel. 8-ad rét. 216 oldal. Hamburg. Voss kiadása. 4 mark.

Encyklopädie der Naturwissenschaften, vom Prof. Dr. Jäger. A. Kenngott, Ladenburg etc. 1-ső rész 25—29 füzet. Fametszetekkel 8-ad rét. Breslau. Trewand kiad. 3 mark. Tartalom 25. Handwörterbuch der Zoologie, Anthropologie und Ethnologie. 7-ik füzet (273—409 oldal). — 26. 27. Handbuch der Mathematik. 11-ik és 12-ik füzet (vége) 2 kötet 701—963 oldal. — 28. 29. Handbuch der Botanik. 9 és 10-ik füzet (2 kötet 303—555 oldal).

— ugyanaz. 2-ik rész. 1-ső és 2-ik füzet 8-ad rét. 3 mark. Tartalom 1. Handwörterbuch der Mineralogie, Geologie und Paleontologie. von Prof. Dr. A. Kenngott unter mitwirkung von Prof. Lasaulx és Pr. F. Rolle. 1-ső füzet (1 kötet VI. 1—144 oldal fametszetekkel). 2-ik Handwörterbuch der Pharmakognosie der Pflanzenreichs, von Dr. Prof. C. Wittstein.

— ugyanaz. 2-te Abtheilung. 3-ter Theil. Handwörterbuch der chemie von Prof. Dr. Ladenburg. Számtalan fametszettel. 1 kötet.

Dr. Emil Erlenmeyer Prof., Lehrbuch der organischen Chemie. 3 füzet 8-ad rét. Lipcse C. F. Winter kiad. 4 mark.

— ugyanaz. 2-ik rész. 1 és 2-ik füzet 8-ad rét 6 mark. Tartalom: Die aromatischen Verbindungen von Dr. Rich. Meyer.

Fick Emil. Flora von Schlesien preussischen und österreichischen Antheils, enth. die wildwachs. verwilderten und angebauten Phanerogamen und Gefäss-Cryptogamen. Unter Mitwirkung von Rudolf von Uechtritz bearbeitet. 8-ad rét. (571 oldal). Breslau, Kern kiad. 14 mark.

Dr. F. Fischer, die menschlichen Abfallstoffe, ihre praktische Beseitigung und landwirtschaftliche Verwerthung. A szöveg közé nyomtatott fametszetekkel. 175 oldal 8 rét. Braunschweig. Vieweg und Sohn kiadása 1882. 5 mark.

Dr. Rud. Fittig Prof., Grundris der Chemie. 1 Theil. Unorganische Chemie. 3 umgearbeitete Auflage. 8-ad rét. 1543 oldal). Lipcse Drucker és Humblot kiadása. 7.20 mark.

Dr. H. Fleck Prof., die Chemie im dienste der öffentlichen Gesundheitspflege. Ein Wegweiser für Verwaltungsbeamte. Aerzte. Ingenieure und Chemiker zur Beantragung. Bewerkstelligung und Beurtheiligung chemische untersuchungen und darauf begründeter fachmänner. Gutachten. 8-ad rét (220 oldal). Dresda 1882. Zahn kiadása. 6 mark.

F. A. Flückiger. Pharmakognosie des Pflanzenreichs. 2-te Auflage. 2-te Lieferung. Berlin 1882. R. Gärtner kiadása. 6 mark.

Dr. Fodor József Professor, hygienische Untersuchungen über Luft, Boden und Wasser, insbesondere auf ihre beziehungen zu den epidemischen krankheiten. A magyar tudom. akademia meghbizásából. — Magyarból forditva. Képekkel. 1-sö rész a levegö. 2-ik rész a föld és viz. Braunschweig Vieweg és fia kiadása 1881—82. 8 mark.

Dr. R. Fresenius, Zeitschrift für analytische Chemie. Autoren und Sachregister zu den Bänden 11—20. Wiesbaden, Kreidel kiadása. 4 mark.

Dr. R. Fresenius. Anleitung zur quantitativen chemischen Analyse. 6 Auflage. (2 kötet) 2-ik kötet 5-ik füzet. Braunschweig, Vieweg és fia kiadása. 1882. 1.8 mark.

Dr. Aug. Garcke Professor. Flora von Deutschland. Kirándulók használatára. iskolában vagy a magánytanulas számára. 14.ik kiadás. 8-ad rét (516 oldal) Berlin, Paray kiad. 3.5 mark.

Gehe et Comp. Handelsbericht. September 1881. 61 oldal) és Április 1882. (79 oldal). Drezda 1881—82 Zahn kiadása. 1.6 mark.

Gmelin-Krauts Handbuch der Chemie. Anorganische Chemie in 3 Bänden. 6-te umgearbeitete Auflage. Fametszetekkel 2 kötet. 2-ik rész 7 és 8-ik füzet. 8-ad rét. Heidelberg. C. Winter kiadása. füzete 1.5 mark.

Dr. Richard Godeffroy. Compendium der Pharmacie. Chemisch-pharmaceutisch. Präparatenkunde Tekintettel az osztrák, a magyar, a német gyógyszerkönyvre. Képekkel. A fontosabb gyógyszerészi törvények gyüjteményével. közegészségügyi hivatalhokok, gyógyszerészek és orvosok számára. 1 szinképtáblával. Bécs 1881. Perles kiad. 25 mark.

Gremli A. Exkursionsflora für die Schweiz. Nach der analyt. Methode bearbeitet. 4-ik bövitett és javitott kiadás. 8-ad rét 486 oldal. Aarau 1882. Christen kiadása. ára 4.5 mark.

Grissmayer Viktor Dr. Die Verfälschung der wichtigsten Nahrungs und Genussmittel vom chemischen Standpunkte. 6 táblával. 2-ik bövitett és javitott kiadás. 8-ad rét. (146 oldal) Augsburg 1882. Lambert und C. kiad. 2 mark.

Günther Herman. Botanik. Táblázatok az Éjszaknémetországban gyakori vad és cultivált növények meghatározására. 2-ik javitott és bövitett kiadás. 86 a szöveg közé nyomtatott famelszettel. 8-ad rét 327 oldal. Hannover 1881. Helwig kiad. 1.5 mark.

Hager Herm. Dr. Handbuch der pharmaceu-

tischen Praxis. Gyógyszerészek, orvosok, droguisták és egészségügyi hivatalnokok számára. Számtalan fametszettel. Kiegészítő kötet 8—11 füzet. 8-ad rét. Berlin, Springer kiad. ára 2 mark.

— Commentar zur Pharmac. German. edit II. Számos a szöveg közé nyomatott fametszettel. 7 ivet tartalmazó füzetekben 8-ad rét. á. 2 mark. Berlin, J. Springer kiadása.

Hager és Gawalowski. Untersuchungen. Kézikönyv vizsgálására és értékmeghatározására mindennemü árucikkeknek, nyers és iparterményeknek, mérgek, tápszerek, és titkos szereknek, 2-ik átdolgozott kiadás. Körülbelül 15 füzetben 2 márkjával. Fametszetekkel. Lipcse E. Günther kiad.

Hallier E. Dr. Flora von Deutschland.

Handbuch der gerichtlichen Medicin. Bearbeitet v. Dr. Belohradsky, Prof. D. D. L. Blumenstok, Dragendorf etc. Hrrg. v. Reg—R. Prof. Dr. J. Maschka. I kötet. 8-ad rét. Tübingen 1882. Laupp M. kiad. 15 mark. — Tartalom: A mérgezések törvényszéki orvosi szempontból, Dr. Schuchard, Prof. D. D. M. Seidel Ph. Husemann, A Schauenstein. Egy színezett litogr. táblával. (791 oldal).

Handwärterbuch, neues, der Chemie. Auf Grundlage d. v. Liebig, Poggendorff u. Wöhler. Kolbe und Fehling hoig. Handwörterbuchs der reinen und Angevandten Chemie und unter Mitwirkung v. Baumann, Bunsen, Classen etc. bearb und redig. v. Prof. Dr. Hermann von Fehling. A szöveg közé nyomatott fametszetekkel 41-ik füzet. 8-ad rét. (4-ik kötet 49—144 old.) Braunschweig, Vieweg és fia á 2,4 mark.

Henkels. Profess. Dr., Grundriss der allgemeinen Waarenkunde für das Selbststudium wie für den Unterricht an Lehranstalten, zugleich Hand- und Nachschlagebuch für Kaufleute jeder Branche. 3-ik Dr. Teichlinger által átdolgozott kiadás 7 fametszettel 3-ad rét. (460 oldal). Stuttgart 1882. Maier kiadása. 5 mark.

Husemann weil. Aug., A. Hilger és Thdr. Husemann Prof. D. D., die Pflanzenstoffe in chemischer, physiologischer, pharmakologischer und toxicologischer Hinsicht. Orvosok, gyógyszerészek és vegyészek számára. 2-ik teljesen átdolg. kiad. 2. kötet. 8-ad rét. Berlin 1881. Springer kiad. 12 mark.

Husemann Th., die Vergiftungen in gerichtsärztlicher Beziehung. Handbuch der gerichtlichen Medicin.

Dr. Jacobsen Emil, chemisch-technisches Repertorium. Közlemények az uj találmányokról, haladásokról és javitásokról a technika és ipar mezején, utasitással a gépek, eszközök és az irodalomra 1881. 2 félév 8-ad rét. Berlin, Gärtner, 5, 4 mark.

Jahresbericht über die Fortschritte der Chemie und verwandter Theile anderer Wissenschaften. A. Bornträger, T. Braun, A. Breuer stb. közreműködése mellett szerk. T. Fittica, 1880. 2 füzet. 8-ad rét. (481—960 lap). Giessen 1881. Ricker kiadása 10 mark.

— über die Fortschritte auf dem Gebiete der reinen Chemie, D. D. Aug. Bernthsen, Otto Hehner, Prof. Dr. Karl Heumann Dr. C. Seubert közreműködése mellett szerk. Prof. Dr. W. Staedel 8-ik évfolyam 1880. 2. füzet 8-ad rét. (VIII. 289—644 oldal). Tübingen, Haup 7 mark.

— über die Fortschritte der Pharmacognosie, Pharmacie und Toxicologie, Szerk. Dr. N. Wulfsberg, Prof. Dr. Dragendorff és W. Marine közreműködésével. 15-ik évfolyam 1880. 8-ad rét. Göttingen 1882. Vandenhöch und Ruprecht kiad 6 mark.

Karsten, Professor Deutsche Flora. Pharmaceutisch medicinische Botanik. Alapvonalak a rendszeres magánoktatásra, orvosok, gyógyszerészek, és botanikusok számára. Körülbelül 700 a szöveg közé nyomtatott fametszettel. 6-ik és 8-ik füzet. 8-ad rét. Berlin, Spaeth kiadás. 1,5 mark.

König Prof. Dr. J., Bestand und Einrichtungen der Untersuchungsämter für Nahrungs- und Genussmittel in Deutschland und ausser deutschen Staaten. Nebst Vorschlägen zur einheit. Organisation. 8-ad rét. (VIII. 163 old.) Berlin, Springer k. 3 mark.

Chemie der menschlichen Nahrungs- und Genussmittel. 1. Heft a. u. d. P. Chemische Zusammensetzung der menschlichen Nahrungs- und Genussmittel. Nach vorhandenen Analysen mit Angabe der Quellen zusammengestellt u. berechnet. 2-ik bővített kiadás. 8-ad rét. (351 lap) kötve 9 mark.

Procentische Zusammensetzung und Nährgeldwerth der menschlichen Nahrungsmittel, nebst Kostrationen u. Verdaulichkeit einiger Nahrungsmittel. Chromolit. táblával. 8-ad rét. (4 old.) Berlin, Springer kiad. 1,2 mark.

Kohlmann B. és Dr. F. Frerichs. Rechentafeln zur quantitativen chemischen Analyse. 8 ad r. (212 old.) Lipcse. Barth kiad. 8 mark.

Kolbe, Prof. Dr. Hermann. zur Entwicklungsgesichte der theoretischen Chemie 8-ad r. (117 old. Lipcse, Barth kiad. 16 mark.

Ausführliches Lehr- und Handbuch der organischen Chemie. Branschweig. Vieweg és fia 7,27 mark.

Krause Dr. G. Internationale. Tabelle der chemischen Elemente u. ihrer Eigenschaften. (Németül, franciául és angolul) 3-ik javított kiadás 1 mark.

Kummer, Paul. der Führer in die Pilzkunde. Bevezetés a Németországban előjövő gombák, könnyű, gyors és biztos felismeréséhez. 2-ik teljesen átdolgozott kiad. 46 litogr. képpel 4 táblán 8-ad rét. (188 old.) Zerbst, Luppe kiad. 3,6 mark.

Ladenburg, Prof. Dr. Handwörterbuch der Chemie. Számos fametszettel.

Landauer J. die Löthrohranalyse. Segédkönyv a száraz uton végrehajtandó vegyvizsgálatokhoz. Elderhost Will. Manual of qualitative blowpipe analysis-e után szabadon átdolgozva. A szöveg közé nyomtatott fametszetekkel. 2-ik bővített kiadás. 8-ad rét (176 old.) Berlin Springer kiad. 4 mark.

Lehmann F. W. Otto Realschullehrer. Giftpflanzen, und besond. Berücksicht. der wirksamen Stoffe. Számos a szöveg közé nyomtatott fametszettel. 8-ad rét. (126 old.) Hamburg J. F. Richter 1,5 mark.

Lemis, Dr. Synopsis der drei Naturreiche. 2 rész. Botanik. 3-ik teljesen átdolgozott kiadás, sok száz fametszettel. Prof. Dr. A. B. Frank. (3 kötet) 1 kötet általános rész. 8-ad rét. (544 old.) Hannover 8 mark.

Loebisch Prof. Dr. W. F. Anleitung zur Harn, analyse f. praktische Aerzte. Studierende und Chemiker. Különös tekintettel a gyógyászatra. 2-ik átdolg. kiad. 48 fametszettel és 1 színezett táblázattal 8-ad rét. (449 old.) Wien, Urban und Schwarzenberg kiad. 9 mark.

Loew Ocs., és Theuz. Pokorny, die chemische Ursache des Lebens, theoretisch und experimentell nachgewiesen. (Egy színezett lithogr. tábl.) 8-ad rét (60 old.) München J. A. Finsterlin hizom. 2 mark.

Lorinser, — R. Dir. Dr. Friedrich Wilhelm., die wichtigsten essbaren verdächtigen und giftigen Schwämme m. naturgetreuen Abbildung. 12 színnyomatú táblán. A cs. k. alsó ausztriai egészségügyi tanács meghizásából összeállitva. 2-ik kiadás. 8-ad rét (88 old.) Bécs, Hölzel kiad. 10 mark.

Lorscheid, Rekt. Prof. Dr. J. Leitfaden der organischen Chemie. 25 a szöveg közé nyomtatott képpel. 8-ad rét (118 old.) Lipcse C. F. Winter kiad. 1,4 mark.

Meyer Dr. Rich., Einleitung in das Studium der aromatischen Verbindungen. (Erlenmeyer „Lehrbuch der organischen Chemie" cimü munkája után.) 8-ad rét (228 old.) Lipcse. C. F. Winter kiad. 4 mark.

— Die aromatischen Verbindungen. lásd: Erlenmayer E. Lehrbuch d. organischen Chemie.

Mittheilungen, mathematische und naturwissenschaftliche, aus den Sitzungsberichten der königl. preussischen Akademie der Wissenschaften zur Berlin. 1882-ik évfolyam. 8-ad rét (234 old.). Berlin, Dümmler kiad. 8 mark.

Müller, weil. Prof. Dr. Joh. Lehrbuch der Physik u. Meteorologie. Részben Puillet. „Lehrbuch der Physik" cimü müve után önállóan dolgozva. 8-ik

átdolgozott és Prof. Dr. Leop. Pfaudler által bővített kiadás. 3 kötetben. 13-ik kötet 2-ik rész. Körülbelül 2000 a szöveg közé nyomtatott fametszettel, részben színezve 8-ad rét Braunschweig. Vieweg és fia. kiad. 6 mark. teljesen 39 mark.

Naumann Prof. Dr. Alexand., Lehr- und Handbuch der Thermochemie. 8-ad rét. (606 oldal). Braunschweig. Vieweg és fia. kiad. 15 mark.

Neubauer C., és Jul. Vogel D. D., Anleitung zur qualitativen und quantitativen Analyse des Harns, sowie zur Beurtheilung der Veränderungen dieses Secrets mit besond. Rücksicht auf die Zwecke die Zwecke des prakt. Arztes. Orvosok, vegyészek és gyógyszerészek részére. 8-ik javított és bővített kiadás. Előszóval ellátta Dr. Rud. Frenenins. 1-sö rész. Analytika. Prof. Dr. H. Huppert-től. 3 litgr. táblával 39 fametszettel 8-ad rész. (XVII. 348 old.) Wiesbaden, 1881. Kreidel kiad. 7,6 mark.

Neubauer Dr. C. Systematischer Gang der qualitativen und quantitativen Analyse des Harns. 8-ik kiadás. Átdolgozta Dr. E. Borgmann. Wiesbaden, 1882. Kreidel kiadása.

Prantl, Prof. Dr. K. Lehrbuch d. Botanik für mittlere u. höhere Lehranstalten. Jul. Sachs. növénytana alapján kidolgozva. 295. fametszettel. 4-ik javított és bővített kiadás. 8-ad rét. (VIII. 326. oldal). Lipcse, Engelmann kiad. 4 mark.

Prollius F. Der französisch sprechende Pharmaceut. Sammlung der französischen Bezeichnungen etc. 3-ik kiadás. Luneburg. 1881. H. König. 1 mark.

Rabenhorst L., Kryptogamen — Flora von Deutschland, Oesterreich und der Schweiz. 2-ik kiadás. 1 kötet gombák. D. G. Wintertől. 6—7 füzet. 8-ad rét (353—480 old.) fametszetekkel. Lipcse. Kummer kiad. füzetje 2,4 mark.

Rammelsberg Prof. Dr. C. F., Handbuch der krystallographisch-physikalischen Chemie. 2-ik rész. Szerves vegyek. 124 fametszettel. 8-ad rét (XVI. 532 old.) Lipcse. Engelmann. 14 mark.

Reichardt Prof. Dr. E., Desinfection u. desinficirende Mittel zur Bekämpfung gesundheitschädlicher Einflüsse, wie Erhaltung der Nahrungsstoffe, in gemeinnütz. Egészségügyi közegek. gyógyszerészek. orvosok és laikusok számára. 2-ik erősen bővített és javított kiadás. 2 lithogr. táblával. 8-ad r. (V. 126 old.) Stuttgart. Enke kiad. 3 mark.

Richter M., Hülfs-Tabellen für das Laboratorium zur berechnung der Analysen 8-ad rét. (50 old.) Berlin. Springer kiad. 1 mark.

Rotter, Kreiswundarzt Dr. C., die mikroskopische Untersuchung des Schweinefleisches auf Trichinen und Finnen. Népies tanácsadó mészárosok számára. 21 képpel 6 litogr. táblán. 8-ad rét. (32 old.) Trier 1882. Stephanus kiad. 1,2 mark.

Boscoe H. E., és C. Schorlemmer Proff., ausführliches Lehrbuch der Chemie. 3 kötet. A szénenykönenyek. és derivatumai. vagyis a szerves vegytan. Számos fametszettel. Braunschweig. Schwetschke és fia kiad 12 mark.

Schaedler, Dr. Carl, die Technologie der Fette und Oele der Pflanzen- und Thierreichs. Számos fametszettel. (Körülbelül 5 füzetben). 1-sö füzet. 8-ad rét. (160 old.) Berlin. Polytechn. Buchhandl. 3.5 mark.

Schlechtendal D. .T L. V., L. E. Lagenthal. Proff. D. D., und akadem. Zeichenlehrer Dr. Ernst Schenk. Flora von Deutschland. 5-ik kiadás. Javitva és az ujabb tapasztalatokkal bővitve szerkesztette Prof. Dr. Ernst Hallier. 48—66 füzet. 8-ad rét. Gera, Köhler kiad. á 8 mark.

Schlickum O., Excursionsflora v. Deutschland. Rövid leirása az ottan szabadon növő és gyakrabban tenyésztett növényeknek. Képes melléklettel kezdők számára. Lipcse, E. Günther kiad. 5 mark. Kötve 6 mark.

Schmidt, Prof. Dr. Ernst, ausführliches Lehrbuch der pharmaceutischen Chemie. 2 kötet. Számos a szöveg közé nyomtatott fametszetekkel 8-ad rét. Braunschweig. Vieweg és fia kiad 28 mark.

Schneider Dr. F. C. és Prof. Dr. Aug. Vogl, Commentar zur össterreichischen Pharmaco-

poe. Kézikönyv gyógyszerészek, egészségügyi hivatalnokok, és orvosok számára, tekintettel a fontosabb külföldi gyógyszerkönyvekre. 3-ik átdolg. kiadás 164 fametszettel. Bécs. Manz kiadása. 24 mark, kötve 28 márka.

Schnetzler, Bürgermeister Karl, és Dr. Franz Neumann, die medicinischen Geheimmittel, ihr Wesen und ihre Bedeutung. A karlsruhei egészségügyi tanács adatai szerint kidolgozva. 1 és 2-ik kiad. 8-ad rét. (96 oldal). Karlsruhe, Bielefeld kiad. 1,20 marka.

Staas W., die Apotheker-Gesetze nach deutschen Reichs- und preusischen Landes-Recht. A gyakorlati használat számára összeállitva. 4-ik kiadás. Ujonnan átdolgozta C. Fander. 8-ad rét. (166 oldal). Berlin. Gaetner kiad. 3 mark. kötve 38, márka.

Taschenkalender für Pflanzen-Sammler. 2. javitott és 1000 növényre kibővitett kiadás (212 old.) Lipcse Leiner kiad. kötve 1,75 mark.

Wagners illustrirte deutsche Flora. 2-ik kiadás 1250 növény rajzával. (fametszettel). Dr. Prof. Aug. Garcke által bővitve és átdolgozva. 8-ad rét. Stuttgart. Shienemann kiad. Wagners Rud. von Jahres-Bericht über die Leistungen. der Chemischen Technologie m. besond. Berücksicht der Gewerbestatistik f. d. J. 1881. Szerk. Dr. Ferd. Fischer 27 illetve 12-ik évfolyam. 267 a szöveg közé nyomtatott ábrával. 8-ad rét. (1082 oldal). Lipcse. O. Wiegand kiadása 19 mark.

Weyl Th., Analytisches Hülfsbuch für d. physiologisch-chemischen Uebungen der Mediciner u. Pharmaceuten. Táblázatok. Berlin 1882. Springer kiadása, kötve 1,40 mark.

Wenghöffer, Lehr. Dr. Ludw., Kürzes Lehrbuch der Chemie der Kohlensstoffverbindungen unter besonderer Berücksicht. der neuesten Forschungen. 8-ad rét. (756 old.) Stuttgart, 1882. Wittwer kiadása 12 mark.

Wittstein G. D., Handvörterbuch der Pharmakognosie, d. Pflanzenreichs, lásd: Encyklopädie der Naturwissenschaften.

— Die Naturgeschichte des Cajus Plinius Secundus, ins Deutsche übersetzt u. mit Anmerkungen versehen. 12—13 füzet. Lipcse, 1882. Gressner és Schramm kiad. á 2 mark.

A gyakoribb mérgek fő- és helyettesitő ellenmérgeik

a mérgezési tünetek rövid felsorolásával

A méreg vagy mérgesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesitő ellenszer
Acidum hydrocyanic. Kalium cyan. Aqua amygdal. „ laurocer.	Kissé nagyobb adagban azonnali halál. Kis adagokban: az egész idegrendszer működésének nagymérvü háttáltatása, bénulási tünetek, melyek halált okoznak. Az érzékek eltompulása, ájulás, szédülés, görcsök. A keserü mandula-szag érezhető határozottan a lehelleten s minden váladékon	Rp. Cupri sulf. 2.0. Aquae dest. 28.0 Solv. Sg. Hánytató. 1 evő kanállal veendő fél óra mulva a maradék. Aqua chlorata Solutio calcariae hypochlorosae (Rp. Calc. chlorat. 4.0. Aquae 180.0. Acid. hydrochl. guttas 10.) Liquor Ammon. Caust. dil. (15—20 csepp prodosi) Ezen szerek belsőleg adagoltatnak, részben pedig belőlük a chlor és ammoniak elővigyázattal.	Hideg borogalások a fejre. Hideg öntözések. Izgató ürilő csörék.

A méreg vagy mérgesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesitő ellenszer
		beleheltetik, esetleg utána mérsékelt adagokban mákony és szunyal adagolható. Ha a fenti szerek nem használnának Chloroform 5 percenkint 4 grmos adagban. Érvágás.	
Acide mineralia. Acid. hydrochlor. Acid. nitric. „ phosph. „ sulfur. Erös növénysavak.	Nagy mennyiségben, gyorsan bekövetkező halál. Kisebb menynyiségeknél a száj- és gyomor nyákhártyák sajátságos ráncos kinézése, heves égés a gyomor és nyeldeklőben, a gyomor üszkösödése. Idegbajok, ájulás. A hányadék erös savanyu kémhatásu.	Lac. magnesiae 200.0 DS. Felét egyszerre, azután minden 5 perchen 1 evő kanállal felvállva a következő keverékből 2 kanállal. Rp. Ol. amygd. dulc. 20.0 Pulv. gmi arab 10.0 fiat emulsio c. Aquae dest 200.0 Syr. simpl. 100.0 D. Fehérnye-oldat vagy olaj	Kréta Fahamulug. Szappanviz. Nyákos, olajos ital. Tej. Hideg öntözések. Levezetö börizgatók Sok viz, hogy a savhigitassék a gyomorban.

A méreg vagy mérgesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesitő ellenszer
Acid. carbonicum et **carboneum oxydatum** (szénsav és szénelég) **Chlor, kénhydrogen** s egyébb mérges gáz.	Fejfájás, hódultság, szédülés, álmosság, erős bénulás, érzéketlenség, felpuffadt veres arc, kék ajkak, a pupilla kitágulása, végre agyszélhüdés.	égetett magnesiával. Rp. Ammon pur l. 40.0 S. szagolni Rp. Extr. secalis corn. 0.30 Solve in Aquae dest. 50.0 S. $^1/_4$ óránkint 1 kávés kanállal. Szabad levegö, valamint ammon. carb. pyroeleos., és más hasonló anyag szagoló szer gyanánt. Élenygáz belehelletése, köpölyök a tarkóra. Belsöleg még chloroform. Ha biztosak vagyunk benne, hogy a mérgező gáz chlor volt, úgy borszesz és spir. aeth. nitrosus vagy erös kénhydrogenviz szagolása.	Hideg öntözések és mosások az egész testre. Izgató bedörzsölések. Meleg lábfürdök. A beteg legelöször a káros léggel telt szobából eltávolittatik szabad levegöre s ott ruháitól megszabaditva, száját jól kimossuk. Chlornál higitott borszeszinni és szagolni. Olfactorium Hageri.
Aconitin.	Égetés a szájban, a nyák és a gyomorban. — Heves hányás.	Rp. Cupri sulf. 1.0. Aquae dest. 40.0. Solv. et Sg. Hánytató, feleadandó; 5 perc mulva, ha szükséges, a másik rész. Rp. Acid. tannici 4.0 Aquae dest. 200.0 Syr. simpl. 50.0 Sg. 5 p.-cenkint 1 evő kanállal. Adható sok állati szén vizzel.	Bármi módon hányás előidézése. — Erös feketekávé, csörék, hideg öntözések.
Alcohol hódulat (részegség)		Rp. Pepsin. germ. 2.0. Solve in Aquae dest. 200.0 Acidi muriat. 1.00 MDS. 5. percenkint 1 evő kanállal. vagy pedig: Rp. Ammon. pur. liq. gutt. 10 Aquae dest. 150.0 Syrup.	

A méreg vagy mérgesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
		simpl. 20.0 S. Egyszerre.	
Alkalia caustica et carbonica. Kali carbon. Ammonia.	Égetés a gyomorban, a nyeldeklő összehuzódása, véres hányás, altesti fájdalmak, véres székletétel, lehangoltság, az idegműködés megzavarása, fuldoklás. A nyál erős ammonia szagu.	Rp. Acid. tart. 10.0 Aquae fontis. 1000.0 Egy pohárral egyszerre meginni, azután minden 5-ben 5 evőkanállal keverve 1 kávéskanál mandulaolajjal. (Elég 100 grm. 5%-os lugessentiára) Acid. ac. dil. Succus citri. Ammoniakgáznál: Acid. acetic. conc. szagolni, belsőleg pedig eccl. a következő formában: Rp. Acet. crudi 20,0 Aquae dest. 200,0 Syr. simpl. 20.0 Sg. 5 percenkint egy evő kanállal.	Eccl. Emulsio oleosa. Hideg borogatások. Öntözések a hátgerinc mentén. Citromlé sok vizzel zsiros olajok, nyákos italok.
Aether-bódulat.		Rp. Ammon. pur. liq. gtt. 15. Aquae dest. 20.0 Sg. Egyszerre lenyelni. Rp. Ammon. pur. liq. 30,0 S. szagolni. Szabadlég, hideg borogatások és öntözések főképen a fejre. Hánytató.	Sok hideg viz ivása, Selterviz. Pulv. aeroph.
Analini praeparata.		A már többször előirt hánytató, Cupr. sulfuric.-ból. Rp. Magn. ustae in aqua 200,0 DS. Félóránkint egy evő kanállal.	
Antimonii praeparata Tart. stibiat.	Undorodás, heves hányás és hasmenés, kólika, égető fájdalom a szivürben és a gyomorban, görcsök az alsó végtagokban; nyelési nehézségek, nehéz zavaró	Rp. Acid. tannic. 3.0 Aquae dest. 140.0 Syrup. althae 60.0 MDS. 5 percenkint 1 evő kanállal, vagy: Nagy mennyiségü chinakéreg főzet vagy hatennek elkészi-	Cserenytartalmu főzetek. Pulv. aerophor. Nyákos italok mákonnyal. Langymeleg viz olvasztott vajjal.

A méreg vagy mérgesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
	jelenségek a tüdőben, delirium, ránggörcsök.	tése soká tartana, nagy mennyiségü chinakéregpor csergubacsfőzet.	
Antimonchlorid	Nyelési nehézségek, hányás, fájdalom a nyeldeklőben, a pupillák kitágulása heves altesti fájdalmak, stupor, trismus és collapsus, végre a halál.	Cukorral erősen elbontott sok nyákos és olajos ital, azután az antimon-készitményeknél általában felsorolt ellenszerek.	Mint az előző pontban.
Argenti praeparata	Fájdalmak az altestben, összehuzódás és fájdalom a garatban, nyálfolyás, véres hányás, hasmenés, nagymérvü gyorsitott légzés.	Natrium chloratum 20 grm. 300 gm. vizre, fele egyszerre beveendő, azután kanalanként; hánytató.	Fehérnye tartalmu s nyákos italok.
Arsen és készitményei Arsenic. alb.	A tünetek csak percek, néha csak órák után lépnek fel és	Először hánytató, azután lehetőleg frissen készitett	Nyákos italok. Fehérnye.

A méreg vagy mérgesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
	pedig nagymérvü bágyadtság, undor, heves fájdalom a nyak és gyomorban barna folyadék kihányása erős szomj, hasmenés, hideg izzadás, convulsiók és halál.	vaséleghydrat (könnyen készithető ex tempore, ha higitott fer. sesquichl. sol.-hoz ammoniát adunk feleslegben. Összerázva a folyadékot a csapadékkal 5 percenkint 1 evő kanállal adagolandó (antidot. arsenici albi) végre lac magnesiae 200 grm. egy harmadát egyszerre aztán 5 percenkint 1 evő kanállal.	Aqua Calcis. Tej.
Atropin	Szárazság a száj és nyeldeklőben, nagy szomj, megnehezitett nyelés, undor, zavart látási képesség, szédülés, delirium és halál.	Rp. Fol. jaborandi 10,0 f. inf. ad. coll. 200,0 S. egyszerre a felét aztán minden ½ órában 1 evő kanállal 1 kanál borral. Rp. Pilocarpin mur. 0,05	Gyomor kimosás, sok chinaforrázat. Calabarbab. Tanin nagy mennyiségben Electro magnetismus. Opi-

A méreg vagy mérgesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
		Aquae dest. 2.0. Bőr alá fecskendésre. Hánytató.	um, paprika, ammonia, pálinka, hideg zuhanyok.chloroform.
Belladonna.	Mint az atro-	pinnál.	
Auri praeparata		Acid. tannicum. Lac magnesiae.	Fehérnyetartalmu italok.
Baryt.	Mint az	ólomsóknál.	
Bismuthi praeparata.		Acid. tannicum.	Natrum bicarbonic
Bromum et bromi praeparata.		Lac magnesiae. hig kemnyepép.	Lisztpép.
Brucin	Lásd a strychnint.	Lásd strychninnél.	
Calcaria usta	Mint a maró alkaliáknál.	Rp.Magnesiae sulf.20.0 solve in aquae dest. 100.0 Syr. simpl.10.0 Sg. Egyszerre bevenni. Azután: Rp. Ol. amygd. dulc.	Syrup. sachari.Natr. sulf. Natr. bicarbonic. Ol. Olivar. Ecet, olaj. Nyákos italok.

A méreg vagy mérgesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
		20.0 Pulv. gummi arab. 10.0 terendocum Aquae dest. s. 15.0 Syr. simpl. 100.0	
Cannabis indica	Mint a mor-	phinnál.	
Cantharidin		Rp. Cupri sulf. 1.0 Aquae dest. 40.0 Solv. Sg. Hánytató. A fentebb már olvasható rendelet szerint. Rp.camphorae ras. 3.0 mucil. gum. arabici bene subact. misce cum Mixt. gummos.300.0 Tinct. opii s. gtt. 10. Sg. Minden 5—10 percben 1 evőkanállal.	
Carbolsav		Mint az aninnál hány-	

A méreg vagy mérgesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
		ható, azután: Rp. Magn. ust. in Aqua 200,0 Felét egyszerre azután minden 1/4 órában 1 evő kanállal felváltva Mixtura oleos. 200,0-ból egy kanállal.	
Chloralhydrat		Rp. Atropin. sulf. milligrm. duo Solve in Aquae dest. 35,0 Sg. félóra alatt kétszerre bevenni. (Atropin helyett 2,0 grm. tinct. belladonnae is vehető.)	
Chloroform		Rp. Ammon. pur. liq. 50,0 Sg. szagolni (hideg zuhany és jég a fejre) azután: Rp. Pulv. Seidlitz Nro. 2. Sg. Egyet beadni.	

A méreg vagy mérgesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
		Legutolsó esetben hánytató cupr. sulf.-ból.	
Chromsav és sói.		Rp. Pulv. ferri 5,0 Linct. oleos. Syr. simpl. aua 50,0 MDS. Jól felrázva 5 percenkint 1 kávés kanállal; utána 2 kanál viz. Magn. carbonica. Natr. bicarbonic.	Nyákos italok. Cukros viz. Tej.
Codein	Mint morphin.	Mint morphin.	
Colchicin	Mint az aconitinnél.	Mint az aconitinnél.	
Coniin.	Fejbódulas. Kék-veres felpuffadt arc. Szédülés, látási zavarok, álmosság, kitörő veszettség, félrebeszélés, hányás, gyomorégés, altesti fájdalmak, vé-	Rp. Strychin. nitr. 0,01 Solve in Aq. dest. 100,0 Tinct. opii s. gtt. 30. Sg. 1/4 óránkint két kávés kanállal mig 1/3-a elhasználtatott, azután minden	

A méreg vagy mérgesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
	res vizellet és szék, tajtékzás a szájban, hangtompulás, lélegzethiány, végre halál bénulás által.	¼ órában a második harmad elfogyásáig, végre minden órában.	
Cupri praeparata	Szárazság a szájban és nyelő szervekben, undor, ptyalismus, rézízű hányadék, böfögés, heves kólika nagy szomj.	Rp. Pulv. ferri 1-4.0 Flor. sulf. loti 8.0 M. intim. et adde: Syrup. simpl. 60.0 MDS. Jól fölrázva egy kávés kanálnyit fölváltva az alanti szerrel. Rp. Magn. ustae in aquaa 200.0 M. c. alb. ovor. Nro. quatuor. Aquae dest. 200.0 Syrup. simpl. 80.0 Sg. 5. percenkint fél kávéscsészével.	Sok forró szörp míg hányás áll be. Fehérnye, tej, vaséleghydrat.
Curare (Nyilméreg)		Rp. Strychnin. nitr. 0.05 Aquae dest. 5.0 Solv. Sg. Injectióra.	
Digitalin.	Mint a morphinnál.	Mint a morphinnál.	Csersav főzetek.
Gratiola.	Mint az aconitinnél.		
Helleborus.	Mint az aconitinnél.		
Hydrargyri praeparata. Merc. sébl. corrosivus.	Sajátságos ásványszerű savanyu iz összehuzó és égető érzés a nyeldeklőben, nyálfolyás, borzongás, maró fájdalmak a belszervekben, hányás, mellyel először epés, később véres anyagok ürítetnek ki. — Hasmenés, trismus, kissé gyorsitott erős érverés, bágyadtság, görcsök, convulsiók és halál.	Fehérnye 7 rész ferrum pulver. és 4 rész sulfur. subl. lotum; vagy vaspor és levél-ezüst mészszeli keveréke. Különben mint a rézsóknál.	Lisztpép.
Hyoscyamus	Lásd a morphiumot.		

A méreg vagy mérgesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
Jodum et eius praeparata		Lac magnesiae. Hig kenyepép.	Liszlpép.
Kreosot		Rp. Pulv. gui arab. 10,0 Ol. amygd. dulc. 20,0 fiat l. a. emuls. et adde Aquae dest. 280,0 DS. Negyedrészét egyszerre bevenni, aztán 10 percenkint lél theás csészével.	
Lactucarium	Mint a mor	phiummál.	
Morphium (Opium)	Érzéketlenség bódulás, nehéz fej, önkivületlenség, kipirult dagadt arc, a nyaki erek erős verése, kitágult láta, eltorzitott arcvonások, az érzékek működésének megszünése.	Rp. Hánytató cupr. sulf. hól mint fentebb; továbbá: Rp. Coffeae tostae 50.0 f. infus. ad collat. 200.0 Acid. tannici 4.0 Syr. simpl. 50.0 Sg. 5 p.-cenkint 1 evő kanállal.	Vérbocsátás, érvágás vagy a fül mögé helyezett köpölyök által, hideg borogatás, hideg vizzeli locsolás a mellre, izgatók, fekete kávé,

A méreg vagy mérgesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
	nehéz lélegzés, hideg testhör, vállogalva sebes és lassu érverés.		a nyeldeklő csiklandozása.
Muscarin. (Légyölő galóca méreg. mérges gombák.)	Undor, hányás, hasmenés, kólika, az alsó végtagok görese, nagyfoku szonj, nehéz cholera tünetek, ráng-görcsök, coma, halál.	L. a chloralhydratnál. vagy: Atropin sulf. 0,01 Aquae dest. 5,0 Sg. Injectiora.	
Nicotin. Dohányfüsttöli rosszullét.	Szédülés, stupor, hágyadtság, undor, hányás, hideg izzadás, reszketés s nagy erőtlenség.	Rp. Acet. crudi 50,0 Aquae dest. 200,0 Syr. simpl. 50,0 Sg. Felél egyszerre, aztán minden 5 pereben 1 evőkanállal. Mérgezési esetnél: lásd a morphiumot Rp. Acid. tannic. 4,0 Aquae dest. 200,0 Syr. simpl. 50,00 DS. 5 p.-cenkint 1 evőkanállal.	

A méreg vagy mérgesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
Paris quadrifolia	Lásd a morphiumnál.		
Petroleum aetherikus olajok.		Rp. Mixt. oleos. 1000,0 Sg. Folytonosan inni.	
Plumbi praeparata solubilia. Lythargirum.	Gyuladások a nyeldeklőben, a gyomorban és belekben, sápadtság, dugulás, a belszervek összehuzódása, hangnélküliség, a pupillák kitágulása, hideg izzadás, trismus, bénulások, erős ránggörcsök, halál.	Rp. Aquae laxat. 50,0 Magn. sulfur 30,0 Solv. in Aquae ferv. 300,0. Sg. 10 perc alatt kétszerre. Emeticum zinc. sulfuricumból. Kénsav-tartalmu viz. Fehérnye és tej. Chloroform.	Konyhasó, glaubersó, sulfur praecipitatum. Csereny-tartalmu főzetek.
Phosphorus.		Rp. Hánytató cupr. sulfuricumból az előbbi előírások szerint; aztán Rp. Ol. thereb. vetust. 30.0 (minél régibb, annál jobb) subag.	Nyákos italok. Viz krétával. Lisztpép. Hideg viz. Terpentinolaj theás kanalankint vizzel és tojás-

A méreg vagy mérgesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
		c. vit. ovor. Nro. duo. Aquae menthae pip. 250,0 Syr. simpl. 50,0 f. emulsio. Sg. Jól összerázva félóránkint egy evőkanállal a mixtura egy negyedének elhasználásáig; azután óránkint adagolandó. Ha a mérgezés kétséges: Rp. Magn. ust. in aqua 200,0 Aquae chlori 120,0 MD. — Solutio calcariae hypochlorosae decantatione parata (8 grm. calc. hypochl. 400 grm. Aqua és 10 csepp acidum hydrochloric.)	sárgájával összerázva (1—2óránkint.)
Phosphorégési sebek		Rp. Arg. nitr. fus. 2,0 Aquae	

A méreg vagy mérgesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
		dest. 200,0 Solv. Sg. A seb kicsecselése s kimosására.	
Pulsatilla.	Mint az aconitinnél.	Mint aconitinnél.	
Sabina.	Nagymérvü izgatottság, heves fájdalommal a gyomorban, undor és hányás, erős hasmenés. Görcsök, terhesekné abortus.	Mint a morphinnál.	Sok árpafőzet.
Santonin.		Hánytató cupr. sulfuricumból.	
Stanni praeparata.	Hányás, heves gyomorfájdalmak, szorongás, nyugtalanság, szomj, gyakori kis, erős érverés, izgatottsági tünetek, delirium.	Rp. Pulv. r. ipecac. 2.0 Misc. c. aq. dest. 100,0 Syr. simpl. 20.0 MDS. Hánytató; 1/4 óra alatt kétszerre beveni, azután Rp.	Fehérnye. Tej.

A méreg vagy mérgesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
		Magn. ustae in Aqua 200.0 S. Harmadát egyszerre, azután minden 5 percben 1 evő kanállal. Sok tej.	
Strammonium	Szédülés, fejfájás, kinézésváltozások, fuladási érzet, álmosság, hasmenés s állalában szaporodott kiválasztások.	Mint az opiumnál; azután: Morph. muriat. 0,10 Aquae dest. 10.0 Sg. Bőr alá fecskendésre.	
Strychnin (Nux vomica)	Bénulás rángásokkal, a tagok meredtsége váltakozva subsultussal, nehéz légzés, asphyxia és halál.	Mindenekelőtt a gyomor kiürítése, hánytató vagy gyomorszivattyu által, chloroform 4 grmos adagokban, mig csak a tünetek hevessége alább nem hagy. Azután: Rp. Acid. tannic. 3,0 Aquae	

A méreg vagy mérgesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesitő ellenszer
		dest 140.0 Syrup. simpl. 60.0 MDS. 5 percenkint 1 evő kanállal. Rp. Chloral. hydrat. 4.0 Aquae dest. 100.0 Solv. DS. Félóránkint egy evő kanállal.	
Veratrin	L. morphium.	L. morphium.	
Zinci salia	Gyorsitott érverés, halvány beesett arc, hideg végtagok.	Rp. Acid. tannici 4.0 Aquae dest. 140.0 Syrup. althaeae 60.0 DS. 5 percenkint 1 evőkanállal.	Cserenytartalmu italok. Natrum bicarbonic.
Kutya és macska harapás	Heves fájdalmak a harapás helyén, mely nyomásnál növekszik. A marási hely körületének feldagadása. A daganat előbb halvány, aztán	Erős kötés a marási helyre izzóvas vagy más erős égető szer. A seb kiszivása. vagy száraz köpölyök feltakarása. Belőleg pálinka	

A méreg vagy mérgesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesitő ellenszer
	veres, kékes, kemény és üszkösödésbe megy át.	s más izgatók. Bisulfas sodae is ajánltatik belsőleg, sőt az arsennek is jó hatást tulajdonitanak. Orvosi segélyig a nyitva hagyott seb következő oldattal mosassék: Rp. Kali hydroxyd. 1,0 Aquae dest. 200,0 solve.	
Kigyómarás.	Ugyanazok.	Ugyanaz. Aztán: Rp. Ammon. p. liq. gtt. 30 Aquae dest. 150.0 Syr. simpl. 30.0 DS. 5. percenkint 1 evő kanállal bevenni.	
Állati mérgek: Kolbász-méreg. Sajt-méreg. Hal-méreg. Rosz hús.		Hányató. Aztán: Rp. Aether depur. 2.0 Aquae dest. 150,0 Tinct. opii s. gtt. 10. Syr. capill.	Hashajtó. Fekete kávé, tannin. Liq. amm. carb. Kámfor opiummal. Bor.

A méreg vagy mérgesen ható anyag neve	Mérgezési tünetek	Ellenszer	Helyettesítő ellenszer
		ven. 20,0 S. ½ óránkint egy evő kanállal. (Ugyanezen ellenmérgek használtatnak a secale cornutumnál is.)	Növénysavak. Csörék. Nadályok a homlok tájára.
Trichina spiralis.		Onassia. Chinin. Extr. colocinthydum. Cupr. oxyd. Radem.	Keserü növényanyagok főzete.

Különféle vegyszerek oldékonysági táblája higitott borszeszben.

0.941 fajsúlyu borszeszből 1 grm. anyag 15.5° C-nál igényel:

Acid. benzoicum	20,00 cct.
„ citricum	1.00 „
„ oxalicum	8,00 „
„ salicylicum	42,00 „
„ tartaricum	1,25 „
Ammon. bromatum	3,00 „
„ carbonicum	10.00 „
„ chloratum	6,00 „
Argent. nitricum	2,50 „
Chinin. sulfuricum	150,00 „
Cinchonin. sulfuricum	20,00 „
Codeinum	4,40 „
Cuprum sulfuricum	518,00 „
Ferrum sulfuricum	236.00 „
Hydrarg. bichlor. corros	20,00 „
Lithium carbonicum	1790,00 „
„ citricum	25,00 „
Magnes. sulfurica	47,33 „
Morphium aceticum	50,00 „
„ hydrochloric	26,00 „
„ sulfuricum	40,00 „
Plumb. aceticum	8,00 „
Kali aceticum	0,50 „
„ bicarbonicum	22,00 „
„ carbonicum	1,00 „
„ chloricum	88,60 „
„ citricum	1,00 „
„ nitricum	24,00 „
„ Natro-tartaricum	29,00 „
„ sulfuricum	700,00 „
Kalium bromatum	4,50 „
„ ferrocyanatum	570,00 „
„ jodatum	1,60 „
„ sulfurosum	460,00 „

Sacchar. Lactis	58,00	ect.
Natrum aceticum	3,00	„
„ bicarbonicum	85,33	„
„ boricum	402,00	„
„ hypophosphoros.	5,80	„
„ hyposulfuros.	3,00	„
„ phosphoricum	298 00	„
„ salicylicum	19,60	„
„ sulfuricum	81,20	„
„ sulfo-carbolicum	18,00	„
Strychninum sulfuricum	60,00	„
Zincum sulfuricum	48,00	„

Jegecitendő sóoldatoknak töményitési foka.

Ha arról van szó, hogy valamely sóoldat jegecitése végett bepároltassék, gyakran zavarba jövünk afölött, hogy annak bepárlását mily sürhettségi foknál szüntessük be. — Az alanti tábla azon sürhettségi fokot jelzi (Beaumé szerint), melyet egyes forró sóoldatnak szép jegecek kinyerése céljából mutatnia kell:

Ecetsavas ammon	14 B°
„ réz	5
„ mangan	26
„ nickel	30
„ ólom	42
„ natrium	22
„ zink	20
Bórsav	6
Oxalsav	12
Bórsav	35
Ammoniaktimsó	20
Kalitimsó	20
Arzénsavas ammon	50
„ kalium	36
„ natrium	36
Légenysavas ammon	29
„ barium	18
„ bismuth	70
„ calcium	55
„ cobalt	50
„ réz	55
„ magnesium	45
„ ólom	50
„ kalium	28
„ natrium	40
„ strontium	40
„ zink	55
Bariumhydrat	12

Benzoësavas ammon	5 B°
„ calcium	2
Borax	24
Bromammonium	30
Bromcadmium	65
Bromkalium	40
Bromnatrium	55
Bromstrontium	50
Szénsavas natrium	28
Chlorsavas barium	40
„ natrium	43
„ strontium	65
Chlorammonium	12
Chlorbarium	35
Chlorcalcium	40
Chlorcobalt	41
Chlorréz	45
Onchlorür	75
Chlormagnesium	35
Manganchlorür	47
Nickelchlorür	50
Chlorkalium	25
Chlorstrontium	34
Ammonium zinchlorid	43
Ammonium dichromat	28
Chromsavas kalium	38
„ natrium	45
Citromsavas kalium	36
„ natrium	36
Cyanhigany	20
Ferrocyankalium	38
Aethylkénsavas barium	43
„ natrium	37
„ calcium	36
Hangyasavas barium	32
„ natrium) nyáron	30
) télen	35
Alkénsavas barium	24
„ natrium	24
Alkénecssavas ammon	37

Alkénecssavas calcium	41 B°
„ magnesium	40
„ natrium	40
Jódsavas kalium	17
Tejsavas calcium	8
„ magnesium	6
„ mangan	8
Mannit) nyáron	8
) télen	7
Oxalsavas ammon	5
„ vasoxydammon	30
„ kalium	30
Felmangansavas kalium	25
Phosphorsavas ammon.	35
„ natrium	20
„ ammonnatrium	17
Pyrophosphorsavas natrium	18
Kénsavas aluminium	25
„ ammon	28
„ cobalt	40
„ rézoxyd	30
„ ammonium-rézoxyd	35
„ vasoxyd	31
„ vasoxydul-ammon	31
„ magnesia	40
„ mangan	44
„ nickel	40
„ nickeloxydulammon	18
„ kalium	15
Kettedkénsavas kalium	35
Kénsavas natrium	30
„ zink	45
Kénecssavas natrium	25
Rhodanammonium	18
Rhodankalium	35
Borsavas ammon	25
„ vas	40
„ kalium (közönbös)	48
„ natronkalium	36
Wolframsavas natrium	45

A régi orvosi súlyoknak a metrikus súlyokkali összehasonlító táblája.

A belügyminiszterium által 1875. május hó 13-án 23,717. sz. a. kiadott szabályrendeletben foglalt tábla nyomán összeállítva.

1/8—1/16	Gran	1	Centigramm
1/4—1/3	,,	2	,,
1/2	,,	4	,,
2/3—3/4	,,	5	,,
1	,,	7	,,
1 1/4	,,	9	,,
1 1/3	,,	10	,,
1 1/2	,,	11	,,
1 3/4	,,	13	,,
2	,,	15	,,
3	,,	20	,,
4	,,	30	,,
5	,,	37	,,
6	,,	40	,,
7	,,	50	,,
8	,,	60	,,
9	,,	65	,,
10	,,	70	,,
11	,,	77	,,
12—13	,,	90	,,
14	,,	100	,,
15	,,	107	,,
16	,,	115	,,
18	,,	130	,,
20	,,	150	,,
24	,,	180	,,
30	,,	200	,,
36	,,	240	,,
40	,,	300	,,

1	Drachma	4	Gramm
1 1/2	,,	6	,,
2	,,	9	,,
3	,,	13	,,
3	,,	18	,,
4 1/2	,,	20	,,
6	,,	27	,,
8	,,	35	,,
1/2	Uncia	18	,,
1	,,	35	,,
2	,,	70	,,
3	,,	100	,,
4	,,	150	,,
5	,,	170	,,
6	,,	200	,,
8	,,	300	,,
10	,,	370	,,
12	,,	400	,,
18	,,	600	,,
24	,,	800	,,

1 evőkanál folyadék 15 gramm.
1 evőkanál szörp 25 gramm.
1 kávéskanál folyadék 3 gramm.
1 kávéskanál szörp 5 gramm.
10 csöpp vizfolyadék 50 centigramm
10 csöpp szeszes folyadék 40 grm.

Tábla

az osztr.-magyar orvosi súlynak a méter-súllyal való összehasonlitására

a) Métersúly.

1 kilogramm (1000 Grm)=1.7856 o.-magy. v. f. 57.11 félob.
1 Hectogramm (100 Grm)=0.1785 „ „ 5.71 „
1 Decagramm (10 Grm)=0.0178 „ „ 0.57 „
1 Gramm=13.71388 osztr.-magyar szemer.
1 Decigramm (0.1 Grm)=1.37 osztr.-magyar szemer
1 Centigramm (0.01 Grm)=0.13 „ „
1 Milligramm (0.001 Grm)=0.01 „ „

b) Osztrák-magyar orvosi súly.

1 font (12 obony)=420.044 Gramm.
1 obony (8 nehezék)=35.001 Gramm.
1 fél obony (4 nehezék)=17.500 Gramm.
1 nehezék (5 terecs)=4.375 Gramm.
1 terecs (20 szemer)=1.458 Gramm.
1 szemer=0.0729188 Gramm.

Tábla

az osztr.-magyar és a méter hossz- és folyadék mértékek összehasonlitására.

1 Litre (1000 köbcentimeter) 0.7063 osztr.-magy. pint.
1 Decilitre (100 „ 0.0706 „ „
1 Centilitre (10 „ 0.0070 „ „
1 Millilitre (1 „ 0.0007 „ „
1 Decalitre (10 Litre) 7.068 „ „
1 Hectolitre (100 „) 70.682 „ „
1 Kilolitre (1000 „) 706.822 „ „
1 osztrák-magyar pint 1.41478 Litre.
1 Meter 3,1637 o.-m. láb.
1 Decimeter 0.463 o.-m. láb.
1 Centimeter 0.3569 o.-m. hüvelyk.
1 Millimeter 0.4555 o.-m.
1 osztrák-magyar meszely 0.3537 Litre.
1 láb 0.316 Meter.
2 hüvelyk 0.026 Meter.
2 vonal 0.00219 Meter.

Hévmérő-osztályzatok.

Réaumur-. Celsius- és Fahrenheit-től.

Ugy viszonylanak egymáshoz, mint 4 : 5 : 9.

Az osztályzat fokjelölésének áttétele a következő minták szerint a legegyszerübb módon történik:

Réaumur-fokok Fahrenheit-fokokra:

$$\frac{F^0 = R^4 \times 9}{4} + 32.$$

Réaumur-fokok Celsius-fokokra:

$$\frac{C^0 = R^0 \times 5}{4}$$

Celsius-fokok Réaumur-fokokra:

$$\frac{R^0 = C^0 \times 4}{5}$$

Celsius-fokok Fahrenheit-fokokra:

$$\frac{F^0 = C^0 \times 9}{5} + 32$$

Fahrenheit-fokok Réaumur-fokokra:

$$\frac{R^0 = (F^0 - 32) \times 4}{9}$$

Fahrenheit-fokok Celsius-fokokra;

$$\frac{C^0 = (F^0 - 32) \times 5}{9}$$

E példa e mintázatot jobban érthetővé teszi. Ha tudni akarjuk, 60 Réaumurfok hány Fahrenheit fokot tesz ki, az itteni összehasonlitásban Fahrenheit az x, tehát a fentebbi mintázat szerint a következő egyenlet áll elö:

$$\frac{x = 60 \times 9}{4} + 32$$

s igy nyerjük: $x = 167$, tehát 60° Réaumur = 167° Fahrenheit.

Jegyzet:

Réaumur — fagypont = 0° — forrpont = 80°
Celsius — „ = 0° — „ = 100°
Fahrenheit — „ = 32° — „ = 212°

Tábla,

mely ismert súlyu labdacsgyurmából előállitott labdacsok számát mutatja.

A labdacstömeg súlya	A labdacsok száma a következő súlyok szerint					A labdacstömeg súlya	A labdacsok száma a következő súlyok szerint				
Gm.	0.05 Grm. ¾ Gran	0.10 Grm. 1¼ Gran	0.15 Grm. 2 Gran	0.20 Grm. 3 Gran		Gm.	0.05 Grm. ¾ Gran	0.10 Grm. 1½ Gran	0.15 Grm. 2 Gran	20.0 Grm. 3 Gran	
2.0	40	20	13	10		12.0	240	120	80	60	
2.5	50	25	16	12		12.5	250	125	83	62	
3.0	60	30	20	15		13.0	260	130	86	65	
3.5	70	35	23	17		13.5	270	135	90	67	
4.0	80	40	26	20		14.0	280	140	93	70	
4.5	90	45	30	22		14.5	290	145	96	72	
5.0	100	50	33	25		15.0	300	150	100	75	
5 5	110	55	36	27		15.5	310	155	103	77	
6.0	120	60	40	30		16.0	320	160	106	80	
6.5	130	65	43	32		16.5	330	165	110	82	
7.0	140	70	46	35		17.0	340	170	113	85	
7.5	150	75	50	37		17.5	350	175	116	87	
8.0	160	80	53	40		18.0	360	180	120	90	
8.5	170	85	56	42		19.0	380	190	126	95	
9.0	180	90	60	45		20.0	400	200	133	100	
9.5	190	95	63	47		30 0	600	300	200	150	
10.0	200	100	66	50		40.0	800	400	266	200	
10.5	210	105	70	52		50.0	1000	500	333	250	
11.0	220	110	73	55		60.0	1200	600	400	300	
11.5	230	115	76	57		70.0	1400	700	466	350	

Összehasonlitó tábla

a hevenyen gyüjtött droguák s növények súlymennyiségének a szárított droguák és növények súlymennyiségével.

Név	Heveny rész	Légen szárított rész	Név	Heveny rész	Légen szárított rész
Baccae Myrtill. .	13	2	Flor. Millefolii . .	7	2
Boletus cervinus .	4	1	„ Paeoniae . .	6	1
Bulbus Colchici . .	3	1	„ Primul. ver.	6	1
„ Scillae .	6	1	„ Rhoeados .	17	2
Cantharides . . .	15	6	„ Rosae . . .	8	1
Cort. Hypocast. .	5	2	„ Sambuci . .	11	2
„ Mezerei. . .	2	1	„ Tiliae . . .	4	1
„ Quercus . .	5	2	„ Verbasci . .	15	2
„ Salicis . . .	7	3	„ Viol. odorat.	5	1
„ Sambuci . .	7	1	Fol. Absinth. . .	5	1
„ Ulmi	11	4	„ Althaeae . .	8	1
Flor. Acaciae. .	4	1	„ Aurantii . .	2	1
„ Althaese . .	5	1	„ Belladonnae	13	2
„ Anthos . . .	5	1	„ Card. bened.	4	1
„ Arnicae. . .	5	1	„ Digitalis . .	5	1
„ Aurantii . .	9	2	„ Farfarae . .	5	1
„ Boraginis .	11	1	„ Hyoseyami .	7	1
„ Calendulae .	7	1	„ Jugland reg.	10	3
„ Carthami .	5	1	„ Melissae . .	9	2
„ Chamom. R..	4	1	„ Menth. crisp.	11	2
„ „ vulg.	5	1	„ „ pip.	9	2
„ Convall. maj.	15	2	„ Millefolii . .	15	2
„ Cyani . . .	9	2	„ Nicotianae .	5	1
„ Farfarae . .	5	1	„ Pervincae. .	5	2
„ Lamii albi .	8	1	„ Rosmarini .	9	2
„ Lavandulae .	8	3	„ Rutae . . .	4	1
„ Malvae arb.	5	1	„ Salviae. . .	9	2
„ „ vulg.	5	1	„ Stramonii .	9	1
„ Meliloti citr.	7	2	„ Toxicodend..	7	2

Név	Hevenyrész	Légen szárított rész
Fol. Trifolii	9	2
„ Uvae Ursi	5	1
„ Verbasci	5	1
Fruct. Cynosbat.	5	2
Gemmae Populi	8	3
Herb. Abrotani	4	1
„ Absinthii	5	1
„ Aconiti	5	1
„ Althaeae	8	1
„ Agrimon.	7	2
„ Artemis.	4	1
„ Ballot. lanat.	4	1
„ Belladonnae	13	2
„ Betonicae	5	1
„ Boraginis	9	1
„ Capill. Ven.	4	1
„ Cardui ben.	4	1
„ Centaur. min.	4	1
„ Chamaedris	3	1
„ Chelidon. m.	4	1
„ Cichorei	6	1
„ Cochlear.	25	2
„ Conii	11	2
„ Digitalis	5	1
„ Euphrasiae	5	2
„ Fumariae	5	1
„ Gratiolae	4	1
„ Hederae ter.	5	1
„ Hyssop.	4	1
„ Jaceae	11	2
„ Ledi palustr.	3	1
„ Lycopodii	7	2
„ Majoranae	8	1
„ Marubii	7	1
Herb. Matricariae	7	1
„ Melilotti	4	1
„ Mercurialis	7	1
„ Millefolii	7	1
„ Origani	10	3
„ Pulegii	6	1
„ Pulsatillae	7	2
„ Rutae	4	1
„ Sabinae	8	3
„ Scordii	3	1
„ Serpylli	7	2
„ Tanaceti	9	2
„ Taraxaci	3	1
„ Thymi	3	1
„ Veronicae	7	2
„ Viola tric.	11	2
Rp. Althaeae	4	1
„ Angelic.	5	1
„ Ari	5	2
„ Artemis.	3	1
„ Asari	9	2
„ Asparag.	5	2
„ Bardanae	5	1
„ Belladonnae	8	3
„ Bryoniae	9	2
„ Calami	9	2
„ Carlinae	4	1
„ Caric. areu.	5	2
„ Caryophyll.	15	4
„ Cichorei	5	1
„ Colchici	3	1
„ Consolid. m.	7	2
„ Cynoglossi	4	1
„ Enulae	4	1

Név	Hevenyrész	Légen szárított rész
Rad. Filicis degl.	7	2
„ „ non „	7	5
„ Graminis	5	2
„ Helleb. nigri	3	1
„ Imperator.	9	2
„ Iridis Flor.	3	1
„ Lapathi ac.	7	2
„ Levistici	11	1
„ Liquirit.	3	1
Rad. Ononid sp.	3	1
„ Paeoniae	3	1
„ Polypodii	5	2
„ Rub. tinct.	11	2
„ Saponar.	3	1
„ Taraxaci	9	2
„ Tormentill.	5	2
„ Valerianae	9	2
Stipit. Dulcam.	3	1

Csöpp-számító tábla.

	1 grammra	*1 teresre*
Acetum concentrat. Acet. destill.	16 csöpp	20 csöpp
Acetum plumbicum	16 „	20 „
Acidum aceticum	16 „	20 „
Acidum hydrochloric. (1.124 f. s.)	13 „	16 „
Acidum hydrochloric. dilut.	16 „	20 „
Acidum hydrocyanicum spirit.	32 „	40 „
Acidum hydrocyanicum aquos.	16 „	20 „
Acidum nitricum (1.185 f. s.)	12 „	14 „
Acidum phosphoric. (f. s. 1.120)	16 „	20 „
Acidum sulfuric. conc.	12 „	16 „
Acidum sulfuricum dilutum	16 „	20 „
Aether	50 „	60 „
Aether aceticus	25 „	30 „
Aqua	16 „	20 „
Aqua amygdalarum amararum	25 „	30 „
Aquae spirituosae	25 „	30 „
Balsamum Copaivae	25 „	30 „
Balsamum de Peru	16 „	20 „
Carboneum sulfuratum	25 „	30 „
Chloroformium	25 „	30 „
Elixir. acidum Halleri (1: 1)	30 „	40 „
Kreosotum	25 „	30 „
Liquor Ferri sesquichlorati	12 „	15 „
Liquor Hydrargyri nitrici	12 „	15 „
Liquor Kali arsenicosi	16 „	20 „
Liquor Kali carbonici	16 „	20 „
Liquor Kali caustici	16 „	20 „
Liquor Stibii chlorati	12 „	15 „
Mixtura sulfurica acida	30 „	40 „
Mucilago gummi Arabici (1 : 2)	12 „	15 „
Oleum Amygdal. aethereum	20 „	25 „
Oleum Amygdal. dulcium	20 „	25 „
Oleum Anisi	25 „	30 „
Oleum Aurantii fl. Bergamottae	25 „	30 „
Oleum Cajeputi, Carvi	25 „	30 „
Oleum Caryophyl. Cinnamomi	20 „	25 „
Oleum Chamomillae aeth.	25 „	30 „

	1 grammra	*1 teresre*
Oleum Citri	25 csöpp	30 csöpp
Oleum Crotonis	25 „	30 „
Oleum Foeniculi. Juniperi	25 „	30 „
Oleum Lavendulae	25 „	30 „
Oleum Menthae	25 „	30 „
Oleum Olivarum	20 „	25 „
Oleum Origani	25 „	30 „
Oleum pingue fluidum	20 „	25 „
Oleum Ricini	25 „	25 „
Oleum Rosmarini	25 „	30 „
Oleum Rosae	25 „	30 „
Oleum Sabinae, Tanaceti	25 „	30 „
Oleum Terebinthinae	25 „	30 „
Petroleum	25 „	30 „
Solutio Arsenicalis Fowleri	16 „	20 „
Solutiones Extract. narcotic (1 és 2)	37 „	46 „
Spiritus aetherus	25 „	30 „
Spirit. Ferri chlorat. aeth.	25 „	30 „
Spiritus varii cum Spiritu Vini diluto parati	25 „	30 „
Spiritus muriatico-aethereus	30 „	40 „
Spiritus nitrico-aethereus	30 „	40 „
Spiritus Vini alcoholisatus	40 „	50 „
Spiritus Vini	30 „	40 „
Spiritus Vini dilatus	25 „	30 „
Stibium chlorat. solut.	12 „	15 „
Syrupus	12 „	15 „
Tincturae spirituosae	25 „	30 „
Tincturae e, Spiritu et Aethere.	25 „	30 „
Vinum stibiatum	20 „	25 „
Vina medicamentosa	20 „	25 „

A festanyagokról.

Gyakran tétetik kérdés az iránt, ha vajjon valamely szövet, valamely élelmi vagy élvezeti szer, általán valamely test minő festő anyagtól nyerte mesterséges színét? Az ipar mai fejlett állapota mellett igen nehéz az így felvetett kérdésre hamarosan helyes választ adnunk, sőt ez néha bizonyos dolgok és körülmények ismerete nélkül még vegyészeti uton is majdnem a lehetetlenséggel határos, vagy legalább is rendkivül sok időt fog megfejtése igénybe venni. Ha ellenben bizonyos dolgoknak ismeretében vagyunk s ezeknek vezérlő iránya mellett foganatositjuk vizsgálatainkat: akkor egy pár vegyi műtét segélyével többnyire már rövid idő alatt határozott választ adhatunk. Ezen körülmények ismerete a következő kérdések ismeretében fekszik:

1) Minő festanyagokat ismer, gyárt és alkalmaz az ipar?

2) Milyen azoknak eredete és minő természetük és sajátságaik vannak?

3) Ez vagy ama tárgy mesterséges színessé tételére, melyek használhatók és szoktak rendesen használtatni?

Azt véljük, nem végezünk fölösleges munkát, ha ez alkalommal — bárha az szigoru értelemben véve nem is vág a gyógyszerészet keretébe — hasznos voltánál és igen sokoldalu alkalmazásánál fogva megemlékezünk a festanyagokról is.

A festékek szilárd testek (kristályok, por, rudacskák, golyók, szögletes és kerek darabokba sajtolva), pép, tészta s néha oldatok alakjában hozatnak kereskedésbe.

Beoszthatók: 1) eredet; 2) használat; 3) szin; 4) egyéb tulajdonságok szerint.

1) Eredet szerint ismét a) ásványi; b) növényi, c) állati eredetüek és pedig vagy közvetlen (okker, buzér, karmin) vagy ipari feldolgozás által nyers anyagokból nyeretnek (fémfestékek, kátrányfestékek stb.)

2) Használat szerint: a) felületi vagy máz festékek (cserepfestésre, porcellán- és üveg-, kelmék-, állati és növényi rostok, bőrök stb. festésére); b) tömegfestékek az anyagoknak egész tömegében való festésére, (üveg, mesterséges ékszerkövek, papir, szappanok stb. színezésére).

3) Szin szerint: fehérek, vörösek, sárgák, zöldek, kékek stb.

4) Egyéb sajátságok szerint: átlátszók, nem átlátszók, vizben oldékonyak, nem oldékonyak. Ide tartoznak továbbá: az intenzitás, fedőképesség, állandóság stb.

A nyers anyagok, melyek a festanyagokat szolgáltatják: ásványok, fák, gyökerek, levelek, kérgek, zuzmók és állati részek. — Gyártásuk pedig vagy mechanikai, mint poritás, őrlés, iszapolás, kivonatolás, vagy vegyi folyamatok alapján történik.

A festés alá jövő tárgyak szintén 3 főcsoportra oszthatók:

1) ásványi eredetüekre,
2) Növényi eredetüekre,
3) Állati eredetüekre.

A festés elmélete röviden a következő két pontban foglalható össze:

1) Az alkalmazott festék és a festendő tárgy anyaga között vegyi hatás megy végbe.

2) A festék és tárgy anyaga között mechanikai hatás létesül.

A festendő tárgyat illetőleg legfőbb szerepet a növényi celluloz-e és állati fehérnyenemü testek vagy albuminatok játszanak.

Az említett hatások folytán a festés és festési müveletek fogalma az alábbi általános szabályok alá foglalhatók össze:

1) Alanyi festanyagok azok, melyek

minden kötszer nélkül direkt kapcsolódnak a rostokkal.

2) Tárgyi festanyagok, melyek csak valamely kötszer segélyével fogják meg a rostokat.

3) Mechanikailag nyomott színek, melyek oldhatlan poroknak rögzítése által állíttatnak elő.

4) Valódi festés szörpsűrű festékoldatok segélyével rányomatva vagy festanyagfürdő és göz behatása által létrehozva.

5) A szín a felületi vonzás vagy lyukacsosság folytán azon pillanatban rögzíttetik, midőn a festék valamely oldószerből éppen kiválik.

6) A rögzítést vegyi hatás eszközli valamely oldhatlan test segélyével akár festékfürdő, akár pedig rányomás alkalmaztassék.

7) A fürdő avagy rányomás által rávitt festék élenyítési folyamat által rögzíttetik.

8) Oly festékoldat alkalmaztatik, melynek oldószere azután meleg vagy göz behatása alatt elillan, míg a festék rögzítve a tárgyon marad.

9) A festés a tárgyon végbemenő cserebomlási folyamat által hozatik létre.

10) A festéket képező elemek vegyi oldatokban a tárgyra vitetnek és göz vagy az idő behatása által egyesíttetnek.

I. Természetes festanyagok.

1) Ásványi eredetüek.
2) Növényi eredetüek.

1) Ásványi eredetü természetes festanyagok.

Nyers anyag: földnemek. Feldolgozásuk mechanikai.

a) Fehér festékek.

Kréta (szénsavas calcium, iszapkréta, bécsimész, bolognai mész, mészpát, blanc de Troyes, blanc de Meudon, párisi fehér, blanc de Páris, márványfehér). Sósav pezsgés mellett oldja, a lángot narancsvörösre festi. Leginkább mint más festékek elegyítő szere, azonkívül az ecsetfesztészet- és vászonfestésben nyer alkalmazást.

Gipsz (kénsavas mész, mészszulfát, alabástrom, bölgyfehér, máriaüveg). Savakban nem oldódik. A lángot erősen festi. Csekély fedő erejénél fogva festésre nem alkalmas s inkább csak minták s alakzatok készítésére használtatik.

Kaolin (kovasavas timföld, pipaagyag). Izzítás és iszapolás által megtisztítva ecsetfestészetben és más festékek pótszere gyanánt használtatik. Savak iránt változatlan; a lángot nem festi.

Zsirkő (kovasavas magnesia, szalonnakő, szurokkő, talk, tajtkő). Savak nem hatnak rá. Vízfestészetben, elegyitőül s különösen a tarkapapir gyártásánál használtatik.

b) Vörös festékek.

Vörös okker (vörös kréta, porosz-, nürnbergi-, velencei-, nápolyi-, angol-, párisivörös, égetett okker, vörös föld, kolkotár, caput mortuum, vérkő, kőpiros, polirpiros, vöröskő, vörösbolus, rouge d'anvers, ocre de rue, terra siena, terra rosa) vasoxyd, vashydroxyd, carbonatok és agyag elegye. Mint finom por, néha tészta alakban kevés chlorkalciummal keverve jön a kereskedésbe. Viz- olaj- és vászonfestészetre, kartonnyomásban albuminnal rögzítve, más festékekkel keverve különböző színek nyerésére, arany-, ezüst- és acéltárgyak tisztitására, vasbutorok bevonására használtatik. Tisztitatik hevítés és iszapolás által. Sósav oldja, de nem maradék nélkül; az oldat vérlugsóoldattal kék lesz.

c) Sárga festékek.

Sárga okker (terra di sienna, sárga föld, sárga házifesték, aranysárga, kasselisárga, chamois, szép sárga, lemniföld, szatinober, sárgakréta, amber, giföld, aranyokkér, nankingfesték, jaun de mars) vashydroxyd, karbonátok és kovassavas vegyek elegye-

Iszapolás által tisztíttatik. Mázfestés és kelmenyomásban. Sósav oldja, az oldatot sárga vérlugsó kékre festi, kénalkaliák pedig megfeketitik.

d) Barna és fekete festékek.

Umbra (török-, cipruszi-, sziciliai umbra) agyagföld, vas és mangánoxid elegye. Sósavval sárga oldatot ad, de nem oldódik fel egészen. Az oldatot sárga vérlugsó kékre festi. Hevitve barnapiros lesz.

Kölni umbra (kaszeli barna, kölni barna, spanyol barna, van-dyk-barna, eisenachibarna) földes barnaszén. Savak nem hatnak rá. Hevitve széntartalma elég.

Mangán-barna (wad, hausmanit, braunit, pyrolusit, ásványbarna, biszter, szolitair, tél de maure, barnakő). Sósav chlor fejlődése mellett oldja. Boráksszal hevitve violaszinü gyöngyöt ad.

Gráfit (rajzólom, kályhafeketitő, vasfeketitő, vizólom, ásványi szén). Csak magas hőnél ég el.

c) Zöld festékek.

Zöldföld, (zöldkő, kraurit, beraulit, cipruszi, tiroli, eseh- veronai föld, franciazöld) vas, aluminium, magnezeium és viztartalmu alkali-szilikátok phosphorsav tartalommal. Máz, olaj- és enyvfestékül. Fénylik nem szép, de a légköri befolyásnak meglehetősen ellenállanak. Sósavval sárga oldat, hevitve barnapiros lesz.

2) Növényi eredetü természetes festanyagok.

Nyers anyag: ágak, levelek, gyökerek. Feldolgozásuk: őrlés, erjesztés, kivonatolás s a kivonatok töményitésében áll.

a) Vörös festanyagok.

Buzér (Krapp garance). Vagy mechanikailag elkészitett alakban (buzérpor-alizari), vagy mint vegyi uton előállitott készitmények: buzérvirág, garancin (barnapor), garanceaux (barna fekete tömeg), pinkoffin, azale, alizarin (csokoládé-barnapor), buzérkarmin (szép téglavörös por) jön a kereskedésbe. — Nyers anyag különböző rubiáceak, nevezetesen: rubia tinctorum, rubia peregrina, r. lucida, r. angustifolia, r. cordifolia, r. mangith. Alkatrészeire nézve tartalmaz: 1) vizben oldékony anyagokat, 2) fövő vizben és alkoholban oldékony anyagokat (főkép festanyagok); 3) viz és alkoholban oldhatlan anyagokat. Festőképessége festanyag tartalmától függ: Ezek; rubián (kemény, törékeny, fénylő mézgához hasonló vizben oldékony, alkoholban nehezen, aetherben oldhatlan tömeg); alizarin, purpurin (pirosak vagy narancssárgák). Az avatók (mordant) természete szerint ezen festanyagok vörös, rózsaviola-, lila- sötétbarna és fekete szineket adnak. Legfontosabb közöttük az alizarin. Sárgába játszó fénylő tűkben jegecedik. Tiszta viz igen kevéssé, meleg viz valamivel jobban, alkohol, aether, benzin, petroleum, terpentinolaj, glicerin, chloroform teljesen oldják. Igen közel áll hozzá a purpurin s könnyen összetéveszthetők. — A buzér-készitmények nyeretnek: 1) garancin, garanceau kénsav hatása által; 2) alizarin v. pinkolfin tulhevitett gőzök behatása által, 3) buzérvirág erjedés által; 4) kivonatolás által oldószerek segélyével, 5) Alkaliák, alkali földfémek és élegek behatása által. Vizben csak az alkali-alizarátok oldékonyak, utóbbiak oldhatlanok (buzérlakkok). 6) Fellengités által. — Használtatnak vászonfestésre, ecsetfestészetben és mesterséges virágok festésére. Hamisitatni szoktak: téglapor, sárga és vörös okker, sárga homok, agyag és agyagnemü földek, fürészpor, campechfa, mandulahéj, akojufa, corpa, szándelfa, fenyőkéreg, szapanfa, szumach, braziliai és sárgafa stbvel. Megvizsgálásuk végett egy darab ónchloridba mártott fehérpapirosat porcellánlemezre helyezünk és a vizsgálandó anyaggal behintjük. Mintegy félóra mulva idegen növényi anyagok a következő szinváltozásokat idézik elő: braziliai fa, carmoisinpiros; campechfa, viola; cubafa sárga foltot idéznek elő, mig a buzér csak gyenge sárga szint. Továbbá a szervetlen elegyek fogak közötti csikorgás és azon körülmény által ismerhetők fel röviden, hogy vizbe dobva feülepednek. A csersav-tartalmu elegyek végre a vaschlorür- vagy kénsavas vasoxydulba mártott papirosan támadt

barnakék foltok árulják el. — A buzér festanyagok csak kötszer alum.- vas- és chromóleg segélyével vihetők szövetekre. Főjelentőséggel csak a vörösek birnak (török piros meg chlorbariumoldatba mártva élénkebb lesz, mig más vörös e próbát nem állja ki), mig a többiek a mesterséges alizarin által mind jobban kiszorittatnak a használatból.

A rubiaceákhoz tartoznak még; Chayaver (oldeplandia umbellata), munjet (rubia munjith), nona-, hachrout- és Quongkudongyökér s a buzérhoz igen hasonlók.

Vörös vagy braziliai fa. E név több festékfát jelöl. Ezek a következők:

1) Fernambukfa (cesalpina crispa, bois de fernambuk, brazil-wod). Valódi braziliaifának is nevezetik s a legbecsültebb faj. Szine vörös.

2) Braziliafa (c. brasiliensis) Téglavörös

3) Marthenfa (c. echinata). Sárgásfehér kéreg boritja; belül téglavörös.

4) Nikaraguafa (bois de nicaraque). Halványpiros.

5) Szappanfa (c. sappan, bois du japan, japánfa, sapan wood, limafa, sziámfa).

6) Brazilicttfa (c. vesicaria, jamaika vörös- vagy bahamfa). Belseje vörösbarna.

7) Kaliforniafa. Vörösessárga; fris metszete a levegőn barnul és vörösesviolába megy át.

8) Terrafirmafa. Belseje aranysárga, kivülről vörösessárga kéreg boritja.

9) Bahiafa és szantalfa.

Ezek szolgáltatják a nyers anyagot s őrölt alakban, gyakran garanccinnal keverve, forrázat, tömény és szilárd kivonatok s végre lakkok alakjában nyernek alkalmazást. Az őrölt por piros-, rózsa-, amarant- és karmoisin festésre; a kivonatok direkt festésre és lakkok (carminlakk, velencei golyólakk, bécsi, flórenci, berlini, ujlakk stb.) készitésére használtatnak. Igen gyakran használtatnak, gyárakban gyapju, pamut, bőr, fa stb. festésére, papirnyomásra logpor készitésére.

Festanyaguk a brazilin és szantalin (szantálsav); viz-, alkohol és aether-ben halványsárga szinnel oldódnak, de a levegőn piros és végre barnapirosba mennek át; vörös jegecekben kristályosithatók. Oldatukat ammoniáknak a legesekélyebb nyoma is karminpirosra festi. Az alkalikus rézoldatot redukálják. Alkaliak, szénsavas alkaliák s általán élenyitő anyagok behatása alatt karmoisinpiros szint adnak. Szabályos ecetsavas ólom téglavörös, bazikus kékes csapadékot idéz elő. Légenysavval kevert ónsó igen élénk karminpiros csapadékot ad. Erjedés minőségüket javitja, tehát e tekintetben hasonlók a buzérfélékhez.

A vörösfafestékkel festett szöveteket könnyü felismárni. Fövő szappanoldatban nem állandók, mi által a buzértől különböznek. Sósav és mészbe való egymásutáni mártogatás által viola szinbe mennek át az ily szövetek, töménykénsav a vörösfafestéseket cseresnyepirosra, a kochenillefestéseket pedig narancsárgára szinezi. Elégetve hamujok az avató szerint vagy ónoxydot, vagy agyagföldet tartalmaz.

Ide tartoznak még a caliatur- vagy cariatur-, madagaskar-, barwood- és camwood- vagy cabanfa is.

Zuzmófestanyagok. Nyers anyag a rocella- és lekanoranemek zuzmója, melyek a kereskedésben orseille-növény elnevezés alatt jönnek elő. Ezek egész sorozatát tartalmazzák a savaknak (orselsav, rocellsav stb.), melyek alkali és éleny behatása alatt először is orcinba vitetnek át, mely ismét ammoniák és éleny behatása alatt vagy barna orcein-, vagy kék azolitminbe megy át. A kereskedésbeli orseille- persio- és turnesolnak orcein képezi festő alkatrészét, a lakmuszét pedig azolitmin.

Az orcein tészta, a persio száraz por, a lakmusz táblácskák alakjában jön kereskedésbe. Használtatnak fehérnemü, bor, liqueur stb. festésére. Az ugynevezett franciapurpur az orceinnak mész- vagy aluminiumlakkja s a kartonnyomásnál nyer alkalmazást.

Szaflor. A carthamus tinctoriusból. Négy fő faja van: egyptomi szaflor (vörösbarna sajtolt tömeg), spanyol szaflor (vörösbarna, erős szagu), indiai szaf-

lor (nehéz, belül vörös), batavia szaflor (sötétpiros összesajtolt virágok). Festanyaga a carthamin (sárga és vörös, tészta- vagy tányéralakban). Sósav- és légenysavval sárga, vörösbarna csapadékot ad. Alkaliák szintelenitik.

Chika vagy caraguru. A vademberek bőrük festésére használják.

Szafran. A crocus sativushól. Festanyaga a szafranin (rózsapiros por).

Alkanna gyökér anchusa v. alcanna tinctoria. Firniszek, tinkturák és pomadék festésére használtatik.

b) Kék növényi festanyagok.

Indigó. Nemei: ázsiai, afrikai, amerikai, jáva, bengál-, guatémála-, caracai, mexicoi, carolina-indigo, indigo-karmin, oldékony indigókék, kékkarmin, coerulein, szászkék.

Nyers anyag az indigoferra, indigoferra tinctoria, i. disperna, i. sanil, i. argentea, i. glauca, i. pseudotinctoria, melyek valamennyien rendszeresen müveltetnek. Festanyaguk az indican, mely vizzel való kezelés és erjesztési folyamat által indigofehérbe s ez ismét a levegő behatása folytán indigokékbe megy át s lecsapódik. Használtatik kelmefestésre. Szilárd darabokban jön kereskedésbe.

Kékfa v. kampechfa (vérfa). E név szintén több festékfát jelöl. Ezek:

1) Campechebay-campechfa (bois de campeche, logwod). Sötétbarna-piros, kivül gyakran fekete, belül narancsvörös. Rendesen egyik végén hegyezett;
2) jamaika-campechfa, fürészelt véggel;
3) domingo-campechfa;
4) haiti-campechfa;
5) honduras-campechfa;
6) martinique-campechfa;
7) guadeloup-campechfa.

Festanyaguk a hämatin vagy hämatoxylin, átlátszó világossárga fénylő kristályos test. Vizben kevéssé, alkohol, aether és forró vizben jobban oldódik. Telitett boraksz-oldat könnyen oldja. Báritvizzel fehér csapadékot ad, mely a levegőn gyorsan kék s végre

vörösbarna lesz. Onsóval rózsapiros csapadékot ad. Timsóval rózsapiros, vastimsóval pedig barnásviola szin áll elő. Alkaliak vörös vagy viola szinüre változtatják. Fémoxydokkal kék csapadékot ad. Ammoniák sötét cseresznyepiros, majdnem fekete szint idéz elő.

Örölt, főzet, folyadék és szilárd kivonat alakban jön elő és nyer alkalmazást. Pamut, gyapju, selyem- és bőr festésére és kartonnyomásra használtatik (királykék, nemzetikék, elbe- és szedánfekete).

A szin az avató szerint változik: agyagfölddel intenziv szürkés-viola, vasavatóval fekete vagy szürke, chrom-avatóval intenziv fekete szin áll elő, de nem állandók.

Sósav a kékfával festett helyeket pirosra változtatja, mely fehér papirosra helyezve igen jól észlelhető s csepp timsó hozzáadására kék lesz.

c) Sárga növényi festanyagok.

Ezek a kátrány festő anyagok által mind jobban és jobban leszorittatnak a gyakorlati térről. Még csak a következők nyernek bövebb alkalmazást.

Quercitron a quercus nigra, qu. digitata és qu. tinctoria sárga kéregpora. Fajai:

1) Philadelphiai
2) newyorki
3) baltimor quercitronkéreg.

Festanyaguk a quercitrin, mely flavin elnevezés alatt is szokott előjönni. Sárga por. Kivonatok alakjában gyapju, selyem és pamut festésére és nyomására használtatik.

Sárgabogyók (avignonszemek). Nemei:

1) Persabogyók.
2) Levanti vagy török bogyók.
3) Morealbogyók.
4) Francia vagy avignonbogyók.
5) Spanyol bogyók.
6) Italiai bogyók.
7) Magyar bogyók.

Forrázatai sárgalakk (sütt-sárga) alakjában a kelmenyomás- és diszfestészetben nyernek alkalmazást.

Sárgafa vagy braziliaifa (morus tinctoria). Nemei:

1) Fusztik.
2) Cubafa.
3) Fizetfa.

Folyékony és szilárd kivonatai kelme- és bőrfestésre s lakkok készítésére használtatnak.

Wau (reseda luteola). Fünemü növény.

Aloé. Nemei: kap-aloé, socotrina-aloé, máj-aloé és barbados-aloé. Az aloé-növény nedve. Festanyaga: aloétinsav, chrisaminsav, aloétin és alvin vagy aloékeserü.

Curcuma (sárgagyökér, curcuma longa és c. rotunda). Egyedül ez festi a rostokat avató nélkül. Orseille és más festanyagokkal keverve, selyemfestésre.

Orleán a bixa orellanából. Legjobb fajta a cayenne orleán. Festanyaga a bixin. Használtatik a kelmefestésben s tészta vagy lepény alakjában jön elő.

d) Zöld növényi festanyagok.

Chinazöld. Lo-kao, a rhamnus utilis és r. chloroforushól.

3) Állati-eredetü természetes festanyagok.

Leghiresebb a tyruszi purpur (kagylófesték), de már csak történelmi emlékkel bir. Már a 12-ik században kiszorittatott a kermesz által.

Fontosabbak a hemipterak festanyagai:

Cochenille (coccus cacti). Nemei: mestek cochenille (grana fina), erdei cochenille (grana silvestris).

Talk, sulypát és ólomfehérrel hamisittatnak, melyek felismerhetők az által, hogy vizbe dobva a fenékre ülepednek. Használtatnak a kelmefestésnél s a karmin és karminlakk előállitására. — A karmin vizahólyagba pakolva jön forgalomba. Magas ára miatt gyakran hamisitják keményitő, kaolin, cinober stb.-vel. Tiszta ammoniákban teljesen oldódik. Használtatik a festészetben, tintakészitésre, cukorsütemények festésére és a kelmenyomásban. A karminlakk (florenci lakk) timsó és alum.-hydroxyd által nyeretik. Szép vörös csapadéknemü test.

Kermesz. Nemei: a provence- és spanyolkermesz. A coccus ilicis nőstény rovara. Gyapju és selyem vörösre festésére használtatik. A demi-graine-skarlát kermesz és buzér elegye.

Gumilakk a coccus lacca v. ficus izzadmánya. Terményei a stocklakk, klumpenlakk, körnerlak. Használtatnak sellak, pecsétviasz és lakk-lakk vagy lakdy készitésére, mely utóbbi a selyem és pamut festésénél nyer alkalmazást.

II. Mesterséges festőanyagok.

1) Ásványiak.

a) Fehér festékek.

Ólomfehér (cerusa, kremsi-, pala-, festő-, gyöngy-, ezüstfehér (blanc d'argent), velencei fehér (blanc de venise), hamburgifehér (blanc de Hamburg), hollandifehér (blanc de Holland). Bázikus ólomcarbonat. Kis darabok vagy por alakjában jön elő. Festészetben. Sósavban pezsgés mellett oldódik, melyből fehér kristályok válnak ki. Hevitve sárga lesz és ólomszemeket ad. Hamisitják sulypát, kréta, agyag és gipszszel.

Pattinsonféle ólomfehér, bázikus ólomchloriá. Nem oly szép fehér mint az előbbi, de nagyobb fedő képessége van. Sósav pezsgés nélkül oldja, melyből a kihülésnél finom kristályok válnak ki. Könenykéneg mindkettőt megfeketiti. Mindkettő mérges.

Cinkfehér (cinkvirág, pompholix, nihilum album, lana philosophica) cinkéleg. Használtatik laza szövetek nyomására viz- és olajfestészetben, optikai üvegek csiszolására, üveg szintelenitésre és mesterséges tajték készitésére. Különösen a lakmunkákhoz igen alkalmas. Chlorcinkkel keverve könnyen keményedő fogkittet ad. Savak és alkaliak is maradék nélkül oldják. Forraszcső előtt hevitve kobáltoldattal zöld lesz.

Blankfiksz (permanensfehér báritfehér). Kénsavas bárium. Kevés fedőképessége van. A durva mázolásra szolgáló a természetes sulypát finom porrá őrlése által nyeretik s hordókban nagy mennyiségben jön kereskedésbe. A vegyi uton

nyert tészta alakban (enpâte) jön elő. Használtatik máz-, viz- olajfestészetben, föként pedig a tárkapiros gyártásánál. Savakban oldhatlan. Igen nehéz. A lángot zöldre festi.

Antimonfehér, antimonossav. Sósav oldja. Szénen hevitve fehér füst.

Argentin. Nem egyéb mint szerfelett vékony cinklemez s papiros-, néha szövetekre nyomatik.

Ezüst- és ónlemezek és porok szinlén használtatnak levegőn való állandóságuk miatt hasonló célra valamely ragasztószer segélyével.

Csonthamu, préparált szarvasszarv, szénsavas és phosphorsavas mész elegye.

b) Vörös festékek.

Föképpen három főcsoportra oszthatók: jodvegyek-, kénvegyek- és oxydokra.

Cinóber (chinai-, vermilloncinober, patentvörös, parisivörös) higanykéneg. A festészetben és kelmenyomásban használtatik. Hamisitatni szokott téglapor-, minium-, kolkotár-, vörös okker- s hasonlókkal. Csak királyviz és hydrosulfidok oldják. Levegőn hevitve kéndioxyd elfávozása mellett kékes lánggal ég. A vele festett tárgyat légenysavas ezüst ammoniákos oldatával hozva össze, sötétbarna lesz.

Jódcinóber, higanyjodid. Vizben oldhatlan, de alkohol- és jódkaliumban feloldódik. Hevitve először citromsárga lesz, azután megolvad és végre fellengül. Használtatik olajfestészetre és a kartonnyomásban.

Antimoncinóber (ásványkermesz) antimonoxysulfid ($Sb_4O_3S_3$). Tömény sósav, valamint alkaliák feloldják. Magas hőnél barnaszinü lesz. Olajfestészet-, lakirozás és mázolásra használtatik.

Realgár (vörös arzénik, arzenikrubin füstpiros) kettes kénarzén. Királyviz- és kénalkaliákban oldékony. Használtatik a vizfestészetben, kartonnyomásban, asztalosmunkák festésére (bleu de pinceau) és tüzijátékoknál (chinai fehér tüz).

Maszikot, óloméleg. Hevitve szénen, ólomszemek. Ritkán használtatik.

Minimium, miniom, mennige, ólompiros, párisipiros). Óloméleg és ólomfeléleg elegye. Lénysav belőle az éleget feloldja, a feléleg hátramarad, mint barna tömeg. Igen tömény ecetsav változatlan oldja, miből viz barna éleget csap le. 400°-nál élenyveszteség által sötét szinü masszikotba változik át. Sósav behatása alatt megfehéredik. Szénen hevitve, ólomszemeket ad. Szép világos vörös por alakjában jön elő igen gyakran téglapor és vasoxyddal hamisitva. Használtatik a festészetben; továbbá ólomüveg- és kittgyártásához, angolköedények fénymázolására és olajjal vastárgyak bevonására.

Chrompiros (chromcinóber, persiai vörös, osztrákcinóber) bazikus chromsavas ólom. Sósavval fehér üledék visszamaradása mellett zöld oldatot ad. Szénen szódával hevitve, ólomszemek.

Rézoxydul. Higitott savak réz leválása mellett oldják. Üvegmáz előállitására.

Kolkotár (caput mortuum, angolpiros) vaséleg. Sósav lassan oldja. Sárga vérlugsóval ezen oldata intensiv kék csapadékot ad. Viz és olajfestékül s más festékekkel a kartonnyomásban.

Cassius-aranybibor, arany és ónéleg igen benső elegye. Üveg és porcellán festésére. Ammoniákban bibervörös szinnel oldódik.

Pink-color. Több vegyület elegye; főrésze chromoxydul. Vérpiros szin előállitására fayancon.

Ásványlakk chroméleg és ónsav elegye. Tarkapapirosok nyomására.

Vörös higanyéleg, titánchlorid ammoniák, kénsavas chrom, chromchlorid, cadmiuméleg, fölmangansavas kalium (néha szájvizek (Condy-liquidje) és hajfestőszerekben), mint festékek ritkán fordulnak elő.

c) Sárgák és naranccsszinü festékek.

Feloszthatók: jódvegyek-, kénvegyek-, élegek- különböző sók és fémekre.

Jodólom. Igen drága készítmény s azért csak igen ritkán használtatik.

Sárga jodhigany. A vörös módusulata, de nem állandó s azért gyakorlati alkalmazása sines.

Auripigment (operment, füst-, király-, persa-, chinai-, spanyolsárga) háttmas kénarzén. Királyvíz- és kénalkaliákban oldékony, valamint szénsavas ammoniumban is. Teljesen illékony, miért hamisítványai a hevítésnél visszamaradnak. Jellegző a hevítésnél támadó fokhagymaszag. Használata mint a realgáré.

Kadmiumsárga (graenokit, jaun brillant), kadmiumkéneg. Vízfestészetre, szappanfestésére és tűzijátékoknál (kék láng.) Mint olajfesték tészta-alakban (en pate) jön kereskedésbe. Forró tömény sósav és légenysav oldja. Hevítve sötétebb lesz. Igen szép festék, de drága, miért gyakran hamisítják pl. chromsárgával, mely könenykéneggel könnyen felismerhető. Az ezzel festett szövet hamuját légenysavban oldjuk és könenykéneget vezetünk át rajta: sárga csapadék.

Antimonsárga, antimonit és bizmut elegye. Szép festék. Olajfestészetben. Festészetben és tűzijátékoknál.

Antimonnaranes ammoncinober. Ismertetőjelei: kénammonium a vele festett szövetet elszínteleníti; sósavval könenykéneget fejleszt, mely ecetsavas ólomoldatba mártott papirral felismerhető, sósavoldata a Marsch-féle készülékkel antimonfoltot ad. Festészetben és tűzijátékoknál.

Mussivarany, (kagylóarany, festarany) ónkéneg. Kén- és szénsavas alkaliák oldják. Pörkölve ónsavba változik. Nemtelen aranyozásra és a kelmefestésben és nyomásban.

Uránsárga uranoxydnatrium v. kalium. Üveg és porcellán festésére.

Uránokker, uranhydroxyd. Savakban sárga színnel oldódik. Kartonnyomás- és porcellán festészetben.

Nápolyisárga (nápolyi föld, jaun brillant) antimonsávas ólom. Olaj- és porcellán festészetben. Igen szép festék. Sósav behatása alatt először naranessziníi, később fehér lesz. Szénen hevítve ólomszemek.

Kaszelisárga (tásványsárga, montpellier-, párisi-, veronai-, chemiai-, turnersárga) bazikus ólomoxyichlorid. Szép aranysárga. A festészetben. Vegyi hatás mint az előzőnél.

Cinksárga, krómsavas cink. Kartonnyomásban. Gyakran használtatik chromsavasólom helyett. Alkaliák oldják.

Ultramarinsárga (gelbin, baritsárga, permanentsárga) krómsavas barium. Sósav oldja s ez oldat kénsavval fehér csapadékot ad. Chromsárga benne kénammoniummal felfedezhető. Festészetben.

Krómsárga (párisi-, lipcsei-, zwickaui-, góthai-, hamburgi-, kölni-, császársárga-, újsárga, citromsárga) krómsavas ólom. Festészet-, kelmenyomás-, tarkapapiros és tapéták gyártásában és pecsétviasz festésére. Sósavval zöld oldatot ad; nátriumhydroxyddal főzve előbb naranessziníi, azután sárga oldat s ha hamisítva volt, fehér maradék; szódával szénen hevítve, ólomszemek-, kénammonium megbarnítja.

Steinbüler sárga krómsavas mész-kalium. Sósav oldja, rézben víz is.

Kobáltsárga (Fischer-féle só. St. Evressárga) légenysavas kobált-kalium. Víz és olajfeszlészetben, üveg és porcellán festésére.

Arany. Poralakban vagy finom lemezekben kölszer segélyével szövetekre és papirosra szokott nyomatni.

Előfordulnak mint vörös, sárga és naranes festékek, ritkábban még következők is:

Titanchlorid-ammoniak. Sötét naranessziníi por.

Volframsavas volfram-nátrium, aranysárga.

Vanadinsav, rozsda-sárga.

Kénsavaskrom; cseresznyevirágpiros.

Kromchlorid; cseresznyevirágpiros.
Kromfluorammoniák; sárgás-barna.
Kromsavas kalcium stroncium és bizmut.
Uranoxyd: chamoissárga.
Bórsavas urán, világos-sárga.
Uranoxydbarium, világos-sárga.
Bizmutoxyd, világos-sárga.
Kadmiumoxyd, barna-sárga.
Volframsav, kénsárga.

d) Zöld és kék festékek.

Főképviselői ezeknek: ultramarin, réz-, kobalt-, vas- és krómvegyek. A zöld festékek igen gyakran a kék és sárga festékek elegyítése által hozatnak létre.

Zöld kromtartalmu festékek.

Kromsesquioxid. Szép zöld, de festékül nem használtatik, mivel nincs szép fénye.

Kromzöld (smaragdzöld, Panetier-, vert- virginad-, Guignet- vert de Guignet Schnitzerzöld) kromhydroxyd. Hevítve vizet veszit és sötétbarna, vörös izzásnál sötét-zöld lesz. Salétrommal összeolvasztva az olvadék vízzel sárgaoldatot ad, miből ecetsavas ólom fölös ecetsav mellett sárga csapadékot csap le. Kartonnyomás- és tarkapapiros gyártásban bankjegyek nyomásánál.

Dingelzöld, kalcium- és kromfoszfát elegye.

Arnandonzöld. (törökzöld, lombzöld) meta foszforsavas krom. Hasonló a Schweinfurtizöldhez, de nem oly élénk. Még erös savak is csak nehezen támadják meg. Olajfestészet- és papirosgyártásban.

Zöldcinober (olajzöld, chromzöld, napolyizöld, lombzöld, angolzöld, vertanglais) chromsárga és berlini kék elegye.

Matthien-Plessy, chromphosphat.

Havranekzöld. Sötétebb a Grignetzöldnél s azzal együtt használtatik.

Ultramarinzöld. A kék ultramarinhoz hasonló összetételü. Csak ritkán használtatik.

Kasszelizöld (manganzöld) báriummanganat

Rimaunzöld, kobaltzöld. Olaj- és vizfestészetben.

Réztartalmu zöld festékek.

Brémazöld, rézhydroxyd. Gyakran gipsszel keverve. Sósav oldatát ammoniák erös kékre festi.

Braunschweigizöld (hegyizöld) bazikus rézkárbonat. Viz- és olajfestészetben.

Rézvirág, bazikus ecetsavas réz. Olaj- és vizfestészetben.

Scheelezöld (svédzöld, ásványzöld, neuwiderzöld) arzénsavas réz. Táblaalaku tömegekben jön elö.

Schweinfurtizöld (angolzöld, original-, patent-, császár-, kasszeler-, párisi-, bécsi-, lipcsei-, sweizi-, würzburgi-, mitisz-, május-, ujzöld, hegyizöld, szépzöld) ecetsavas és arzénsavas réz. Chromsárgával adja a papagájzöldet. Igen szép zöld kristályos test. Vizfestészetben, tapéták és salukaterek (rouleax) festésére; szövet és kelmenyomásban s ritkán olajfestészetben. Ammoniák intenzivkék szinnel oldja.

Casselmanzöld, bazikus kénsavas réz. Igen szép.

Geutele-zöld, ónsavas réz. Igen szép.

Kénecssavas réz. Smaragdzöld.

Bazikus rézchlorid.

Bórsavas réz.

Berlinizöld, zöld vascyanür.

A réz-arzénfestékek alkalmazása a festészet, kelmenyomás és tarka papiros gyártásánál, mérges voltuknál fogva szigoru feltételekhez van kötve.

Kék és viola festékek:

Ultramarin (lazurkék, azurkék, outremer) kovasav, aluminiuméleg és kénnatrium vegyülete. A szin a kovasav és aluminiuméleg mennyisége közötti viszonytól függ, melyek között mindig bizonyos arány áll fenn. Forraszeső előtt fehér lesz. Sósav könenykéneg fejlödése mellett bontja. A szinárnyalatok szerint: 1) Sötétkékszinüek; 2) világosabb kékszinüek zöldbehajló fénynyel; 3) viola és vöröses

reflexióval birók; 4) fény nélküli zöld ultramarinok. Valamennyien drága és becses szerei az iparnak. Használtatnak festésre, mészfalak mázolására, gipsz-, cement- és stukaturmunkákhoz, tarkapapir, tapéták, selyem, len, kender, kelme és kartonnyomásra, de mindig avatóval; kékítésre, gyolcs, papir, keményitő, cukor és stearinsárgás színének elfojtására. A mosáshoz szolgáló ultramarin gumi arabicum- és liszttel golyókká alakitva fordul elő.

Az ultramarinok festőerejének megvizsgálására a legjobb mód annak kipuhatolása, hogy bizonyos mennyiségü ultramarinnal, mily mennyiségü permanentfehér, kréta, ólom- vagy cinkfehér ad világos-kék színezetet.

Cyanvastartalmu kék festékek (Gyapju, selyem, pamut stb. festésére használtatnak).

Berlinikék (párisikék, porosz-, szász-, buza-, olaj-, uj-, mosó-, viz-, hortenziakék, bleu de france, bleu de dole, bleu de Napoleon, királykék). Darabokban ritkán ön pate jön kereskedésbe. Hevitve meggyul és elég. Vizben és higitott savakban oldhatlan, de tömény kénsav pépszerü fehér tömeggé változtatja. Sóskasavoldata ad a kék tintát. Van vizben oldékony módosulata is.

Turnbullkék. Hasonlit az előbbihez. Sóskasavoldata mint bleu liqueur és mosólinktura jön elő.

Onkék, ferridcyansav és ónsav elegye.

Egyptomikék, vas, aluminium, mész és natrium tartalmu.

Réztartalmu kék festékek:

Brémakék (mészkék) rézhydroxyd. Világos kék zöldbe csillogó tömegben és különböző szinárnyalatokban jön elő. Viz- és enyvfestészetben.

Hegyi kék (malachit, rézlazur, ásványkék, angolkék, hamburgi kék, rézkék, kaszszeli kék, neuviderkék) bazikus rézcarbonat. Tésztaalakban (en pâte) jön elő.

Olajkék (bleu Horace, vernet) kénréz; Olajok és firniszekkel pompás iholya szint ad.

Kobalttartalmu kék festékek:

Coeruleum (coelin, bleu celeste) kobaltstannat. Olaj és vizfestészetben s mesterséges virágok festésére. Alkaliák és ecetsav nem változtatják; ásványsavak oldják.

Smalta (királykék, azurkék, eschel, mocsáreschel, porzókék, szászkék, császárkék, couleurkék). Finomra őrölt kobaltüveg s gyakran az ultramarin helyett használtatik.

Kobaltultramarin (kobáltkék, Leitner- vagy Thenárdkék) koballoxydul és agyagföld, többnyire phosphor- és arzénsav-tartalommal. Viz-, olaj- és a porcellánfestészetben. Mesterséges virágok festésére, értékpapirok nyomására, mivel fényképészetileg nem sokszorositható.

Kobaltoxydul (-oxyd) porcellán és üvegfestésére s az agyag és kaolin halványitására.

Molybdénkék (ásványindigó) sótartalmu viz- és alkoholokban kissé oldékony.

c.) Barna és fekete festékek.

Frankfurti fekete (korom-, lámpa-, fenyőkorom-, olaj-, nyomda-, lakkfekete.) A kelmenyomásban is használtatik.

Csontfekete (csontszén, csizmafényesitőfekete).

2.) Mesterséges szerves festőanyagok.

a.) Kátrányfestanyagok. Gyáriásuk nagy, virágzásnak örvend. Beoszthatók:

Benzol és homologjaiból származókra.

Naphtalin és homologjaiból származókra.

Anthracenből származókra.

Szinszerint: vörösek: fukszin, szafranin koralin, eosin, rózónaphtylamin, chrysoidin, tropeolin, alizarin. — Kékek: rozanilin-, diphenylamin-, alizarinkék. — Violák: Hofmannviola, párisiviola, benzylrozanilionviola. — Sárgák: pikrinsav, koralin, manchesztersárga. — Zöldek: jódzöld, fényzöld. — Barnák: Biszmarckbarna, phenyldiaminbarna, anilinbarna.

A kátrány-festanyagok szépségük, nagyfestő-

képességük s főképpen azáltal tünnek ki, hogy velük gyapju és selyem avató nélkül festhető. Kiterjedt alkalmazást nyernek tehát a kelmefestés és kelmenyomásban, továbbá a bőr, papir tapéták s élelmi szerek festésében. Elméleti alapul a rozanilin ($C_{20}H_{19}N_3$) szolgál, mely savakkal direkt egyesül, vagy benne könenyek helyettesittetnek.

Nyers anyagok: benzol, toluol, naphtalin, antharacen és különböző phenolok.

Anilin festékek. Alapul szolgál gyártásuknak az anilin: $C_6H_5NH_2$.

Fuksszin vagy rozanilin. (Egész sorozatát képviseli a vörös anilinfestékeknek, mint: azalein, magentapiros, szolferinpiros, chyrazin, rozein, erythrobenzin, anilinpiros, rubianil, harmalin, rozanilinchlorid, sósavas rozanilin, cerise, rubin.) sósavas rozanilin. Fémfényü, sötétzöld szinü és intenziv piros szinnel oldódó kristályok. Kelme, nevezetesen selyem, szőnyegek, asztalterítők, butortárgyak, tapéták, papiros, eledelek, gyermekjátékok stb. festésére használtatnak. Anilinból élenyitő szerek, nevezetesen arzénsav és légenysavas higany segélyével nyeretnek.

A használatos és anilinfestanyagok neve alatt előjövő fontosabb rozanilinsók a következők:

Kénsavas rozanilin. Zöld fémfényü kristályok.

Sóskasavas rozanilin. Az egész sorozatban a legszebb s viz- és alkoholban is legkönnyebben oldódik.

Hangyasavas rozanilin.

Bromsavas rozanilin.

Rozanilin platinchlorid

Chromsavas rozanilin, téglavörös csapadéknemü test.

Pikrinsavas rozanilin; szép piros tűalakú kristályok.

Légenysavas rozanilin (azalein).

Csersavas rozanilin; karminpiros. Valamennyi között a legnehezebben oldható.

Nevezetesen:

Vörösfával violavörös	Fusztikkal mahagonsárga
Szantalfával piros	Buzérral fakósárga
Sárgafával aranysárga	Gubacsesal fakóbarna
Kvercitronnal világossárga	Szumachal sárgavörös
Waiddal smaragdsárga	Katechuval sziénabarna
Sárgabogyóval szalmasárga	Kochenillel bíborpiros
Orleánnal hússárga	Karminnal karminpiros
Kurkumával rézsárga	Orseillel violapiros

szineket ad, melyek előidézésénél többnyire göz használtatik.

Króm sárga és króm narancs. Többnyire csak pamuton, azonban selymen és lenen is előfordul, hamuja óloumtartalmu.

Króm- vagy güignetzöld. Többnyire csak nyomtatott kelméken. Hamuja zöldesbarna.

Schweinfurtizöld. Felismerhető réz és arzénre való vizsgálat által. Az első a hamuban foglaltatik, az utolsó felismerése végett pedig a szövetet tóménykénsavval kezeljük és a folyadékot arzénmentes cinkre öntve a Marsh-féle módon járunk el.

Manganbister vagy karmelita fekete. Igen szép, de ma már ritkán jön elő s akkor is többnyire indigoképen mellett, hogy a kéket valódi sötétté tegye, ónchlorür és erős sósav oldata a valódi bisztersziut gyorsan szétroncsolja.

A kátrány-festőanyagok az állati rostokat avató nélkül megfestik, a növényi rostokat azonban csak avató segélyével, minél többnyire albumin használtatik.

Fukszinpiros. Előjön selymen, gyapjun és pamuton. Ammoniákba mártva rózsapiros lesz s lassanként mind jobban elszintelenül, de az ammoniák elpárolgása után a szin ismét visszaáll.

Anilin viola. Gyapjun, selymen és pamuton. Tömény sósavval megnedvesitve, kék, zöld, vagy sárga lesz, de vizbe téve az eredeti szin ismét vissza áll. Ammoniákban változatlan, csak kevés festanyag vonatik ki. Pamutnál a hamu timföldtartalmu.

Alkali- és nicholsonkék. Gyapjun, selymen és pamuton. Ammi. melegítve szintelenitl.

Anilin-, aldehyd-, jod- és methylzöld. Selymen, gyapjun és pamuton. Sósav zöldessé teszi.

Anilinsárga és anilinnarancs. Gyapjun, selymen és pamuton.

Szafranin. Gyapjun és pamuton (ponceau- és skarlátszin).

Anilin-, manchester-, Bismarckbarna Gyapjun, selymen és pamuton, de többnyire csak mint nyomott szin. Onchlorür és sósav oldatában gyorsan zöld lesz, mely vizbe téve sem áll helyre.

Pikrinsav. Rendesen csak selymen fordul elő. Cyankáliumoldat vörösbarnára festi.

Korallin. Selymen és nyomatott pamutkelméken.

Naphtalin- és manchesztersárga (jaun d'or, bouton d'or). Gyapjun.

Alizarinszinek akkép állanak elő, mint a buzérrel, csak gyorsabban.

A fentiekben elmondottak és az egyes festanyagoknál idézett sajátságok alapján lehetővé válik, hogy adandó alkalommal valamely szines fest vagy szövet természetéről és minőségéről magunknak számot adhassunk.

Dr. Csulak.

Hibajavitás.

A magy. kir. belügyminiszterium egészségügyi osztályának névsoránál Lőrinc László helyett **Lőrinczy Ferencz** olvasandó.

NAPLÓ.